

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SZ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 30. SEPTEMBRA 1976

ŠTEVILKA: 39. LETO: XXV

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarnja, SZ – Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

GIBANJE KADRA Z VIŠJO IN VISOKO ŠOLO V ŽELEZARNI

Skupno število in delež kadra z višjo in visoko šolo neprestano narašča. Napredek na nivoju višje izobrazbe je večji kot pri visoki izobrazbi. Med strokovnjaki z visoko izobrazbo je največ metalurgov pri višji izobrazbi pa kadrov s šole za organizacijo dela. Izrazit prirastek je opazen v skupnih službah, kar gre v glavnem na račun sektorja novogradenj oziroma hladne valjarne Bela, ki je zahtevala precejšnje število strokovnjakov.

Povprečen staž delavcev po diplomu kaže na rahlo staranje, medtem ko njihove kategorije delovnih mest

stagnirajo. V nekoliko boljšem položaju so še vedno električarji in ekonomisti, v slabšem položaju pa ke-

miki in ostali družboslovci. To so nekatere poglobitve ugotovitve analize, ki jo je izdelala psihološka služba na kadrovskem sektorju, in sicer po sklepu 23. seje odbora za kadre pri DS Železarnje z dne 4. avgusta 1976. Oglejmo si rezultate bolj celovito in podrobno.

1. KRIVULJE V PORASTU

Spremljanje deleža kadrov z višjo in visoko izobrazbo od leta 1965 dalje kaže zanesljiv trend vedno hitrejšega naraščanja, in to kljub občasnim zastojem ali celo upadom – kakor je razvidno iz grafikona 1. Videti je, da je triletno mirovanje kadra z visoko izobrazbo v letih 1972, 1973 in 1974 že premagano in da se bo krivulja vedno bolj vzpenjala, kar pričakujemo tudi glede na število naših študentov in študentov ob delu.

Povsem očitno je, da je naraščanje deleža pri kadrih z višjo izobrazbo mnogo hitrejšo kakor pri visoki izobrazbi. Grafikon 1 daje vtis, da se bosta krivulji kmalu srečali ali celo križali. Kje so razlogi za večji dotok delavcev, ki imajo v žepu višjo izobrazbo? Odgovori so različni in čisto nasprotujoči. Nekateri menijo, da so pač višje šole približno polovico krajše kot visoke in zato za mnoge

(Nadaljevanje na 6. strani)

ENOTEN SISTEM EVIDENCE IN UPORABE PODATKOV O DELU

V 21. številki Poročevalca, glasila skupščine SR Slovenije in SFR Jugoslavije za delegacije in delegate z dne 20. septembra, je objavljena razlaga predloga zakona na področju dela. Ker je osnutek še v razpravi in bo o njem razpravljali zvezni zbor na eni prihodnjih sej in ker je vsebina aktualna in zanimiva, razlago v celoti objavljamo tudi v našem glasilu.

– EVIDENCE NA PODROČJU DELA SO VAŽNA SESTAVINA STATISTIČNIH PODATKOV O STANJU IN GIBANJU PREBI-

VALSTVA, O EKONOMSKIH IN DRUGIH POJAVIH, KI IMAJO POMEN ZA VSO DRŽAVO

– VZPOSTAVLJA SE ENOTNA EVIDENCA O ZAPOSLENIH DELAVCIH, O OSEBNIH DOHODKIH, O NESREČAH PRI DELU, O OSEBAH, KI IŠČEJO ZAPOSLOITEV, O PROSTIH DELOVNIH MESTIH, O ZAKASNO

(Nadaljevanje na 2. strani)

V OBČINI 12,49 % ČEZ PREDVIDENO VSOTO POSJILA ZA CESTE

Po podatkih, ki smo jih dobili na štabu za vpis posojila za ceste pri občinski skupščini Jesenice, je do 27. septembra v občini vpisalo posojilo 12.424 oseb oziroma vpisnikov, v skupnem znesku 21.456.838 dinarjev. To predstavlja 112,49 odstotka moralno prevzete obveze v jeseniški občini. Vsekakor pa lahko pričakujemo, da se bo vpisana vsota še pomembno dvignila, saj je doslej iz skupine C – delovne organizacije, društva, skupnosti idr., zabeleženih šele sedem vpisnikov.

V skupini A – delavci v organizacijah združenega dela, je do navedenega dne vpisalo posojilo 11.854 oseb, v skupnem znesku 20.484.184 din; v skupini B – obrtniki, upokojenci in drugi občani, ki vpisujejo v krajevnih skupnostih, je vpisalo posojilo 563 oseb v skupnem znesku 652.320 din in v C skupini sedem organizacij oziroma društev v skupnem znesku 320.264 dinarjev.

V preteklem tednu je tudi v Železarni nanovo vpisalo posojilo 42 delavcev v skupnem znesku 58.700 dinarjev in sicer 22 iz TOZD Hladna predelava, deset iz TOZD Valjarne, sedem iz delovne skupnosti Skupne službe, dva iz TOZD VET in eden iz TOZD Talilnice. Skupaj je do 24. septembra v Železarni vpisalo posojilo za ceste 5.628 delavcev, kar pomeni v odnosu na stalež, dne 31. maja 89,8 odstotka. Skupna vpisana vsota znaša 9.245.600 din, ali 69,6 odstotka polovičnega osebnega dohodka doseženega v mesecu aprilu.

Do zaključka vpisovanja posojila za ceste nam preostane še mesec dni in vsekakor lahko računamo, da se bo stanje v občini še bistveno izboljšalo.

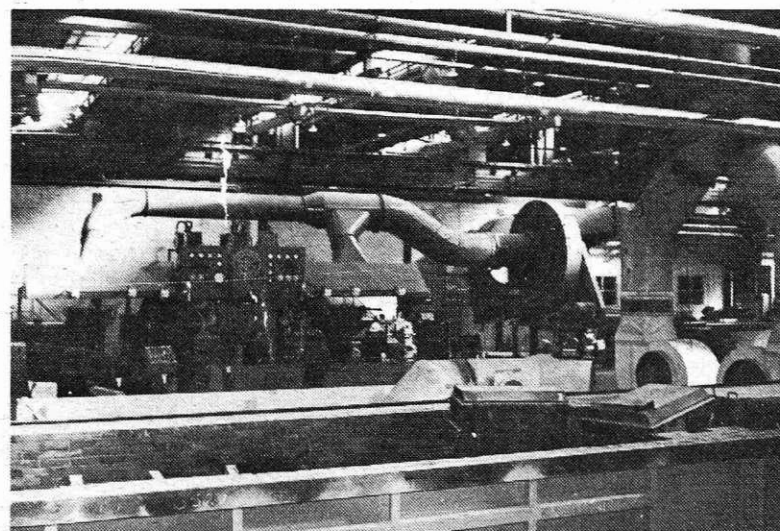
PRODUKTIVNOST DELA IN NJEN ZNAČAJ ZA NADALJNI RAZVOJ SOCIALISTIČNIH SAMOUPRAVNIH ODNOSOV

Produktivnost dela predstavlja zelo važen intencijski pokazatelj učinkov dela in poslovanja oziroma ustvarjenih poslovnih rezultatov. Po drugi strani pa realno ugotavljanje produktivnosti dela posameznika, TOZD in OZD predstavlja pogoj za ustvarjanje socialističnega principa delitve dohodka in osebnih dohodkov po rezultatih dela.

Stimulativna delitev osebnih dohodkov po rezultatih dela ima namreč zelo ugoden povratni učinek na povečanje produktivnosti. Ta medsebojna povezava objektivnega merjenja učinkov in delitve osebnih dohodkov pa ima zelo ugoden vpliv na nadaljnji in hitrejši razvoj socialističnih samoupravnih odnosov. V naši teoriji in praksi obstaja več različnih metod za ugotavljanje produktivnosti, ki so večinoma bolj ali manj objektivne. Znano je, da objektivno prikazovanje produktivnosti oziroma učinkov dela ni enostavno, ampak dokaj komplicirano delo. Poenostavljeno rečeno, produktivnost izraža proizvodni učinek. Neposred-

ni izraz proizvodnega učinka pa je proizvedena količina izdelkov v določenem času. Na produktivnost brez dvoma vplivajo poleg tehničnih tudi organizacijski in družbeni faktorji. Tehnični faktorji so npr.: značilnost proizvoda, tehnološki proces, delovna sredstva itd. Organizacijski faktorji so pravilna kadrovska politika, stimulativni osebni dohodki, zadovoljive metode dela, pravilna izbira delovnih sredstev in njih razporeditev. Med družbene faktorje štejemo upoštevanje novih družbeno ekonomskih odnosov cene surovin in proizvodov na našem trgu, uvozno

(Nadaljevanje na 3. strani)



Hladna valjarna Bela – glavno valjavniško ogrodje Sendzimirja

POZIV DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM

Izvršni odbor predsedstva občinske konference SZDL Jesenice je na seji 24. septembra razpravljal o poteku solidarnostne pomoči v občini Jesenice za odpravo posledic potresa v Posočju. Izvršni odbor ugotavlja, da so delovni ljudje in občani občine solidarno pomagali ob prvem potresu v mesecu maju. Zbrali so gradbeni material, prikolice in šotore, medtem ko pomoč v občini v obliki ene dneve še ni povsod realizirana. Ob ponovnih potresnih sunkih se je stanje na potresnem območju še poslabšalo do take mere, da je ogrožena eksistenca in zdravje ljudi.

Zato je občinski svet Zveze sindikatov Slovenije Jesenice že začel z akcijo za ponovno – drugo zbiranje sredstev v obliki ene dneve in seveda tudi drugih denarnih in materialnih prispevkov.

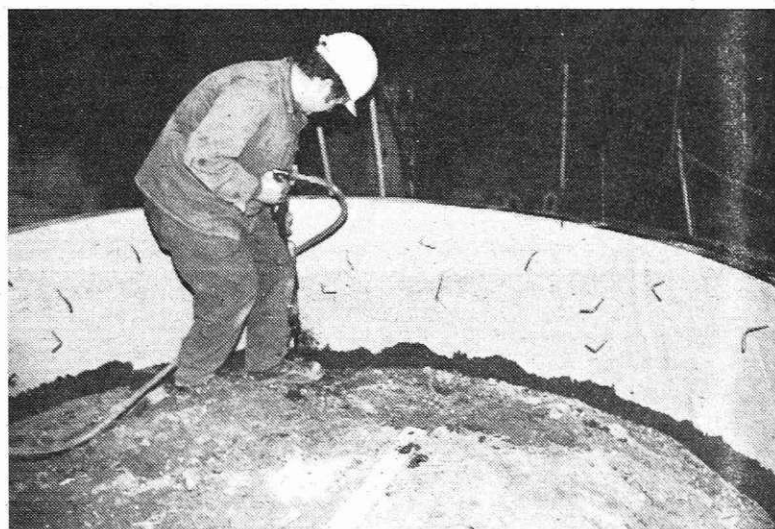
Na pobudo občinskega štaba civilne zaštite pri občinski skupščini Jesenice, so gradbene delovne organizacije oblikovale gradbeno ekipo za rušenje poškodovanih objektov, ki bo delovala na tem območju sedem dni kot pomoč naše občine prizadetim ob potresu. Gradbena ekipa z vso mehanizacijo že deluje in to v vasi Žaga in Srpenica.

Izvršni odbor je bil mnenja, da se za financiranje te ekipe ne more uporabiti sredstev zbranih s prispevanji dninami delavcev in zato poziva vse samoupravne organe, organizacije, društva, delovne ljudi in občane, da v okviru svojih možnosti prispevajo denarna sredstva za pokritje stroškov gradbene ekipe.

Sredstva, namenjena za sofinanciranje gradbene ekipe se nakazujejo na žiro račun: 51530-655-42151 – komunalni prispevek skupščine občine Jesenice – za Posočje.

Izvršni odbor smatra, da ima celotna družbenopolitična skupnost občine Jesenice veliko obvezo do prizadetih na Primorskem, saj je Tolmin sosednja občina. Zato je prepričan, da nam bo konkretna in za prizadete nujno potrebna akcija s solidarnostnim prispevkom delovnih ljudi in občanov občine Jesenice v celoti uspela.

Izvršni odbor tudi ugotavlja, da se širijo neosnovane govorice, da se zbrana sredstva za pomoč Posočju nenamensko trošijo. Izvršni odbor ocenjuje, da so takšne govorice zlonamerne in imajo predvsem namen, da se zavrne solidarnostna akcija. Dnevno časopisje, radio in televizija nas sproti in konkretno obveščajo, da se sredstva trošijo predvsem za rušenje poškodovanih objektov in za nabavo gradbenega materiala in novih montažnih hiš. Zato izvršni odbor poziva vse delovne ljudi in občane, naj takim zlonamernim govoricam ne nasedajo, oziroma naj jih pomagajo zatreti in ponovno dokažejo, kot že večkrat doslej, veliko solidarnostno zavest.



Sodelavec v livarni

TEZE ZA RAZGOVOR O VLOGI SAMOUPRAVNIH DELOVNIH SKUPIN V TEMELJNI ORGANIZACIJI

V današnji številki nadaljujemo s tezami, ki smo jih na osnovi izkušenj pri delovanju samoupravnih delovnih skupin pripravili za bližnji razgovor in ponovno prosimo za pripombe in misli h gradivu.

I. POVEZAVA SAMOUPRAVNIH DELOVNIH SKUPIN

Stališča delavcev samoupravne delovne skupine obvezujejo opredeljevanje delegata v delavskem svetu, vendar je prav tako njegova pravica in dolžnost, da pri sprejemanju skupnih sklepov usklajuje stališča z delegati drugih samoupravnih delovnih skupin še pred sejo delavskega sveta, da ne bi prihajalo do težav pri njegovem delu. Doslej smo to usklajevanje med delovnimi skupinami izvajali z – za vsak primer posebej – izvoljenimi delegati, vendar je prav, če to funkcijo prevzame stalni član delovne skupine v delavskem svetu. V primeru, da bi moral odločiti izven okvirov, stališč oziroma smernic delavcev, se mora z delovno skupino ponovno posvetovati (ali upoštevati širši družbeni interes?). Tak postopek razumljivo zavlačuje sprejem odločitev. Pri usklajevanju pa se postavlja tudi vprašanje, s kakšno večino mora biti sklep sprejet, ker vsaka samoupravna delovna skupina ni enako velika in zato delegat ne zastopa stališč enakega števila delavcev. V praksi je namreč prihajalo do posameznih pripomb samoupravnih delovnih skupin, ki so bile izredno pozitivne, vendar zaradi manjšinske podpore niso bile osvojene. Predpostavljali pa smo, da bi jih sprejeli tudi delavci drugih samoupravnih delovnih skupin, če bi celoten postopek razprave ponovili.

Vsi primeri, v katerih bi vztrajali za delegata na obveznem mnenju

delavcev, bi izredno zavlekli oziroma podaljšali celoten potek odločanja, v praksi pa največkrat vemo, da je to skoraj nemogoče.

(Nadaljevanje na 3. strani)

VELIKA OKVARA V VALJARNI BLUMING

Ob izjemnih naporih delavcev-valjavcev v valjarni bluming in vzdrževalcev, da bi povečali proizvodnjo v valjarni bluming-štel, je na nočni izmeni v torek, 28. septembra ob 1,20 prišlo do velike okvare na pogonu manipulatorskih letev. Po prvih strokovnih ocenah, ki smo jih dobili pred zaključkom redakcije, je mogoče zaključiti, da je zlom posledica objektivnih okoliščin tehnične narave.

Da bi ublažili posledice zastoja, so se odločili, da v valjarni izvedejo tekoči remont, ki je bil sicer predviden 30. septembra. Delavci v strojnih delavnicah so takoj po izgraditvi pričeli z izdelavo nove glavne pogonske gredi. Računajo, da bo valjarna usposobljena za obratovanje v šestnajstih urah, to je predvidoma v sredo, 29. septembra v dopoldanskih urah.

Tako smo med drugim zapisali v akcijski program za ublažitev posledic tržnih gibanj. Če upoštevamo, da so reklamacije, pri tem mislimo utemeljene in objektivne ugovore naših kupcev, eden izmed najbolj značilnih pokazateljev tako našega odnosa do kupca, kakor tudi do kakovosti našega dela, potem najbrž ni dovolj, da reklamacije le registriamo, temveč, da analiziramo vzroke oziroma povzročitelje, da ugotovimo, kateri člen v tehnološki verigi je odpovedal. Pri tem gre za socialistični poslovni odnos do našega kupca, kakršnega zahtevamo tudi mi od naših dobaviteljev, gre pa tudi za veliko moralno odgovornost do uporabnikov našega materiala. Če izpostavimo samo en primer letošnjih reklamacij, ko smo kupcu dobavili namesto žarjene, nežarjeno pločevino za zaščito rudniških jaškov, potem lahko vidimo, da se v tem primeru nismo le skrajno neposlovno obnašali, temveč smo s tem ogrozili oziroma bi lahko ogrozili tudi življenja rudarjev. Takih primerov bi lahko navajali še več, do potrošnih artiklov izdelanih iz našega materiala, s katerimi kot potrošniki sami nismo zadovoljni.

V sedmih mesecih letošnjega leta smo prejeli 280 reklamacij, od tega 184 opravičenih, 54 neopravičenih in 42 opozorilnih. V istem času lanskega leta pa smo prejeli 238 reklamacij, od tega 151 opravičenih, 56 neopravičenih in 31 opozorilnih. V celem letu 1975 pa smo prejeli 441 reklamacij, od tega 288 opravičenih, 94 neopravičenih in 59 opozorilnih. Po vrednosti na prodano blago so znašale reklamacije v sedmih mesecih letos 0,52 %, v istem obdobju lani 0,36 % in vse leto 1975 0,42 %.

Ne glede na to, da to ni pojav samo v naši železarni, ker se z njim srečujejo še tako ugledna podjetja doma in v svetu, pa ga vendarle moramo obravnavati z vso resnostjo in odgovornostjo še toliko bolj, ker bomo v vedno večji tržni konkurenci uspevali le z našimi kakovostnimi proizvodi. Že desetletje in več je naš cilj doseči višje vredno proizvodnjo s poudarkom na kakovosti. Najbrž glede na naš geografski položaj pa tudi stoletno tradicijo v izdelavi jekla, ni potrebno posebej utemeljevati tako orientacijo, ki pa je sicer delavcem naše železarne dobro poznana.

DOSLEDNO POSLOVNO PONAŠANJE V VSEH FAZAH NAŠEGA DELA DO VSEH NAŠIH KUPCEV

Seveda pa se ta prehod na kakovostno proizvodnjo povezuje tudi z našo zavestjo, ki je bila dolga desetletja usmerjena le na čim večje količine jekla za obnovo in izgradnjo domovine. Zato ni niti čudno, da se celo na visokih strokovnih nivojih v Železarni srečujemo z razpravami, kdo ustvarja oziroma pogojuje kakovost, ali kupec z naročilom, ali načrtovalec operativnega programa, ali načrtovalec oziroma tehnolog in kontrolor, ali organizator proizvodnje ali delavec na delovnem mestu. Seveda se potem v tem okvirju tudi sučejo razprave, kdo je bolj in kdo je manj deležen oziroma odgovoren v dokončnem bolj ali manj kakovostnem proizvodu. Namesto teh razprav v začaranem krogu, bi morali govoriti o kakovosti kot proizvodu vseh udeležencev, ki nastopajo v tehnološkem procesu, od prevzemnikov naročil, prek načrtovalcev in ostalih vmesnih dejavnikov, do delavcev v proizvodnji. Pojem kakovost moramo zavestno osvojiti kot kompleksno vprašanje, kot našo skupno akcijsko nalogo.

Pojem kakovosti nam mora pomeniti iskanje novih tržnih možnosti, postati nam mora gibalno napredka. Vedeti bi morali in to osvojiti tudi v svojo zavest, da kakovost, ki je bila osvojena na primer pred desetimi leti, danes ni več aktualna, da nobena stvar za večno ni dobra, da razvoj ne more ostati na istem nivoju. To zahtevamo končno tudi mi sami, kadar smo v vlogi potrošnika, pri tem pa pozabljamo, da potrošnik tudi od nas kot proizvajalcev zahteva isti napredek proizvodnje in kakovosti. Ta vprašanja bi morala biti stalno prisotna, na tem bi morali delati vsak dan, vsako uro. Tako pa se največkrat prehitro zadovoljujemo z doseženim in ne razmišljamo o tem, da to kar je bilo še včeraj dobro, danes ni več. Kljub določenim rezultatom in prizadevanjem, smo še vedno premalo gibljivi, gibljivi v tem smislu, da bi tržišče iskalo naše nove kakovosti, jim dalo tudi oceno in druga družbena priznanja.

Ko govorimo o kakovostni problematiki v naši železarni pa seveda tega ne bi mogli posploševati in hkrati poudariti in priznati tudi pomembnih dosežkov pri osvajanju novih proizvodov oziroma kakovosti. Pri tem imamo v mislih kakovost, predvsem elektro jekla, specialne žice, različne vrste patentirane žice, elektrode in podobno pa tudi prizadevanja za osvajanja tehnologije za hladno valjane trakove in pločevino v hladni valjarni Bela in drugo. Tako smo na določenih področjih z lastno raziskovalno in inovatorsko dejavnostjo in pripravljenostjo ljudi ter sodelovanjem naših raziskovalcev z drugimi inštituti uspeli osvojiti nove kakovosti oziroma zadržati nivo zahtevane izdelave višje vrednih izdelkov in kakovosti.

Še vedno pa nam ostaja vrsta odprtih vprašanj in še ne popolnoma osvojena zavest, da morajo biti prizadevanja za doseganje višje vredne proizvodnje in kakovosti trajno prisotna in to na vseh nivojih in ne le v določenih službah ali celo samo pri posameznikih. Tovrstna prizadevanja zahtevajo zavezanost in zavzetost vseh številnih členov v verigi tehnološkega procesa, kajti čim posamezni člen ali členi odpovedo, je tu posledica slabša ali neustrezna kakovost in seveda reklamiranje kupca. Če bi se v tej tehnološki verigi ponašali vsi tako, kakor se ponašamo kot potrošniki kadar kupujemo blago zase, potem bi nedvomno ugovore naših kupcev zmanjšali na minimum.

Seveda bi lahko današnje razmišljanje o vprašanih kakovosti in različnih reklamacij razširili tudi na notranje odnose v Železarni in to ne samo v neposredni proizvodni sferi, temveč tudi v službah. Vendar to pustimo za eno naših prihodnjih razmišljanj, ki jih bomo razširjali in poskušali osvetliti iz različnih zornih kotov.

Ker na sestankih samoupravnih delovnih skupin in v samoupravnih organih preverjamo uresničevanje akcijskega programa za svoj obrat, temeljno organizacijo združenega dela in Železarno kot celoto, bi morali o vseh teh vprašanih spregovoriti celostno, z vidika Železarne kot celote, ki z našimi izdelki nastopa tako na domačih kot tujih tržiščih. Tako kot z vsakim uspehom Železarne povečuje svoj poslovni ugled, vsaka reklamacija naredi rahlo senco na ta ugled, ki so ga ustvarjale generacije pred nami in ki ga ustvarjamo mi s svojim delom.

ENOTEN SISTEM EVIDENCE IN UPORABE PODATKOV O DELU

(Nadaljevanje s 1. strani)
ZAPOSLENIH V TUJINI, O PONUDBAH TUJIH DELODAJALCEV TER O ZAVAROVANCIH IN UŽIVALCIH PRAVIC IZ ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA
— OPREDELJENE OBVEZNOSTI ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA, DELODAJALCEV IN DELAVCEV GLEDE DAJANJA IN ZBIIRANJA PODATKOV

Sistem evidentiranja in uporabe podatkov na področju dela je treba glede na ustavne in druge spremembe urediti na nov in enoten način. V tem smislu je zvezni izvršni svet pripravil in dostavlja skupščini SFRJ v obravnavo predlog zakona o evidencah na področju dela, ki bo na dnevni red ene prihodnjih sej zveznega zbora.

Osnutek tega zakona je bil sprejet še v prejšnjem sklicu skupščine, toda medtem je bilo treba uskladiti vse njegove določbe z novimi ustavnimi načeli.

Poglaviten namen tega zakona je zagotoviti podlago za zbiranje statističnih in drugih podatkov, ki imajo pomen za vso državo, o zaposlenosti, nezaposlenosti, osebnih dohodkih, zaposlovanju v tujini in podobnem, kot sestavnega dela kompleksa statističnih podatkov o stanju in gibanju prebivalstva ter o ekonomskih in drugih pojavih, ki imajo pomen za vso državo.

DESET EVIDENC

Po predlogu novega zakona se navaja v sklopu enotnega sistema in po enotni metodologiji naslednje evidenc:

- o zaposlenih delavcih;
- o osebnih dohodkih;
- o nesrečah pri delu;
- o osebah, ki iščejo zaposlitev;
- o prostih delovnih mestih;
- o jugoslovanskih državljanih, ki so začasno zaposleni v tujini;
- o ponudbah tujih delodajalcev za začasno zaposlitev jugoslovanskih državljanov v tujini;
- o tujih državljanih, zaposlenih v Jugoslaviji;
- o zavarovancih in uživalcih pravic iz zdravstvenega zavarovanja;
- o družinskih članih jugoslovanskih državljanov, ki so začasno zaposleni v tujini, — uživalcih zdravstvenega varstva.

Evidenca, v kateri so podatki, ki so pomembni za vso državo, se šteje za matično evidenco o zavarovancih in uživalcih pokojnin.

Večino teh evidenc vodijo delovne in druge organizacije, državni organi, nadalje združenja in delodajalci, ki uporabljajo dopolnilno delo drugih delavcev. Evidenco o osebah, ki iščejo zaposlitev, evidenco o prostih delovnih mestih, nadalje o jugoslovanskih državljanih, ki so začasno zaposleni v tujini, in evidenco o tujih državljanih, ki so zaposleni v Jugoslaviji, vodijo samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje.

Evidenco o zavarovancih in uživalcih pravic iz zdravstvenega zavarovanja ter o družinskih članih jugoslovanskih državljanov, ki so začasno zaposleni v tujini, — uživalcih zdravstvenega varstva vodijo samoupravne interesne skupnosti na področju zdravstvenega zavarovanja. Evidenco o ponudbah tujih delodajalcev za začasno zaposlitev jugoslovanskih državljanov v tujini vodi Zvezni urad za zaposlovanje. Zvezni sekretar za ljudsko obrambo pa predpiše, katere evidenc se vodi v enotah in zavodih Jugoslovanske ljudske armade.

TRAJNA VREDNOST VSEBINE VSEH EVIDENC

S predlogom zakona se torej določa metodološko enotno evidentiranje na področju dela. Organizacije združenega dela, občine, republike in avtonomni pokrajini pa lahko v skladu s svojimi potrebami »evidentirajo določena obeležja tudi na podlagi drugačnih metodoloških načel, definicij in klasifikacij«.

Takšna rešitev je bila sprejeta zato, da bi se izognili dvojnemu ali večkratnemu vodenju evidenc in zagradeli je tudi vsebina vseh vrst obveznih evidenc določena v samem zakonu, katerega izvajanje spada v pristojnost republik in avtonomnih pokrajin. S sprejetjem zakona in z njegovo uporabo od 1. januarja 1977 dalje bi se istočasno začelo voditi 10 evidenc. Te so:

Evidenca o zaposlenih delavcih vsebuje običajne podatke kot so: priimek in ime, spol, datum, kraj rojstva in drugo, nadalje podatke o strokovnosti ter o vseh gibanjih v službi od dne, ko je bilo sklenjeno delovno razmerje. Hraniti jo je treba kot listino trajne vrednosti.

Evidenca o osebnih dohodkih vsebuje podatke o delovnem času zaposlenega delavca, o bolezenskih in drugih odsotnostih, nadalje o vseh vrstah prejemkov od nagrade za delo po normi do potnih stroškov, otroškega dodatka, povračila prevoznih stroškov, — nadomestila za

ločeno življenje, regresa, izplačane ga borčevskega dodatka in drugo. Tudi te podatke je treba hraniti kot listino trajne vrednosti.

Evidenca o nesrečah na delu mora biti izpolnjena najpozneje v treh dneh od dneva, ko se je zgodila nesreča, vsebuje pa podatke o poškodovanem delavcu, o vrsti dela, ki ga je opravljal, o naravi poškodbe, nadalje o nesreči, kraju in času v katerem se je zgodila, o drugih poškodovanih osebah, o uporabi zaščitnih sredstev in podobnem.

Evidenca o osebah, ki iščejo zaposlitev vsebuje podatke o sleherni dejansko brezposelni osebi, ki se priglasi samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje. Vpisuje se tudi podatke o delovni sposobnosti, o tem, ali oseba išče delo v domovini ali v tujini, o velikosti njene zemljiške posesti, o osebnih prejemkih članov gospodinjstva, številu otrok in drugem.

Evidenca o prostih delovnih mestih vsebuje podatke o slehernem delovnem mestu v organizaciji ali pri delodajalcu, vodi pa se jo na podlagi prijave samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje. Vanjo se obvezno vnaša ime in naslov organizacije ali delodajalca, dejavnost in vrsta prostega delovnega mesta strokovna izobrazba, delovne izkušnje in drugi pogoji, ki so potrebni za zasedbo delovnega mesta.

Evidenco o jugoslovanskih državljanih, ki so začasno zaposleni v tujini vodijo samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje. To so delali tudi doslej, vendar le za tiste delavce, ki so odhajali organizirano. Za v bodoče zakon zavezuje vse ne glede na to, ali odhajajo v tujino z njim posredovanjem ali na lastno pobudo. Da bi se dobilo evidenco tudi o delavcih, ki so že v tujini, se jih s tem zakonom zavezuje, da pri podaljšanju roka veljavnosti potnega lista predložijo jugoslovanskemu diplomatskemu ali konzularnemu predstavništvu prijavo o zaposlitvi v tujini.

V tej evidenci je tudi vrsta podatkov o članih ožje delavčeve družine, o njegovem potnem listu, o organizaciji, ki je posredovala pri njegovi zaposlitvi ali organizaciji, ki ga pošilja na delo.

Evidenca o ponudbi tujih delodajalcev za začasno zaposlitev jugoslovanskih državljanov v tujini registrira ponudbe tujih delodajalcev, njihove naslove, dejavnosti in drugo, nadalje število delavcev, ki so poslani iz posameznih republik in avtonomnih pokrajin, ter morebitne razloge, zaradi katerih ponudba ni v celoti ali delno realizirana.

Evidenca o tujih državljanih, ki so zaposleni v Jugoslaviji vse-

buje običajne osebne podatke, zlasti, pa podatke o načinu zaposlitve. Organizacije in delodajalci so dolžni vložiti pristojni samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje prijavo o tujem državljanu, o spremembi podatkov in o prenehanju njegovega dela. Ko se preneha voditi to evidenco, se podatke hrani kot listino trajne vrednosti.

Evidenca o zavarovancih in uživalcih pravic iz zdravstvenega zavarovanja vsebuje podatke po predpisih o zdravstvenem zavarovanju, pri čemer pa se ne vpisuje podatkov o jugoslovanskih državljanih, ki so začasno zaposleni v tujini, o vojaških osebah in o začasno brezposelnih osebah. Ta evidenca vsebuje tudi podatke o organizaciji oziroma delodajalcu in o zavarovanih družinskih članih.

Evidenca o družinskih članih jugoslovanskih državljanov, ki so začasno zaposleni v tujini, — uživalcih zdravstvenega varstva je nova oblika evidentiranja podatkov o vseh članih delavčeve družine, ki uživajo pravice iz zdravstvenega zavarovanja v breme tujega nosilca socialnega zavarovanja. Tudi to evidenco se hrani kot listino trajne vrednosti.

OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI ZA NATANČNO EVIDENTIRANJE

S posebnimi določbami v Predlogu zakona se predpisuje način vodenja evidenc na področju dela. Predpisane so tudi pristojnosti glede dostavljanja obrazcev in poročil ter odgovornost odgovorne osebe organizacije, občana, ki vloga prijavo, odgovorne osebe, ki daje izjave, in delavca, ki je odgovoren za vodenje evidenc.

Kršitev obveznosti, ki so uvedene s tem zakonom, se štejejo za prekršek, za katerega se denarno kaznuje. Za malomarnost ali dajanje nepravilnih podatkov se posameznika kaznuje z denarno kaznijo od 500 do 1.000 dinarjev, za neredno vodenje evidenc, za nespoštovanje predpisanih rokov ali vpisovanje nepravilnih podatkov v predpisane prijave pa se delodajalca kaznuje z denarno kaznijo od 1.000 do 10.000 dinarjev.

ČESTITAMO

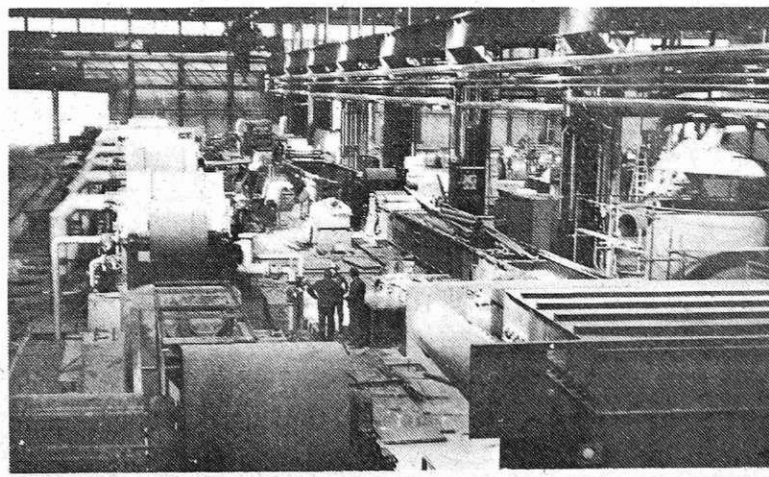
Božidar Mlinarič delavec na sektorju za ekonomiko in organizacijo je 1. septembra diplomiral na visoki šoli za organizacijo dela v Kranju in si pridobil višjo strokovno izobrazbo.

ODSOTNOST Z DELA ŠE VEDNO AKTUALNO VPRAŠANJE

Odsotnost z dela predstavlja ne le v jeseniški občini pač pa vsej republiki in v celotni Jugoslaviji iz leta v leto večje težave. Ne le, da prekomerna odsotnost z dela prehu do bremeni sklade delovnih organizacij, kadar so delavci odsotni manj kot mesec dni in še bolj hudo sklade socialnega zavarovanja. Mnogo težje so posledice prekomerne odsotnosti, ko iščemo njihov vpliv na produktivnost dela. Zanesljivo ima prevelika odsotnost z dela enega odločilnih živov prav na nizko produktivnost dela.

Lani v prvih šestih mesecih je bilo zaradi odsotnosti z dela v Jugoslaviji izgubljenih 69 milijonov delovnih dni, letos v istem času pa se je to število še povečalo. Bolezenska odsotnost do 30 dni je porasla za 30 odstotkov, nad 30 dni pa sedem odstotkov. Produktivnost dela pa je bila letos v prvi polovici leta za poldrug odstotek manjša kot v lanskem prvem polletju. Sredstva za skupno porabo v organizacijah združenega dela so se povečala za 28 odstotkov in nedvomno ima znaten vpliv na to povečanje velika odsotnost z dela. Največji izostanki z dela v prvem polletju letošnjega leta so bili v industriji koksa, ladjedelništvu in tekstilni industriji.

Po lanskem opozorilu so nekatere organizacije združenega dela dosegle lepe uspehe pri preprečevanju zlasti neopravičene prekomerne odsotnosti z dela, nekatere pa še obnašajo kakor da ta stabilizacijska prizadevanja zanje ne veljajo. Le tako si je mogoče razlagati, da v nekaterih temeljnih organizacijah letos odsotnost ni presegla štiri odstotke, v drugih, ki spadajo v isto dejavnost in imajo celo podoben tehnološki proces, pa presega v nekaterih primerih celo 17 odstotkov.



Lužilne banje v hladni valjarni Bela

TEZE ZA RAZGOVOR O VLOGI SAMOUPRAVNIH DELOVNIH SKUPIN V TEMELJNI ORGANIZACIJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Menimo, da se usklajevanju stališ pri pomembnejših odločitvah vsekakor ne moremo izogniti, ker je interpretacija smernic in navodil pač prepuščena razsodi samega delegata, vsak pa je odgovoren vsem delavcem v temeljni organizaciji, ne samo svoji samoupravni delovni skupini.

Odnos samoupravna delovna skupina – delavski svet temeljne organizacije bi moral biti edina direktna zveza delovne skupine in ne more komunicirati neposredno z organi delovne organizacije ali celo sestavljene organizacije. Vsaka samoupravna delovna skupina namreč nima svojega delegata v delavskem svetu delovne organizacije, ampak se na tem nivoju usklajujejo stališča vseh sestavnih delov (temeljnih organizacij in delovnih skupnosti) o skupnih vprašanjih. Če namreč zahtevamo obvezno zastopanje mnenj, ki so jih ti delegati dobili na osnovi zgoraj omenjenega postopka v temeljni organizaciji (na delavskem svetu ali prek samoupravnih delovnih skupin), potem bo pri prvem sklepanju le malo odločitev sprejelih.

Prav tako bi težko oblikovali stalno zvezo samoupravnih delovnih skupin z delegacijami za družbenopolitične in samoupravne interesne skupnosti, čeprav bi kazalo razmisliti tudi o tem, da bi vsaka samoupravna delovna skupina imela v delegaciji po enega delegata, ker bi tako imeli sistematično pot za seznanjanje delavcev s svojim delom pa tudi za pridobivanje mnenj oziroma smernic.

II. VSEBINA DELA SAMOUPRAVNIH DELOVNIH SKUPIN

Preden poskusimo opredeliti vsebino odločanja v samoupravni delovni skupini, opozorimo še na njeno vlogo pri vključevanju posameznega delavca v samoupravno odločanje sploh in pri obveščanju. V večjih skupinah (kot so npr. zbori delavcev večjih temeljnih organizacij) prihaja do javnega izražanja mnenj samo pri nekaterih redkih posameznikih (ki sicer predhodno dobijo nekaj stališč in neformalnih stikov z delavci), medtem ko v samoupravnih delovnih skupinah, kjer se delavci med seboj dobro poznajo in vsakodnevno komunicirajo, domala odpade problem zadržanosti in sprošča tremo pred javnim nastopanjem. Težave se pojavljajo le tam, kjer se zaradi visoke fluktuacije delavci menjavajo prej, predno so se uspeli vsaj delno vključiti v delo samoupravne delovne skupine.

Samoupravna delovna skupina pa se pojavlja tudi kot ena najučinkovitejših oblik informiranja (tak primer so ji pripisali sami delavci v prvi raziskavi Raziskovalnega centra za samoupravljanje pri RS ZSS).

Vsi delavci tako dobijo primerno oblikovano informacijo z dodatno razlago na samem zboru samoupravne delovne skupine tudi o tistih zadevah, ki jih sami zaradi majhnega interesa ne spremljajo. Po od vira informacij do sprejemnika je kratka, enostavna, učinkovita in neposredna z možnostjo uporabe različnih informativnih sredstev. Enako pomemben je povratni tok stališč, pripomb, mnenj, vprašanj (zapisnik) oziroma njihova neposredna izmenjava.

Primerno pripravljene in posredovane informacije imajo tudi izobraževalni značaj (npr. varnost pri delu, družbena samozastita, kvaliteta dela, gospodarno upravljanje z delovnimi in osnovnimi sredstvi), kar vse prispeva k homogenosti in sodelovanju vseh članov samoupravne delovne skupine.

I. RAZPRAVA NA SAMOUPRAVNIH DELOVNIH SKUPINAH PRED SPREJEMANJEM ODLOČITEV

V 447. členu osnutka zakona o združenem delu so navedena tista vprašanja, o katerih delavci ne morejo odločati prek zborov samoupravnih delovnih skupin, ampak se v glavnem sprejemajo z referendumom. V teh in še drugih primerih iz osnutka, v katerih so odločitve sprejete z referendumom, je brez dvoma nujno treba izvesti predhodno razpravo po samoupravnih delovnih skupinah, da se delavci seznanijo z gradivom in dajo nanj osnovne pripombe in predloge.

Prav tako se delavci po samoupravnih delovnih skupinah izjavljajo o zadevah, ki so predmet odločanja zbora delavcev in delavskega sveta temeljne organizacije po predhodni uskladitvi delegatov samoupravnih delovnih skupin, ki jo vodi predsednik delavskega sveta temeljne organizacije – v vseh tistih pri-

merih, ko delegati v delavskem svetu družbenopolitičnih oziroma samoupravnih interesnih skupnostih ali sindikat potrebujejo obvezno mnenje ali pa jim same smernice pri vzvemanju stališč ne zadoščajo. Poleg tistih samoupravnih sporazumov, ki se sprejemajo z referendumom, je samoupravna delovna skupina najprimernejši način za seznanjanje z drugimi pomembnejšimi samoupravnimi splošnimi akti, ki jih posreduje v javno razpravo delavski svet.

2. SAMOSTOJNO ODLOČANJE NA ZBORU SAMOUPRAVNE DELOVNE SKUPINE

Poskusimo vsaj nakazati področja, na katerih bi samoupravne delovne skupine lahko avtonomno odločale. Pri tem izhajamo iz predpostavke, da so ta področja opredeljena v statutu temeljne organizacije, ker bi prihajalo v praksi do prevelikih razlik v delovanju delovnih skupin, če bi bilo samo od njihove presoje odvisno, katera problematika sodi v njihovo pristojnost. Prav tako predpostavljamo, da v teh zadevah odločajo delavci v samoupravni delovni skupini v skladu z interesi delavcev celotne temeljne organizacije.

2.1. Medsebojna razmerja

Čeprav 447. člen osnutka zakona o združenem delu izrecno ne dopušča urejanja medsebojnih razmerij samoupravnih delovnih skupinam, kljub temu menimo, da bi jim nekatera vprašanja s tega področja lahko prepustili v odločanje, npr.:

- sprejem letnega plana dopustov in spremljanje izvajanja,
- problematika bolezenske odsotnosti z dela (vpliv na posamezne delavce, ki se s prebogostim zatekajo k zdravnikom izmikajo delovnim obveznostim),

- soglasje samoupravne delovne skupine k študijskim oziroma športnim dopustom,

- predlaganje delavcev za nagrade oziroma priznanja,

- ocenjevanje delovne uspešnosti na delovnem mestu,

- dajanje soglasja k sprejemu novega delavca, k premeštvam oziroma napredovanjem, čeprav bi se pri tem morali izogibati zapiranju v delovno skupino, ampak omogočati napredovanje najspodobnejšim delavcem celo med temeljnimi organizacijami,

- sprejemanje stališč do ugovorov delavcev v zvezi z napredovanjem, ocenjevanjem uspešnosti na delovnem mestu, opisom in vrednotenjem delovnega mesta, z normativi itd.,

- dajanje mnenj o ponovnem sprejemu delavca iz samoupravne delovne skupine v delovno razmerje temeljne organizacije, če jo je zapustil na lastno željo ali zaradi izključitve,

- obravnavanje vseh kršitev delovnih obveznosti znotraj skupine in odločanje o nadaljnjem postopku pred disciplinsko komisijo.

2.2. Ostala področja

V ta sklop bi predvsem sodila proizvodna problematika:

- vzdrževanje delovnih pripomočkov,

- predlaganje nabave novih pripomočkov in predmetov dela,

- inovacijska dejavnost,

- spremljanje proizvodnega plana temeljne organizacije,

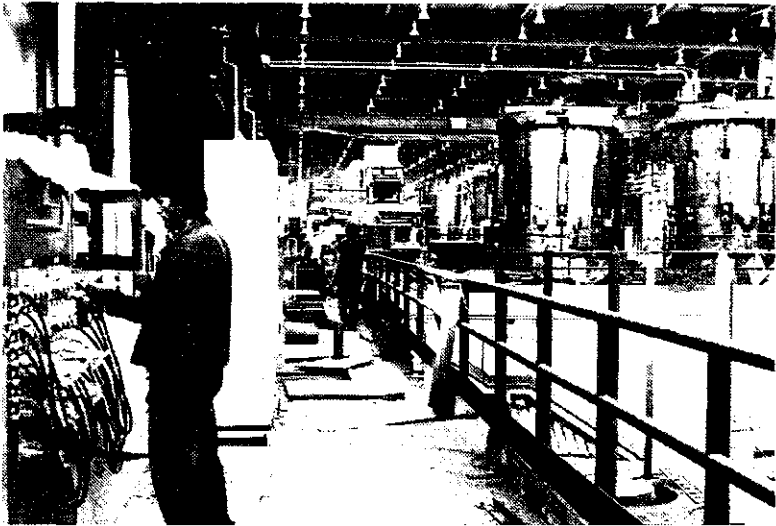
- varnost pri delu in gospodarno koriščenje osebnih zaščitnih sredstev,

- delovna disciplina,

- postavljanje vprašanj v zvezi s poslovanjem in delom samoupravne delovne skupine, temeljne organizacije, delovne ali sestavljene organizacije in tehtanje odgovorov,

- spremljanje in vplivanje na proizvodne stroške,

- odločanje o kandidaturi delavcev za samoupravne in druge organe itd.



Aparatura za žarilne peli v novi hladni valjarni

PRODUKTIVNOST DELA IN NJEN ZNAČAJ ZA NADALJNI RAZVOJ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

izvozne tržne razmere, carinska politika itd.

Znano je, da delavec s svojo delovno hitrostjo na delovnem mestu lahko veča ali manjša produktivnost. Prav tako je znano, da lahko delavec na delovnem mestu zmanjša svojo delovno hitrost, če odkrije boljše delovno metodo ali uvede tehnično izboljšavo. Seveda pa lahko povečamo produktivnost delovnega mesta ali cele proizvodne linije z boljšimi delovnimi pripravami. Iz tega lahko vidimo, da je produktivnost funkcija delovne hitrosti, delovnih metod in delovnih priprav. Nenačrtno prepletanje delovne hitrosti delovnih metod in delovnih sredstev onemogoča delovni organizaciji, da bi optimalno izkoriščala instalirane kapacitete in delovno silo.

Ureditev delovnega procesa, ki dopušča, da mora delavec sam izbirati delovno hitrost, iskati boljše delovne metode in delovne priprave, je za današnjo raven znanja nesistematična. Vendar mora sodobna delovna organizacija, preko dobro organizirane množične inventivne dejavnosti omogočiti slehernemu delavcu, da lahko izboljša delovne metode ter delovna sredstva in dobi za uspešno uvedeno izboljšavo ustrezno odškodnino, ki ne sme biti v nikaki zvezi z osebnim dohodkom. Metode vneprej določenih časov kot npr.: sistemi MTK, ČOK FAKTOR in REFA omogočajo, da obvladamo delovno hitrost in da določimo najboljše delovno metodo. Taka, vneprej določena produktivnost delov-

nega mesta, je potem odvisna še od stanja in sodobnosti delovnih priprav. Običajno pa se metode dela in delovna hitrost načrtujejo v odvisnosti od delovnih priprav.

Če na produktivnost gledamo iz čisto tehničnega vidika, bi lahko rekli, da bo produktivnost največja takrat, kadar bo delavec v celoti ter načrtno vključen v delovni proces in bo delal z najspodobnejšimi delovnimi napravami. Če pa gledamo na problem ekonomstva, vidimo, da bodo stroški proizvodnje manjši takrat, kadar bomo proizvajali v optimalnem področju pri kombinaciji dela in sredstev. Če bomo za proizvodnjo uporabljali preveč živega dela in premalo sredstev, bodo proizvodni stroški prav tako veliki, kot če uporabljamo premalo živega dela in preveč delovnih sredstev.

Pri ekonomskem gledanju si tako živo delo kakor sredstva predstavljamo s ceno, ki naj bi bila resnični pokazatelj količine vloženega družbeno potrebnega dela.

Kako večati produktivnost ob ravnotežju živega dela in delovnih sredstev, je poglavito vprašanje sodobnega gospodarjenja.

Iz vrste razprav in informacij, ki se v zadnjem času pojavljajo v dnevnem časopisju, je vidno, da bo naša družba morala vložiti še mnogo naporov v smeri povečanja produktivnosti. Brez dvoma smo prišli do spoznanja, da je vprašanje produktivnosti dela eno od poglavitnih pogojev za hitrejši družbeno ekonomski razvoj.

III. RAZVOJ SAMOUPRAVNIH DELOVNIH SKUPIN

»Poskusno« delovanje samoupravnih delovnih skupin je dovolj dolgo, da lahko povzamemo izkušnje (pozitivne in negativne) in jim damo tudi politično verifikacijo.

Uveljaviti jih moramo kot izredno pomembno (celo eno najpomembnejših) obliko utrjevanja samoupravnih družbenoekonomskih od-

nosov. To pa pomeni, da jo je treba v samoupravnih aktih organizacij združenega dela (in morda v republiškem zakonu) podrobneje opredeliti, poudariti njeno vlogo pri zavestnem vključevanju vseh delavcev v vse oblike odločanja, pri razširjanju samoupravne delavske kontrole, družbene samozastite in na drugih področjih, ki uveljavljajo delavca kot človeka – kot samoupravljalca.

Albina TUŠAR

OBVESTILA KOLEKTIVU – OBVESTILA KC

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK – 4. 10.	NOVAK FRANC	ZUPAN MIRKO
TOREK – 5. 10.	DROLC MARJAN	ARNEŽ FRANC
SREDA – 6. 10.	TRONTEJ MARJAN	KAVČIČ IVAN
ČETRTEK – 7. 10.	BESTER FELIKS	RAVNIHAR PETER
PETEK – 8. 10.	SVETINA JOŽE	MOLAN IVAN
SOBOTA – 9. 10.	LOGAR IGOR	SEKLOČA PETER
NEDELJA – 10. 10.	VEHAR JANEZ	KOVAČ JANEZ

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela:
dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 4. do 9. oktobra bodo delale naslednje obratne ambulante:

dopoldan: I. in IV. obratna ambulanta
popoldan: II. obratna ambulanta

V soboto, 9. oktobra samo dopoldan I. obratna ambulanta

V zobni ambulanti

dopoldan: I. zobna ambulanta

popoldan: II. zobna ambulanta

V soboto, 9. oktobra samo dopoldan I. zobna ambulanta.

Ordinacijski čas dopoldan od 6.30 do 13., popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

RAZPIS ZA ŽERJAVOVODSKI TEČAJ

Na osnovi potreb po žerjavovodjih objavljamo interni RAZPIS ZA ŽERJAVOVODSKI TEČAJ

Pogoji:

- da ima kandidat najmanj 6 razredov osnovne šole
- da je vsaj eno leto zaposlen v železarni Jesenice
- da ima kandidat odslužen vojaški rok
- da bo kandidat psihofizično ustreza zahtevam delovnega mesta.

Kandidati dobijo prijavnice pri obratnih personalkah, katere pravilno in čitljivo izpolnjene tem tudi vrnejo do vključno 14. oktobra 1976.

Kadrovski sektor

Razpisna komisija pri SZ – ŽELEZARNA JESENICE

razpisuje

prosto delovno mesto
v Železarskem izobraževalnem centru Jesenice

ravnatelj odd. za izobraževanje ob delu

Kandidati morajo izpolnjevati splošne in druge, z zakonom predpisane pogoje in imeti visokošolsko izobrazbo tehnične, andragske ali pedagoške smeri ter 3 leta prakse v tehnični ali 1 leto v andragski stroki.

Zaradi zahtevnosti dela želimo, da so kandidati moralno politično neoporečni in da imajo organizatorske sposobnosti, zato prosimo, da prijavi priložijo izčrpen življenjepis.

Pismene ponudbe naj kandidati v zaprtih ovojnica v 15 dneh od izida razpisa pošljejo na naslov: »SZ – ŽELEZARNA JESENICE, kadrovski sektor (komisija za razpis ŽIC)«, kjer lahko dobijo tudi podrobnejše informacije

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER JESENICE

razpisuje

dve prosti delovni mesti

– skrbnika rekreacijskih prostorov ŽIC
v času izvenšolske uporabe

Delo je pogodbeno do 15 ur na teden. Primerno je predvsem za upokojece Vloge poslati na tajništvo ŽIC. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta

razpisuje

delovno mesto

– vzgojitelj v domu učencev

Delo je za določen čas (šolsko leto 1976/77). Vloge poslati na tajništvo ŽIC Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

JUBILANTI 50-LETNIKI

V mesecu oktobru bodo praznovali petdeset let svojega življenja naslednji sodelavci: Džemila TATAREVIČ, strojno vzdrževanje – 1. oktobra, Franc MENARD, valjarna Bela – 4. oktobra, Franc SMREKAR, lahka proga – 7. oktobra, Maks KLINAR, nabavni sektor – 12. oktobra, Edvard ŠIFRER, strojne delavnice – 13. oktobra, Ivanka TRATNIK, nabavni sektor – 17. oktobra, Atanas SITNOVSKI, hladna valjarna – 26. oktobra in Franc LINDIČ, žičarna – 30. oktobra.

VSEM SODELAVCEM ISKRENO ČESTITAMO!

ŽELEZAR

Tone Strajnar

SAMOUUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Hladna predelava

35. SEJA ODBORA ZA GOSPODARSTVO

V ponedeljek, 27. septembra, je imel odbor za gospodarstvo pri TOZD Hladna predelava svojo 35. redno sejo. Predsednik odbora Stane Horvat je za to sejo predlagal naslednji dnevni red: pregled sklepov prejšnje seje, doseženi proizvodni in finančni rezultati v avgustu in predlog operativnega programa za mesec oktober.

Pri pregledu sklepov prejšnje seje so ugotovili, da so bili sklepi v celoti izvršeni. O proizvodnih rezultatih je poročal direktor TOZD. Povedal je, da je bila proizvodnja v mesecu avgustu v porastu. Zboljšanje je opazno predvsem pri proizvodnji žice, hladno oblikovanih profilih, vlečenem jeklu in elektrodah. Doslej najboljšo proizvodnjo so imeli tudi v obratu vratnih podbojev. Na žalost pa se bodo rezultati v obratu vratnih podbojev ponovno poslabšali, ker se za prihodnje mesece kaže veliko pomanjkanje naročil. Težave so tudi v jeklovleku, delno zaradi pomanjkanja naročil na Schumag vlečnem stroju in delno zaradi pomanjkanja vložka.

Člani odbora so glede pomanjkanja naročil za vratne podboje menili, da je treba najti ustrezen rezervni program za prehodno — zimsko obdobje, ko je povpraševanje po vratnih podbojih minimalno.

O odstopanjih stroškov v mesecu avgustu je poročala tov. Pesjakova. Iz podane analize je bilo razvidno naslednje:

Hladna valjarna je dosegla znižanje stroškov v višini 902.003 din. Pri vložku samem je znižanje še znatno večje in znaša 1.360.530 din, in sicer zaradi boljšega izplesa in nižjih planskih cen nabavljenih toplo valjanih trakov. Pri predelavi pa je zabeleženo zvišanje stroškov za 458.527 din, in sicer so na to najbolj vplivali osebni dohodki in neplanirani stroški za valorizacijo pokojnin. Prav tako je zvišanje nastalo tudi pri uslugah in fiksnih stroških.

Žičarna je prav tako dosegla v mesecu avgustu znižanje stroškov, in sicer skupno za 2.260.534 din. To znižanje pa se deli na vložek v višini 2.055.030 din in na predelavo v višini 205.504 din. Znižanje stroškov pri vložku je nastalo zaradi boljšega izplesa in zaradi nižjih planskih cen valjane žice. Pri predelavi pa je doseženo znižanje v glavnem zaradi manjših porabe.

Profilarna pa je obratovala z višjimi stroški, kot je bilo predvideno. Skupno zvišanje znaša 1.686.681 din. To zvišanje pa se deli na vložek 580.730 din in na predelavo 1.105.951 dinarjev. Pri vložku je nastalo zvišanje in v glavnem zaradi slabšega izplesa, pri predelavi pa je zvišanje največ pri osebnem dohodku in ostalih stroških. Poleg tega pa je na zvišanje vplival tudi nepredviden strošek za valorizacijo pokojnin. Kljub temu pa je največji razlog za zvišanje stroškov nedosežen plan.

Tudi v obratu vratni podboji so dosegli v mesecu avgustu zvišanje stroškov, in sicer za 614.079 din. To zvišanje pa se deli na vložek v višini 9.250 din zaradi slabšega izplesa in na predelavo v višini 604.829 din zaradi nizke proizvodnje. V zvišanje pa je v. tet tudi neplaniran strošek za valorizacijo pokojnin.

Jeklovlek je prav tako dosegel v mesecu avgustu zvišanje stroškov za 684.590 din. To zvišanje pa se deli na vložek v višini 96.058 din in na predelavo v višini 588.532 din. Pri vložku so stroški višji, ker je izplen pri

dražjih kvalitetah slabši, pri cenejših pa boljši. Pri predelavi pa je zvišanje nastalo pri vseh stroških, razen pri votlicah. Na zvišanje stroškov je imel precejšen vpliv tudi nepredviden strošek za valorizacijo pokojnin. V glavnem pa so stroški višji zaradi nedoseganja plana.

Tudi v elektrodnem obratu so v tem mesecu zabeležili skupno zvišanje stroškov za 1.107.693 din. Pri vložku je sicer doseženo rahlo znižanje

	družbeni	operativni
hladna valjarna	2.500 ton	2.650 ton
žičarna	4.100 ton	5.800 ton
profilarna	2.370 ton	1.650 ton
vratni podboji	220 ton	40 ton
jeklovlek	1.890 ton	1.400 ton
elektrodni obrat	1.530 ton	1.600 ton
žebljarna	1.130 ton	1.030 ton
Skupno TOZD hladna predelava	13.740 ton	14.170 ton

Plan blagovne proizvodnje pa predvideva:

	družbeni	operativni
hladna valjarna	2.250 ton	2.550 ton
žičarna	4.430 ton	3.850 ton
profilarna	2.160 ton	1.600 ton
vratni podboji	220 ton	40 ton
jeklovlek	1.890 ton	1.400 ton
elektrodni obrat	1.525 ton	1.600 ton
žebljarna	1.130 ton	1.030 ton
Skupno TOZD hladna predelava	13.605 ton	12.070 ton

Operativni program je za mesec oktober zvišan v hladni valjarni za 150 ton, v žičarni za 1.700 ton in v elektrodnem obratu za 70 ton. Znižan pa je v profilarni za 720 ton, v jeklovleku za 490 ton in v žebljarni za 100 ton.

Odbor je potrdil prenos odobrenih finančnih sredstev s kontov, ki v tem letu ne bodo porabljena na nove konte, ki morajo biti realizirani v letošnjem letu, da bo zagotovljena redna proizvodnja.

Za žebljarno morata biti nabavljeni dve rezervni tehtnici za pakirni stroj Wafios, ki sta bistveni del celotne pakirne naprave. Izrabljenost dosedanjih je tolikšna, da prihaja vedno pogostejše do občutnejših zastojev in do netočnega tehtanja.

nje stroškov, in sicer za 352.380 din. Precej večje pa je zvišanje stroškov pri predelavi, ki znaša 1.460.073 din. To zvišanje je nastalo največ pri osebnem dohodku, delno pa tudi pri vseh ostalih stroških. Zvišanje pri postavki ostali stroški gre predvsem na račun obračuna stroškov licence.

V žebljarni je zabeleženo zvišanje stroškov skupno za 130.764 din. Pri vložku je sicer znižanje za 83.250 din zaradi boljšega izplesa, pri predelavi pa je zvišanje za 214.014 din. Le-to je nastalo pri osebnem dohodku, embalaži, fiksnih stroških in zaradi nepredvidenih stroškov za valorizacijo pokojnin. Vzrok za zvišanje stroškov je v glavnem nedoseganje plana.

Odbor je v nadaljevanju potrdil naslednji operativni program proizvodnje in prodaje za mesec oktober. Plan skupne proizvodnje predvideva:

	družbeni	operativni
hladna valjarna	2.500 ton	2.650 ton
žičarna	4.100 ton	5.800 ton
profilarna	2.370 ton	1.650 ton
vratni podboji	220 ton	40 ton
jeklovlek	1.890 ton	1.400 ton
elektrodni obrat	1.530 ton	1.600 ton
žebljarna	1.130 ton	1.030 ton
Skupno TOZD hladna predelava	13.740 ton	14.170 ton

	družbeni	operativni
hladna valjarna	2.250 ton	2.550 ton
žičarna	4.430 ton	3.850 ton
profilarna	2.160 ton	1.600 ton
vratni podboji	220 ton	40 ton
jeklovlek	1.890 ton	1.400 ton
elektrodni obrat	1.525 ton	1.600 ton
žebljarna	1.130 ton	1.030 ton
Skupno TOZD hladna predelava	13.605 ton	12.070 ton

lotne pakirne naprave. Izrabljenost dosedanjih je tolikšna, da prihaja vedno pogostejše do občutnejših zastojev in do netočnega tehtanja.

Odbor je soglašal, da se odpre nov konto za sredstva investicijsko vzdrževanje za nabavo rezervnih tehtnic, črta pa se konto za pripravno tira, sredstva v višini 250.000 din pa se prenesejo na novi konto. Preostala manjkajoča sredstva v višini 270.000 din je treba črpati na neizkoriščenih kontih TOZD. Na isti način je treba dobiti sredstva za nabavo treh tehtnic za elektrodni obrat v znesku 17.500 din.

J.S.

VZDRŽEVALCI JEKLARN NA IZLETU

V torek, 14. septembra, smo se vzdrževalci jeklarn odpravili na izlet. Pot nas je vodila tokrat v smeri proti Zagrebu, kjer smo si ogledali letošnji zagrebški velesojem. Ker je predvideni ogled kartuzije Pletarje odpadel, smo si poleg oddiha v Čateških Toplicah ogledali še Kumrovece.

Prav gotovo ni bilo nikomur žal od polovice vzdrževalcev, ki smo se udeležili tega izleta, čeprav je bilo vožnje kar malo preveč za en dan. Sicer je naš humorist s šarmantnim belim klobučkom tekoče reševal problematične situacije, tako na kulturnem kakor kasneje v Čateških Toplicah na športnem področju z umetniškimi skoki in rekreacijskimi vajami.

V Kumrovcu nas je presenetil s svojo razsežnostjo in arhitektonsko dovršenostjo Dom borcev NOV in mladih. Seveda smo si ogledali tudi razstavo slik, katerih avtorji so pionirji iz Slovenskega Primorja, na temo narodnoosvobodilna borba.

Nismo pa izpustili prilike za ogled rojstne hiše predsednika Tita.

Kljub delovnem dnevu obiskovalcev rojstne hiše tovariša Tita ni manjkalo. V času našega obiska je bila hiša stalno polna, tako mladih, kakor starejših obiskovalcev. Vse to smo si z zanimanjem ogledali, saj nas je bilo večina takih, ki smo si oboje ogledali prvič in nam ni bilo žal spremembe programa.

MENSTA

Železarski globus

ITALIJA

Italijanska državna železarska družba Finsider je podpisala s odgovornimi predstavniki Sovjetske zveze pogodbo o izvozu 500.000 ton cevi v letu 1977 za cevovode zemeljskega plina v Sibiriji. Pogodba je del sporazuma, podpisanega leta 1974 o dobavi 2,5 milij. ton cevi v obdobju petih let.

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

53. SEJA ODBORA ZA KADRE IN MEDSEBOJNA RAZMERJA

Predsednik odbora za kadre in medsebojna razmerja TOZD VET Ignac Juran je 20. septembra sklical 53. redno sejo odbora, na kateri so pri pregledu izvajanja sklepov 52. redne seje ugotovili, da so bili vsi sklepi realizirani. Na osnovi predloga obratovodstva strojnih delavnic pa so sprejeli sklep, da se ponovno objavi delovno mesto vodja orodjarne in da sindikat strojnih delavnic imenuje tričlansko izborno komisijo. Nadalje je odbor sprejel sklepe za naslednje število razporeditev in premestitev delavcev:

Obrat	Razporeditev	Premestitev	Skupaj
El. topl. energija	2	—	2
Plin. in vod. energ.	1	—	1
Strojne delavnice	9	11	20
Grad. vzdrževanje	—	3	3
Stroj. vzdrževanje	8	—	8
Elektro vzdrževanje	3	1	4
Transportni obrati	3	2	5
Vodstvo vzdržev.	2	—	2
Hlad. valj. Bela	2	2	4
Skupaj	30	19	49

Odbor je reševal tudi 19 prošelj, med katerimi so bile prošnje za premestitve, pridobitev lastnosti delavca TOZD VET in prekinitve lastnosti delavca TOZD VET, odobritve izredno neplačanega dopusta za reševanje imentja, ki ga je poškodovao zadnji potres, izdajo soglasja za malo obrt, pritožbe na kategorije, o tem, da se nekateri nočejo usposabljeti za delovno mesto, ki ga zasledajo.

Odbor je eno pritožbo odstopil v reševanje obratovodstva strojnega vzdrževanja in zahteval od obratovodji, da pri sestavljanju predlogov za premestitve, predvsem za tiste, kjer se delavec premešča na delovno mesto z nižjo kategorijo, dobijo tudi pisмени pristanek prizadetih delavcev.

NZ

DOPISUJTE
V ŽELEZARJA

RAZMIŠLJANJE OB VPISOVANJU POSOJILA ZA CESTE

V 36. številki glasila Železar sem med drugim prebral tudi rubriko Aktualnosti iz jeseniške občine. Že prvi prispevek se nanaša prav na vpisovanje posojila za ceste. Moram priznati, da je prispevek zanimiv, saj nam posreduje zanimive podatke. Vseeno pa bi rad dodal še svoje mnenje, saj kaj podobnega v vseh dosedanjih poročilih o vpisu tega nisem zasledil.

Procentualni podatek navaja, da je vpisalo posojilo 90,37 odstotka občanov. Stab za vpisovanje posojila pri občinski skupščini meni, da ne bi bilo prav, če bi ostalih slabih deset odstotkov občanov ne vpisalo posojila. Ravno o tem bi rad povedal nekaj besed. Ne vem, če so tisti, ki so planirali višino vsote, katero naj bi zbrali v naši občini, upoštevali pri izračunu vse faktorje. Gre namreč zato, da imamo v naši občini tudi nekaj občanov, ki z ozirom na osebni dohodek niso sposobni vpisati posojila. Tu mislim predvsem na družinske upokojece z nizko pokojnino, na družine z nizkim osebnim dohodkom in na družine, katere štejejo štiri, pet ali več članov, pa imajo en sam dohodek. Poznam nekaj občanov, ki dobivajo družbeno pomoč v obliki subvencije za stanarino.

Nekateri otroci takih občanov imajo brezplačno oskrbo v vzgojno varstvenih ustanovah, šoloobvezni dobivajo brezplačno malico in podobno. Vse to pa dobivajo zato, ker je njihov osebni dohodek tako nizek, da ne pokrije vseh stroškov. Zato mislim, da bi bilo popolnoma pravilno, če bi zahtevali oziroma kakorkoli vplivali na take občane, da vpišejo posojilo za ceste. Vse kaže, da odgovorni pri izračunu planirane vsote na to niso pomislili.

Ker bi le težko navedel konkretne primere, bom navedel svoj primer, čeprav vem, da je v naši občini precej takšnih. Imam tri šoloobvezne otroke, žena je nezaposlena. S 1. septembrom se je začelo novo šolsko leto. Ne bi navajal, koliko stanejo knjige, obleka in obutev. Naj za ilustracijo omenim samo podatek, da stanejo šolske potrebščine in torba za 1. razred osnovne šole preko šestdeset starih tisočakov. Vsak dan se ubadam z mislijo, kako do ozimnice. Naj navedem še to, da že 16 let nisem bil na nikakršnem dopustu izven Jesenice. Otroci se niso videli morja. In vendar sem 5. septembra dobil poziv osnovne organizacije sindikata elektro vzdrževanja, da sem dolžan vpisati posojilo za ceste. Ker se na omenjeni poziv nisem odzval, me je obratovodstvo EV 13. septembra klicalo na razgovor. Deležem sem bil očitkov, da se »puntam«, da s svojim stališčem izpodkopavam sedanji družbeni sistem, da bojkotiram družbeno — politično akcijo in podobno. Mnenja sem, da sem s tem, ko sem poslal v šolo tri otroke, opravil v preteklem mesecu solidarnostno dnino in plačal samoprispevek za šolo, svoje dolžnost do družbe v celoti izpolnil. Želim, da se tisti, ki nadzorujejo vpis posojila za ceste zamislijo nad takimi primeri.

Janko Fon

ZVEZNA REPUBLIKA NEMCIJA

Francoska železarska industrija je lani kupila 4,76 % vsega premoga za koksiranje v rudniku Ruhr Kohle AG v Zvezni republiki Nemčiji. Letos pa bo ta številka narasla kar na 13,01 %. Od tega bo samo železarska družba Sidechar kupila za 17,2 milij. dolarjev ton premoga za koksiranje z tem rudniku.

SOLIDARNOSTNA POMOČ ZA TOLMINSKO

NAMESTO PREGLEDA SESTANKOV SAMOUUPRAVNIH DELOVNIH SKUPIN

tudi prizadeti, pa so sklenile, da bodo tem delavcem direktno nakazale denar, ki je namenjen za sindikalni izlet. Na sploh se je zelo veliko samoupravnih delovnih skupin odločilo, da poleg dnine prispevajo tudi denar namenjen za izlete in za to, da bodo dali še kakšno dnino v zadnjem četrtletju, če se bo pokazalo za nujno potrebno, recimo, da bi grozilo, da kdo od prizadetih ostane brez strehe nad glavo in toplega doma čez zimo. Nekateri skupine zahtevajo tudi poročila o tem, kako in v kakšne namene je bil denar porabljen. Ena skupina celo predlaga, da bi za pomoč nakazali enomesečni samoprispevek za gradnjo šol v občini Jesenice.

Poleg predlogov in zahtev pa je bilo na sestankih tudi nekaj vprašanj. Na vprašanje kako to, da smo Jesenice šele na petem mestu od spodaj glede izpolnjevanja obvez prizadetemu ob-

močju moramo žal odgovoriti, da bo to najbrže zelo držalo. Železarna kot največja na Jesenicah, ki tudi lahko prispeva največ, je doslej prispevala material v vrednosti 414.000.— dinarjev, material so prizadeti občani dobili brezplačno. Sindikalni odbori so se odpovedali izletom in so del tega denarja namenili Posočju. Tako zbranih sredstev in nakazanih na tolminsko je bilo 274.500.— dinarjev. V sedanji razpravi se je še nekaj skupin odločilo za prispevek denarja od izletov, zbranih je 71.500.— dinarjev, ki pa še niso nakazana. Dnina, ki smo jo prispevali v juliju je nakazana po zakonu o solidarnosti sklad (bilo je nekaj manj kot milijon dinarjev) in ne za tolminsko kot so nekateri mislili. Dnina za katero smo se odločili te dni in bo v kratkem nakazana in v plačilnih listih prikazana 15. oktobra 1976 bo znašala približno milijon dinarjev. Po vsem tem je lahko izračunati koliko bomo železarji prispevali direktno prizadetim, če vse to seštejemo, kar smo že dali in kar bomo še dali pride nič več in nič manj kot 1.760.000.— dinarjev (ali 176 starih milijonov). Glede na ogromno škodo, ki jo je tam povzročil potres bo to le neznaten prispevek, zato bomo morali najbrž še kaj primakniti. Nekateri samoupravne delovne skupine so se o tem že odločile. Koliko so prizadeti prebivalci tolminskega dobili pomoči iz solidarnostnega sklada, v katerega smo že prispevali eno dnino bomo napisali v naslednji številki ŽELEZARJA. Koliko pa so v akcijo vključene ostale republike nimamo zbranih podatkov, poskušali bomo dobiti tudi to, vendar bi to morali zvedeti sproti iz dnevnega časopisa.

Veliko samoupravnih delovnih skupin je poleg predloga za pomoč Posočju obravnavalo tudi svojo tekočo problematiko, kakšnih posebnih pripomb ni bilo, niti kakšnih predlogov. Zato bomo tokrat običajno rubriko »Pregled sestankov samoupravnih delovnih skupin« izpustili, ker pa skupine zahtevajo odgovore na postavljena vprašanja, pa bomo odgovornim službam posredovali navedene informacije.

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje — Milan Polak

Ob koncu minulega tedna in v ponedeljek so se v Železarni sestale vse samoupravne delovne skupine v okviru zborov delavcev TOZD, razen nekaj skupin v elektrodnem obratu, strojnem in elektro vzdrževanju, njihova odločitev pa rezultata bistveno ne bo spremenila. Na sestankih so delavci obravnavali in se odločali o predlogu, da za prizadete prebivalce potresnega tolminskega prispevajo eno svojo dnino. Za takšno obliko pomoči se je v Železarni odločilo 4678 delavcev ali 72,4 % vseh delavcev. Vzdržalo se je 13 delavcev kar je le 0,2 %, 5 delavcev pa je bilo proti, to pa je le 0,07 %. Podatek o vzdržanih in tistih, ki so proti ni pomemben, če bi šlo za kakršnokoli odločitev, je pa pomeben ko gre za solidarnost do ljudi, ki so v trenutku grozne naravne katastrofe, tudi sami smo jo nekajkrat občutili, ostali brez strehe nad glavo, marsikdo tudi brez svojcev.

Kako smo glasovali za solidarnostno pomoč po temeljnih organizacijah kaže naslednji pregled:

	za	%	vzdržani	proti	%
TOLMINICE	717	68,7	12	1,1	—
VALJARNE	712	77,8	—	—	—
HLADNA PREDELAVA	800	69,6	—	—	3 0,3
VET	1456	73,5	1	0,05	2 0,1
DS SKUPNE SLUŽBE	993	72,7	—	—	—

Vse samoupravne delovne skupine so se za pomoč odločile brez pomislekov, le 32 skupin je imelo določene pripombe ali boljše rešene predloge, ki so že skoraj zahteva in na nekaj vprašanj. Predlogi ali zahteve se nanašajo zlasti na način

TRETJA SKUPŠČINA KLUBA BRIGADIRJEV

Pretekli teden je bila tretja skupščina kluba brigadirjev, ki deluje v okviru občinske konference ZSMS Jesenice. Člani so pregledali delo v preteklih mesecih, izvedli nadomestne volitve in se pogovarjali o akcijah v prihodnje. Pri ocenjevanju dosežanj dejavnosti kluba so poudarili, da je klub od ustanovitve dalje upravičil svoj namen kljub začetnim težavam, ki so se odražale predvsem v pomanjkanju ustreznega kadra. Tako so komisijo za mladinske delovne akcije in vodstvo kluba brigadirjev sestavljali v glavnem isti mladinci, ki pa niso bili kos delu na dveh področjih, hkrati pa tako niso mogla priti do izraza posamezna stališča.

Na tretji skupščini so se jeseniški brigadirji menili o glavnih nalogah kluba v prihodnje. Tako so sklenili,

da se bodo redno sestajali vsak mesec, potrdili pa se bodo tudi, da bodo v klubu začeli delovati vsi jeseniški brigadirji, ki so se v zadnjih letih udeležili zveznih ali republiških delovnih akcij. V prostoru, ki ga delijo skupaj z jeseniškimi študenti, bodo pripravili več predavanj o družbenopolitičnih temah ter razgovore z brigadirji - veterani. Nadalje se bodo redno in v čim večjem številu udeleževali raznih manifestacij in proslav. Med člani kluba pa bo potrebno izboljšati informacije, kajti doslej se je prav tukaj večkrat zatikalo.

Ob koncu skupščine so brigadirji izvolili novo šestčlansko vodstvo kluba in za novega predsednika Tihomirja Kostiča iz obrata žeb-larne, ki je letos sodeloval na mladinski delovni akciji Suha krajina '76.

MLADI IZ RTA Z JASNEJŠIMI CILJI V NOVO MANDATNO OBDOBJE

V petek, 24. septembra, so se zbrali na programski volilni konferenci mladinci iz obrata RTA.

Kritično so obravnavali dosedanje delo, kajti naloge, ki so si jih zadali mladi v preteklem mandatnem obdobju skoraj v celoti ostale neizvršene, saj je zainteresiranost mladih v obratu za kakršnokoli delovanje minimalno ali pa ga sploh ni. Edino sestanki osnovne organizacije so bili dobro obiskani, pa kaj, ko so na njih aktivno sodelovali le trije, štiri, drugi pa kot, da jih problematika, ki je bila obravnavana ne zanima, kot da nimajo nobenih problemov in da jim je vse jasno. Boljše bi moralo biti tudi sodelovanje s koordinacijskim svetom ZSMS Železarne, z Zvezo komunistov in sindikatom in večje aktivno sodelovanje mladincev v samoupravnih organih.

Mladi bi morali v prvi vrsti reševati lastna vprašanja, ki nastanejo na delovnem mestu ali izven njega, tako glede izobraževanja ob delu ali ob nastalih nesporazumih med mladincem in predstavljenimi. Gleda-

V KADROVSKEM SEKTORJU PONOVO USTANOVLJENA OO ZSMS

V kadrovskem sektorju je bila mladinska organizacija več let neaktivna. V petek, 18. septembra pa so se zaposleni mladinci zbrali na ustanovnem sestanku osnovne organizacije ZSMS in sklenili, da končno prenehajo z neaktivnostjo. Zbranim je najprej spregovoril sekretar OO ZK Zoran Kreič, ki je mladim razložil pomembnost združevanja vseh zaposlenih mladincev v okviru OO ZSMS posebno pa je poudaril, da se morajo v prihodnje izobraževati ter bolj aktivno vključevati v samoupravne organe.

Sekretar koordinacijskega sveta ZSMS Železarne Roman Kosmač je zatem mladince seznanil z novospregjetim programom sveta, na podlagi katerega bodo člani OO ZSMS v kadrovskem sektorju izdelali lasten program.

Na ustanovnem sestanku so vsi zbrani mladinci pokazali veliko pripravljenost in voljo do dela, tako da bo novo vodstvo kos nalogam, ki jih bodo izvajali. Za novega predsednika OO ZSMS so izvolili Zdenko Pulc, za sekretarja Liljano Markež, v predsedstvu pa so še Mirko Purkat, Ančka Fabjan, Franc Leskovec in Ciril Tomše.

DELOVNA AKCIJA ZA POSOČJE

Zadnji potresni sunki so na Tolminskem in v Breginskem kotu prizadejali novo škodo. Porušili so še tiste objekte, ki so bili sicer predvideni za popravilo. Ljudje so ostali na cesti, ker avtomobilskih prikolic in montažnih hiš ni bilo zadosti. Med pereče probleme sodi tudi otroško varstvo. Tega so se zavedali tudi gorenjski mladinci. Na njihovo pobudo je stekla akcija zbiranja sredstev za montažni vrtec, ki bi ga postavili nekje na Tolminskem ker pa akcija ni dosegla ustrezne odmevnosti, so se mladinci in mladinke centra srednjih šol na Jesenicah odločili za organizacijo delovne akcije. Odrekli so se športnemu dnevu in minuli četrtek, 23. septembra organizirali delovno akcijo, čiščenja cevovoda v jeseniški Železarni.

V dveh skupinah se je akcije udeležilo 570 dijakov in dijakinj. Akcijo so ponovili tudi v soboto katere se je udeležilo več kot sto dijakov. Celoten izkupiček bodo mladi namenili za postavitev montažnega vrta na Tolminskem.

MA

DOGOVOR O NALOGAH V PRIHODNIH DVEH MESECIH

Novoizvoljeno vodstvo koordinacijskega sveta ZSMS Železarne je na prvi seji v novem programskem obdobju obravnavalo sklepe volilne in programske seje koordinacijskega sveta ZSMS ter naloge v prihodnjih mesecih. Člani so se predvsem zavzeli, da je treba čimprej preiti k uresničevanju sklepov in programskih akcij, ker je to edini način za dosledno izvajanje operativnega plana. Takoj se morajo ustanoviti osnovne organizacije ZSMS v tistih obratih, kjer ne obstojajo ter poživiti delo neaktivnih. Člani predsedstva so se sprejeli zadolžiti za obiske v posameznih OO ZSMS, kjer bodo tamkajšnjim članom ZSMS pomagali pri delu. Na seji so se pogovarjali tudi o ustanovitvi komisije za ljudsko obrambo in družbeno samozashito, ki bo v prihodnje delovala v okviru koordinacijskega sveta. Potreben kader za to komisijo bodo skušali najti med mladimi vojaškimi starešinami, ki jih je v Železarni precej.

Ko so člani predsedstva razpravljali o akcijah v prihodnjih dveh mesecih, so se dogovorili, da bodo takoj začeli pripravljati kviz na temo Spoznavajmo železarno Jesenice. Vprašanja na tem kvizu se bodo nanašala na razvoj železarstva pri nas, pripravila pa ga bo kulturna komisija. Športna komisija pa pripravljala dva srečanja in sicer z grančarji in učenci železarsko-izobraževalnega centra, poleg tega pa bo organizirala kegljanje na asfaltu med mladinkami Iskre, biroja za urbanizem in stanovanjsko poslopje, Planike in Železarne.

J.

OO ZSMS TUDI V DRUŽBENI PREHRANI

V ponedeljek, 20. septembra, je bil ustanovni sestanek osnovne organizacije ZSMS družbena prehrana. Poleg zbranih mladincev so bili prisotni tudi Zoran Kreič, Pavel Lotrič, Roman Kosmač in Tinca Kernc.

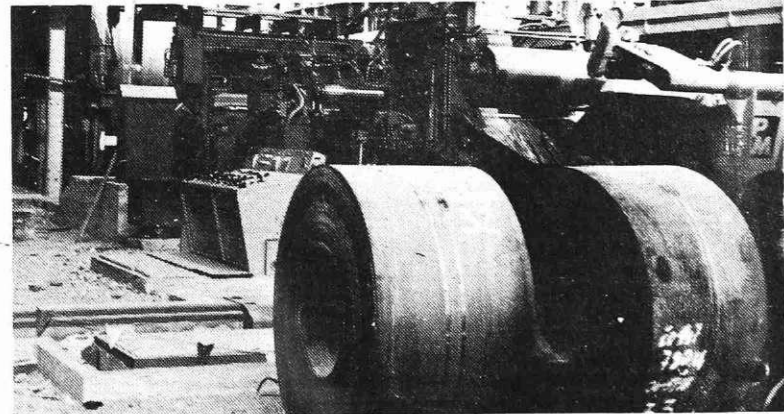
Zoran Kreič je posredoval izčrpne podatke o mladih in Jesenicah in pohvalil njihovo delo in solidarnost. Navzočim je pojasnil strukturo in pomen delovanja ZSMS ter namen sodelovanja in sprejemanja mladih v ZKJ, kajti nekoliko čudno je, da imamo v delovni enoti družbena prehrana izmed približno 50 članov ZSMS le enega člana ZKJ. Poudaril je, naj bi bila ena izmed najpomembnejših nalog priprava mladim za sprejem v Zvezo komunistov.

Pavel Lotrič je dejal, da novoustanovljena OO ZSMS mora postati pomemben člen družbenopolitične dejavnosti v delovni enoti družbena prehrana, ki bo postala TOZD. Mladi se bodo morali aktivno vključevati v vsa dogajanja v novi temeljni organizaciji združenega dela.

Roman Kosmač je podčrtal pomen sprejemanja mladih v ZKJ in obrazložil program dela mladinske organizacije v Železarni.

Na ustanovnem sestanku so izvolili vodstvo osnovne organizacije ZSMS DE družbena prehrana, za predsednika pa tov. Živanoviča, ki se je zahvalil za izraženo zaupanje in obljubil, da se bodo prizadevali, da bo organizacija ob podpori ostalih članov delovala kar najbolj aktivno.

Boris Berginc



Testiranje žarilno-lužilne linije s trakovi

Pripravljenost je vedno boljša kakor golo pričakovanje...

Tito

ORIENTACIJA KORISTNA V MIRU - NUJNA V VOJNI

Orientacija je obvladovanje prostora v človekovi okolici. Že iz definicije lahko sklepamo, da začetki orientacije segajo daleč nazaj v človeško zgodovino. Razvijati se je začela že s prvimi lovskimi pohodi in preseljevanji naših davnih prednikov, z vojnimi pohodi in spopadi pa je dobivala določnejšo obliko. Prav vojaške akcije pa so bile tudi vzrok, da se je orientacija razvila do današnje stopnje, saj je obvladovanje prostora eden najpomembnejših faktorjev pri načrtovanju in izvedbi določenih akcij.

V novejšem času, ali natančneje ob pričetku 20. stoletja, pa se je orientacija začela razvijati tudi kot športna zvrst. Kot pri večini drugih, za človeški organizem izredno zdravih športnih zvrsti, kjer je osnova gibanje v naravi, je tudi za športno orientacijo domovina Skandinavija.

Mnoge, predvsem evropske dežele, so razvile orientacijske tekmovalne sisteme in imajo množice aktivnih tekmovalcev, ki so registrirani v ustreznih društvih in klubih. Pri nas je situacija bistveno drugačna, saj smo pri orientacijskem športu še vedno na začetku. S tem se ukvarjajo samo taborniške organizacije in organizacije rezervnih vojni starešin, medtem ko orientacija še vedno ni prodrla v športna društva, mladinske organizacije in sindikate.

Taka situacija je nerazumljiva, gledano iz vidika splošnega ljudskega odpora pa tudi nedopustna. Dajemo vse večji poudarek rekreaciji, gradimo trim steze, vse več ljudi v prostem času zapušča onesnažena mesta in hiti v naravo, tarnamo nad stalnim pomanjkanjem sredstev za telesno kulturo, pri tem pa ne vemo, da je orientacijski šport primerna oblika rekreacije za vse starostne in kondicijske stopnje, da nam naša narava nudi odlične pogoje in da potrebujemo praktično minimalna sredstva.

Posebno kvaliteto pa dobi orientacija zaradi koncepcije splošnega ljudskega odpora. Posebna razlaga verjetno ni potrebna, če vemo, da so vojaške operacije sedanjega časa hitreje ter kompleksne, da zavzemajo velik prostor in mora biti zato enota ali posameznik izredno gibljiv.

Iz tega je razvidno, da je v interesu družbe posvetiti več pozornosti orientaciji in njeni uveljavitvi med ostalimi športnimi zvrstmi.

ORIENTACIJA BREZ TEHNIČNIH PRIPOMOČKOV

Orientacija brez tehničnih pripomočkov je preprosta način približnega orientiranja, ki sloni na naravnih pojavih. Za to je potrebno imeti dosti izkušenj. Narava sama nam marsikaj pove, če poznamo njeno govorico in razumemo njene pojave. To dosežemo le s pogostim bivanjem v naravi, precej pa nam lahko koristijo tudi izkušnje ljudi, ki so tesno vezani z naravo: lovci, gozdarji itd. Pri tem je velikega pomena, če poleg poznavanja naravnih znakov, ki nam omogočajo orientacijo in gibanje po terenu, poznamo še vremenske pojave, nevarnosti v gorah, možnosti prehranjevanja v naravi in ne nazadnje tudi prvo pomoč.

Pojavi v naravi, ki pomagajo pri orientaciji Sonce

Sonce s svojo energijo močno vpliva na oblikovanje narave in seveda s tem tudi na življenje. Sonce vzhaja približno na vzhodu in zahaja približno na zahodu. Točnejša določitev smeri vzhoda in zahoda s pomočjo sonca je možna le ob spomladanskem in jesenskem enakonočju.

Z zadovoljivo natančnostjo lahko določimo smeri neba s pomočjo navadne ure, ki pa mora biti sorazmerno točna. Metoda sloni na predpostavki, da je sonce zjutraj ob 6. uri v vzhodni točki, opoldne na južni točki in popoldne ob 18. uri v zahodni točki. Pri tej metodi zanemarimo majhne odklone, ki nastanejo zaradi razlik med srednjeevropskim in krajevnim časom.

TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI FELJTON - TEHNIČNI

UPORABA ODPADKOV KOT GORIVA

V industriji so spoznali, da so odpadki preveč dragoceni, da bi jih kar enostavno metali proč. Njihovo energetsko moč je namreč mogoče uporabiti v različnih industrijskih procesih.

Tako v zahodnoevropskih državah kot v ZDA so razvili nekaj tehnologij, ki omogočajo uporabo odpadkov v energetske namene. Vse temelji na tem, da s sežiganjem odpadkov sproščajo njihov energetski potencial. V Veliki Britaniji s pomočjo take vrste energije proizvajajo cement. V ZDA pa z njimi kurijo posebno sušilno peč.

V Veliki Britaniji je tehnologijo za uporabo odpadkov v energetske vire razvila družba za proizvodnjo cementa Associated Portland Cement Manufacturers Limited (APCM). Prvič jo bodo v redni proizvodnji uporabili ob koncu letošnjega leta, in sicer v cementarni Westbury. Letno bodo za to porabili 60.000 do 80.000 ton odpadkov.

Odpadke bodo v posebnem obratu drobno razrezali in nato s pomočjo magnetnega separatorja odstranili vse metalne primesi. Razrezane odpadke bodo zatem po cevovodu transportirali do peči za žganje klinkerja. Odpadke, ki jih bodo dovažali vsak dan, bodo po možnosti uporabili še isti dan. Nekaj že

razrezanih odpadkov pa bodo shranili v posebnem skladišču za primer pomanjkanja.

S pomočjo uporabe odpadkov kot goriva bodo samo v tej cementarni prihranili letno 14.000 ton premoga za proizvodnjo 600.000 ton cementa. Raziskave so pokazale, da ima 4-5 ton razrezanih odpadkov enako kalorično vrednost kot tona premoga. Pri poskusnem obratovanju so uporabili le 6 % odpadkov in 94 % premoga. Ko pa bodo začeli z redno proizvodnjo, bo obseg porabe odpadkov postopno lahko narasel na 60 %, ne da bi spremenili obratovalne pogoje v peči.

S pomočjo izgorevajočih odpadkov bodo segreti rotacijsko peč za proizvodnjo klinkerja na 1450 stop. Celzija. Sedanji poskusi zaenkrat predvidevajo delno zamenjavo premoga z odpadki. Vendar računajo, da bi lahko kasneje uporabili takšen način kurjenja tudi pri pečeh, ki uporabljajo kot gorivo mazut in plin.

Onesnažitev okolja zaradi kurjenja odpadkov ne bo problem, ker bodo alkalijski plini v odpadkih nevtralizirani z apnom, ki ga uporabljajo za proizvodnjo cementa. Elektrostatični čistilec pa čisti dimne pline, ki pri tem nastajajo.

Ta postopek ekonomsko ni zanimiv samo zato, ker prihrani druge energetske vire. Aktualen je tudi zategadelj, ker občine rade plačajo odvoz odpadkov, ker so mnogokje mesta, kamor vozijo odpadke, že polna, samo sežiganje pa je predrago. Mesto Westbury bo plačalo cementarni v tem mestu pet dolarjev za vsako tona odpeljanih odpadkov. Če pa bi zgradili poseben obrat za sežiganje odpadkov, bi za vsako tona odstranjenih in sežganih odpadkov morali plačati 24 dolarjev.

Kot trdijo v angleški družbi za proizvodnjo cementa APCM, tudi drugod po Evropi proizvajalci cementa razmišljajo o uporabi odpadkov pri proizvodnji cementa.

Z uporabo odpadkov kot goriva pa se v ZDA ukvarja družba John Deere Company. V tovarni Horicon, ki pripada tej družbi, imajo letno 3.300 ton odpadkov. Prostor za odpadke, ki so ga do sedaj uporabljali, so mestne oblasti zaprle. Zato bi za odvoz in uničenje teh odpadkov morali letno plačati 38.400 dolarjev.

Iz teh razlogov so se odločili, da bodo investirali 110.000 dolarjev za nabavo naprave, v katerih bodo sežigali odpadke. S toploto, ki bo pri tem nastala, bodo segrevali sušilno peč s površino 27,8 arov. S tem bodo v prvih treh letih prihranili za 23.000 dolarjev goriva letno.

Sistem, ki ga uporabljajo, se sestoji iz peči, v kateri v suhi kisikovi atmosferi sežigajo odpadke. Pri tem nastane gorljiv plin, ki se skupno z dimom dviga v drugo peč. Pri tem drugim izgorevanju si pomagajo z zemeljskim plinom. Dimni plin iz te druge peči vodi v prostor, kjer z njim segrevajo hladen zrak. S tem toplim zrakom segrevajo sušilno peč. Družba John Deere Company tako prihrani 75 % zemeljskega plina.

Iz vsega tega vidimo, da odpadke ob ustrezni tehnologiji lahko uporabljamo v dokaj različne namene. Pri tem pa je poleg prihranka energije važno, da je to tudi pomemben prispevek k večjemu varstvu okolja.

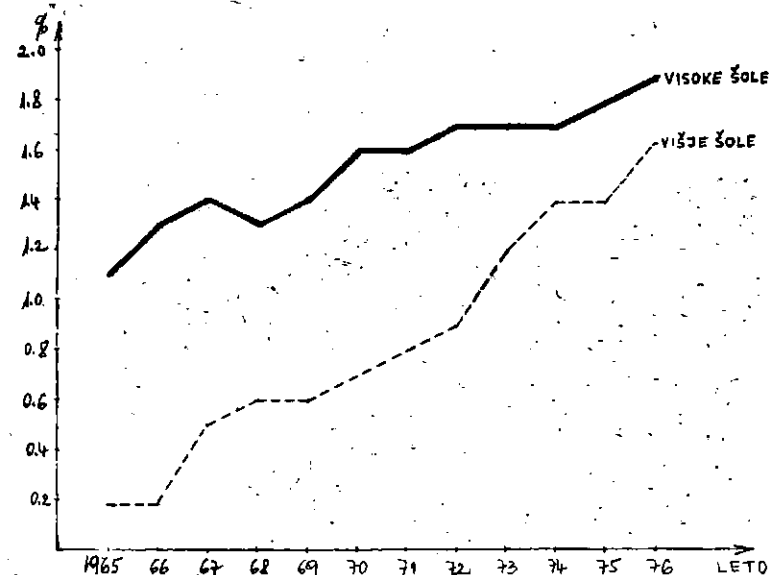
NK

GIBANJE KADRA Z VIŠJO IN VISOKO ŠOLO V ŽELEZARNI

(Nadaljevanje s 1. strani)

(zlasti še študente ob delu) bolj privlačne. Poleg tega je najbrž res, da so te šole tudi bolj prilagojene študentom ob delu, in teh je vse več. Po

mnenju drugih pa lahko visoko »produkcijo« teh kadrov pripišemo predvsem dejstvu, da so nekatere mlajše šole »veliko lažje« in bolj popustljive pri kriterijih kot »klasična« univerza.



GRAFIKON 1: Delež kadra z visoko in višjo šolo glede na skupni stalež v železarni

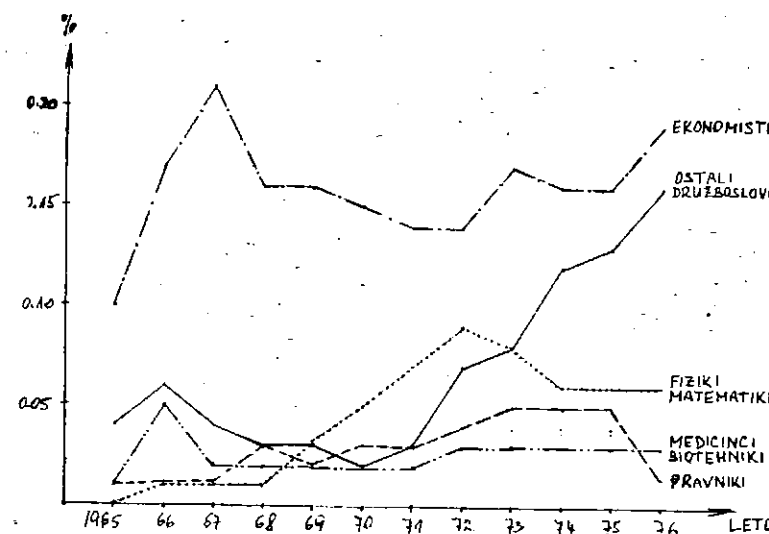
2. SESTAV, RAZPODELITEV IN KATEGORIJE DELOVNIH MEST KADRA Z VISOKO IZOBRAZBO

V tabelah 1, 2, 3 in 4 so zbrani osnovni podatki o sestavi kadra z visoko izobrazbo o povezanosti med

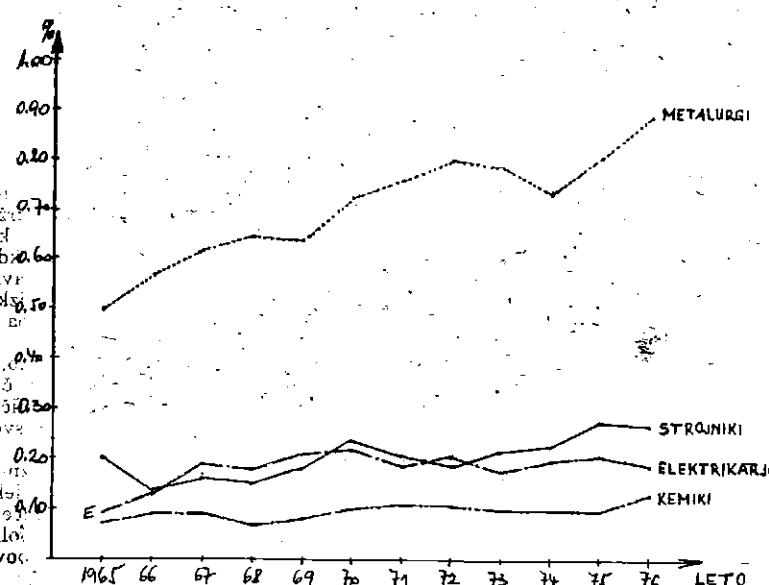
stažem po diplomi, starostjo in kategorijo delovnega mesta, nadalje o porazdelitvi strokovnjakov po TOZD in skupnih službah ter tudi primerjavo med kategorijami po posameznih delovnih mestih. Poleg tega je v grafikonih 2 in 3 prikazan delež po posameznih strokah.

Tabela 1: Struktura kadra z visoko izobrazbo

Stroka	Število zaposlenih		Delež znotraj visoke šole v %		Delež na skupni stalež v %	
	75	76	75	76	75	76
metalurgi	50	56	43,9	45,9	0,81	0,89
strojniki	18	17	15,8	13,9	0,28	0,27
elektrikarji	13	12	11,4	9,8	0,21	0,19
kemiki	6	8	5,3	6,6	0,10	0,13
matematiki in fiziki	4	4	3,5	3,3	0,07	0,06
ekonomisti	10	12	8,8	9,8	0,16	0,19
pravniki	3	1	2,6	0,8	0,05	0,02
ostali družboslovci	8	10	7,0	8,2	0,13	0,16
medicinci in bioteh.	2	2	1,8	1,7	0,03	0,03
Skupaj:	114	122			1,84	1,94



GRAFIKON 2: Delež kadra z visoko šolo po posameznih strokah



GRAFIKON 3: Delež kadra z visoko šolo po posameznih strokah

Tabela 2: Struktura visokošolskega kadra glede na staž po diplomi, starost in kategorijo delovnega mesta

Pri izračunavanju povprečne kategorije, staža in % niso upoštevani pripravniki (4) in kader s kategorijo nad 20 (15). Rezultati v oklepaju so iz leta 1975.

Stož po diplomi	Starost	Kategorija						Skupaj št.	%	Povprečna kategorija
		15	16	17	18	19	20			
do 1 leta	do 20 let									
	21-30		5	2				11	10,7	
	31-40			3				(6)	(6,8)	
	41-50				1					16,6 (17,0)
	51+									
2-3	do 20 let									
	21-30		4	9	2			19	18,4	
	31-40			2		1		(17)	(19,3)	
	41-50						1			17,1 (16,9)
	51+									
4-6	do 20 let									
	21-30		1	1	1			18	17,5	
	31-40		1	4	8	2		(18)	(20,5)	
	41-50									17,6 (17,6)
	51+									
7-10	do 20 let									
	21-30									
	31-40	1		2	8	4	3	23	22,3	
	41-50				1	1	1	(20)	(22,7)	
	51+						2			18,5 (18,7)
11-15	do 20 let									
	21-30									
	31-40			1	2	3	3	22	21,4	
	41-50			1	2	2	4	(18)	(20,5)	
	51+									18,7 (18,8)
16-15	do 20 let									
	21-30									
	31-40									
	41-50			1		2	3	10	9,7	
	51+						4	(9)	(10,2)	19,1 (19,3)
			1	12	27	25	16	103	100,0 %	

Tabela 3: Visokošolski kader po strokah glede na TOZD

TOZD	Stroka	Štev. zaposlen.		Štev. zaposl. skupaj		% glede na skupni stalež ZJ	
		75	76	75	76	75	76
Talilnice	metalurgi	10	9	10	9	0,16	0,14
Valjarne	metalurgi	6	8	6	8	0,10	0,13
Hladna predelava	metalurgi	7	10				
	kemiki	1	—	8	10	0,13	0,16
VET	metalurgi	3	—				
	strojniki	13	8	23	15	0,37	0,24
	elektrikarji	7	7				
	metalurgi	24	29				
	kemiki	5	8				
	strojniki	5	9				
	elektrikarji	6	5				
DSSS	fiz.-mat.	4	4	67	80	1,08	1,27
	ekonomisti	10	12				
	pravniki	3	1				
	ostali družb.	8	10				
	bioteh.-med.	2	2				
SKUPAJ:		114	122	114	122	1,84	1,94

Tabela 4: Primerjave med skupnim številom, skupnim stažem, stažem po diplomi in povprečno kategorijo za različne stroke kadra z visoko šolo (brez pripravnikov in oseb z nad 20. ktg.)

Stroka	Število						Stož po diplomi		Povprečna kategorija		Razlika med dej. in prič.	
	75		76		75		76		75		76	
	75	76	75	76	75	76	75	76	75	76	75	76
metalurgi	40	48	11,7	12,3	9,9	9,5	18,30	18,15	18,22	-0,07		
strojniki	11	14	7,1	7,1	6,3	5,9	18,00	17,79	17,79	0,00		
elektrikarji	11	11	8,7	9,9	8,4	9,6	18,54	18,55	18,23	+0,32		
kemiki	4	6	13,4	9,5	10,1	7,2	17,50	17,33	17,94	-0,61		
ostali družb.	7	9	7,1	7,3	3,4	4,3	16,85	17,00	17,60	-0,60		
ekonomisti	6	8	10,1	9,1	8,0	6,5	18,33	18,00	17,86	+0,14		
matem. + fiz.	4	4		7,0		7,0		18,25				
medic. - bioteh.	2	2	14,0	17,5	6,6	7,5	18,00	18,00	17,70	+0,30		
pravniki	3	1	6,6	25,0	4,8	7,0	18,00	20,00	17,92	+2,08		
Skupaj:	88	103	8,80	10,5	6,7	8,05	18,02	18,00	13,10	-0,10		

4. SESTAV RAZPODELITEV IN KATEGORIJE DELOVNIH MEST KADRA Z VIŠJO IZOBRAZBO

Tabela 5: Struktura kadra z višjo izobrazbo

Stroka	Štev. zaposl.		% na višjo šolo		% glede na stalež	
	75	76	75	76	75	76
organizacijska (VSOD Kranj)			37		35,9	0,59
metalurška			6		5,8	0,10
strojna			11		10,7	0,18
elektro			8		7,8	0,13
ekonomsko-komercialna			16		15,5	0,25
socialna			4		3,9	0,06
prosvetna			5		4,9	0,08
zdravstvena			3		2,9	0,05
ostale višje šole			13		12,6	0,21
Skupaj:			103		100,0	1,65

(Op.: K ostalim višjim šolam štejemo stroke, ki imajo le enega ali dva zaposlena; te stroke oz. šole so: kemijska, gradbena, pravna, višja upravna, vojaška, sanitarna, politične vede, prometno-transportna, tehniška matematika, višja tehn. šola za varnost.)

Tabela 6: Kader z višjo izobrazbo po TOZD in DSSS glede na stroko in povprečno kategorijo za leto 1976

TOZD	Stroka ali šola	Štev. zaposl. Prip.	Skupno št. in %		Povpr. strokah TOZD		% glede na stalež ZJ	
			75	76	75	76	75	76
Talilnice	VSOD	3	—	3 (2,9 %)	15,7	15,7	0,05	
Valjarne	VSOD	1	—	1 (1,0 %)	18,0	18,0	0,02	
Hladna predelava	metalurška	1	—			16,0		
	strojna	—	1	6 (5,8 %)		16,4	0,10	
	VSOD	4	—			16,5		
VET	strojna	2	4			16,0		
	elektro	4	1	23 (22,3 %)		17,5		
	VSOD	9	—			16,2	16,8	0,37
	ostalo	3	—			18,0		
DSSS	metalurška	5	—			15,4		
	strojna	3	1			17,0		
	elektro	3	—	70 (68,0 %)		17,0	16,1	1,12
	ekonom. komerc.	13	3			16,2		
	VSOD	20	—			16,5		
	ostalo	21	1			15,6		
			92	11	103 (100,0 %)			1,66

3. ZAKLJUČKI ANALIZE KADRA Z VISOKO IZOBRAZBO

3.1. Skupno število tega kadra se je v 15 mesecih povzpelo s 114 na 122, torej za 8. V odstotkih na stalež je ta porasel z 1,84 % na 1,94 %. Po dveh letih kaže krivulja približno premočrten trend naraščanja. V tem času smo pridobili šest metalurgov, dva kemika, dva ekonomista, dva ostala družboslovca; izgubili pa smo dva pravnika, enega elektrika in enega strojnika, medtem ko je pri ostalih ostalo stanje nespremenjeno.

3.2. Povprečni staž po diplomi (z izključenimi pripravniki in kadrom nad 20. ktg.) je porasel s 6,7 let na 8,05 let, torej se je v povprečju grupa s te strani malo postarala. Kljub temu lahko rečemo, da je povprečni staž po diplomi še nizek in da je populacija po potencialnih delovnih sposobnostih na vrhuncu. Podobne odnose zasledimo pri skupnem stažu.

3.3. Povprečna kategorija (brez pripravnikov in oseb na delovnih mestih nad 20. ktg.) znaša natanko 18,00 ktg., medtem ko je bila 1975 povprečna kategorija celo malenkostno višja (18,02). Stagnacija kategorije v enem letu pomeni dejansko celo znižanje, ker se je povečal staž zaposlenih, ta pa je povezan z napredovanjem v kategorijah. S pomočjo poenostavljenega in s približki določenega izračuna preko regresijskih enačb (ipsilon kategorija, staž po diplomi = 0,52; $y = 0,12x + 17,08$) smo ugotovili tako imenovano »pričakovano« kategorijo, torej kategorijo, ki bi jo pričakovali glede na staž po diplomi, kajti ta staž pojasnjuje približno 25 % napredovanja.

Pričakovana kategorija za vse stroke je 18,10; torej beležimo »nazadovanje« v enem letu za 0,10 kategorije.

3.4. Opisani izračuni so bili narejeni tudi po strokah. Medicince, biotehnikarje in pravnike bi morali izključiti iz razlage, ker gre le za dve ali eno pozicijo.

Seveda pa so ti izračuni veljavni le s predpostavko, da so vsa delovna mesta enako obremenjena po vseh ostalih zahtevah!

5. ZAKLJUČKI ANALIZE KADRA Z VIŠJO IZOBRAZBO

5.1. Skupno število kadra z višjo šolo se je močno dvignilo, in sicer za 20, kar pomeni procentualni porasel glede na stalež ZJ z 1,34 % na 1,66 %. Iz grafikona 1 je razvidno, da se krivulja kadra z višjo izobrazbo po letu 1972 nasploh bolj strmo dviguje in močno približuje krivulji visoke šole.

5.2. V treh proizvodnih TOZD je izredno malo kadra z višjo šolo (komaj 10), v TOZD VET nekoliko več (23), daleč največ pa v skupnih službah, kjer jih je 70 ali 68,0 %. To pomeni, da se je relativno delež tega kadra od 1975 do 1976 v skupnih službah dvignil največ (od 59,0 na 68,0 %), najbolj pa zmanjšal v TOZD VET (s 30,1 % na 22,3 %). V ostalih TOZD so spremembe majhne, pač v skladu z nizko zasedbo: talilnice so pridobile enega, valjarne izgubile dva in hladna predelava pridobila dva delavca.

Čeprav verjetno ni opravičila za relativno siromašenje proizvodnje in bogatenje skupnih služb z višjim in visokim kadrom pa je treba vendarle poudariti, da je k taki situaciji v veliki meri prispevala bistvena okrepitev sektorja novogradenj, od katerega gre precejšen del na račun nove hladne valjarne Bela.

Kader za sektor novogradenj pa se je z izgradnjo v večini črpal ravno iz TOZD. Tako kaže situacija sektorja novogradenj po podatkih 31. 7. 1976:

— visoka šola (metalurgi 6 + strojniki 7 + elektrika 3 + kemiki 1 = skupaj 17)

— višja šola (višja šola za organizacijo dela 5 + strojniki 2 + elektrika 2 = skupaj 9)

Skupaj je torej za potrebe HVB in druge potrebe sektor novogradenj oborožen kar s 26 strokovnjaki, ki imajo višjo in visoko šolo.

5.3. Daleč največji delež kadra z višjo šolo pripada višji šoli za organizacijo dela (35,9 %), ekonomsko-komercialnim šolam (15,5 %) ter strojnikom (10,7 %). Na drugih strokah je delež manjši. V letu dni je sodeč po podatkih, še narasel delež netehničnih strok, kar ni v skladu z načrtano kadrovsko politiko, ki pa seveda še ne more takoj pokazati učinka, ampak šele čez nekaj let.

5.4. Povprečna kategorija (brez pripravnikov in oseb na delovnih mestih nad 20. ktg.) znaša za višjo šolo 16,12, kar je tudi neznatno znižanje v primerjavi z letom 75 (16,20).

Čeprav s podatki ne moremo zavrči trditve o pritisku kadra iz TOZD v službe, pa ne drži trditve, da so kategorije v DSSS višje, ampak so celo nekoliko nižje.

Iz tega lahko sklepamo, da so razlogi za beg verjetno druge, morda v boljših možnostih napredovanja, boljših delovnih pogojih in podobno.

Maja Junež

Franc Belčič

TRIJE IDEJNI NAČRTI ZA ŠOLSKI CENTER NA PLAVŽU

JAVNA RAZLAGA IDEJNIH NAČRTOV ZA ŠOLSKI CENTER PLAVŽ

Gradbeni odbor za izgradnjo šolskega centra Plavž, ki sta ga imenovala občinska skupščina in izobraževalna skupnost Jesenice, je na osnovi programskih osnov za celodnevno šolo in pripomb v javni razpravi pred referendumom, naročil idejne projekte za šolski center Plavž pri naslednjih projektantskih organizacijah:

- SGP Projekt Kranj,
- SGP Sava Jesenice,
- Zavod za urbanizem Bled.

Uradno odpiranje prispelih idejnih rešitev bo 1. oktobra 1976. Po odpiranju idejnih rešitev bodo vsi trije predlogi razstavljeni v avli

občinske skupščine ter izložbenih prostorih nasproti železniške postaje.

V torek, 5. oktobra, pa bodo ob 17. uri avtorji razlagali svoje projekte v sejni dvorani občinske skupščine Jesenice.

Za oceno prispelih idejnih rešitev in izbiro najprimernejše, je imenovana ocenjevalna komisija, ki jo sestavljajo strokovnjaki s področja šolstva, gradbeništva in operative izgradnje. Za delo komisije in končno odločitev bodo pomembne tudi pripombe širšega kroga sodelavcev, zato v današnji številki Železjarja objavljamo kratko obrazložitev vseh treh predlogov.

Občane Jesenic pozivamo k aktivni udeležbi pri javni razlagi predlaganih idejnih projektov.

Gradbeni odbor za šolski center Plavž

KRATKA OBRAZLOŽITEV PROJEKTANTA S ŠIFRO 18019

ZASNOVA

Glede na zahtevan program, k

- zajema:
- celodnevno osnovno šolo
- štirimirni paralelkami
- posebno osnovno šolo
- vzgojnovarstveno ustanovo
- spremljajoče prostore za prehranjevanje
- prostore za telesno vzgojo
- skupne prostore centra (administrativne prostore, zaklonišča)

smo organizirali zemljišče, upoštevajoč sledeča izhodišča:

1. Celotno zemljišče (tako zazidalne, kot tudi proste površine) naj predstavljajo učno (za namene vzgoje izkoriščene) površino.

2. Glede na majhno velikost zemljišča naj bo ohranjen razmeren odnos med zazidalnimi in prostimi površinami.

3. Noben od objektov naj ne bi imel absolutno dominantnega položaja. Polno vsebino naj bi kompleks dobil s harmonično funkcionalno povezavo elementov zazidave in s prepletanjem in medsebojno sodelovanjem funkcij, s tem da postane družabno (družbeno) aktivno in stimulativno okolje.

4. V okviru možnosti naj bo vsak od ustanov proporcionalno zagotovljen (vsaj minimalen) življenjski prostor kar naj bi bilo zagotovilo (priloznost) za polno rast in razvoj čim bogatejše vsebine in dejavnosti v njih.

5. Vsak objekt naj zavzema del zemljišča, ki v danih možnostih najbolj odgovarja vsebini in funkciji objekta, kot tudi zahtevam faznosti zazidave.

6. Dostopi v kompleks šolskega centra naj bi bili varni, zanimivi funkcionalno povezani z obstoječim komunikacijami in naj pri tem upoštevajo specifičnost naselja ter omilijo (odpravijo) tudi deficitarnost peš poti v celotnem tkivu Spodnjega in Zgornjega Plavža s tem, da že obstoječim možnostim poiščejo logično povezavo.

7. Novi center naj z bogatim programom in možnostim, ki jih nudi, prevzame tudi del funkcij, ki jih naselje Plavž še ni imelo možnosti realizirati in tako v celoti oblikovati družbeni, kulturni in športni utrip v tem delu Jesenic.

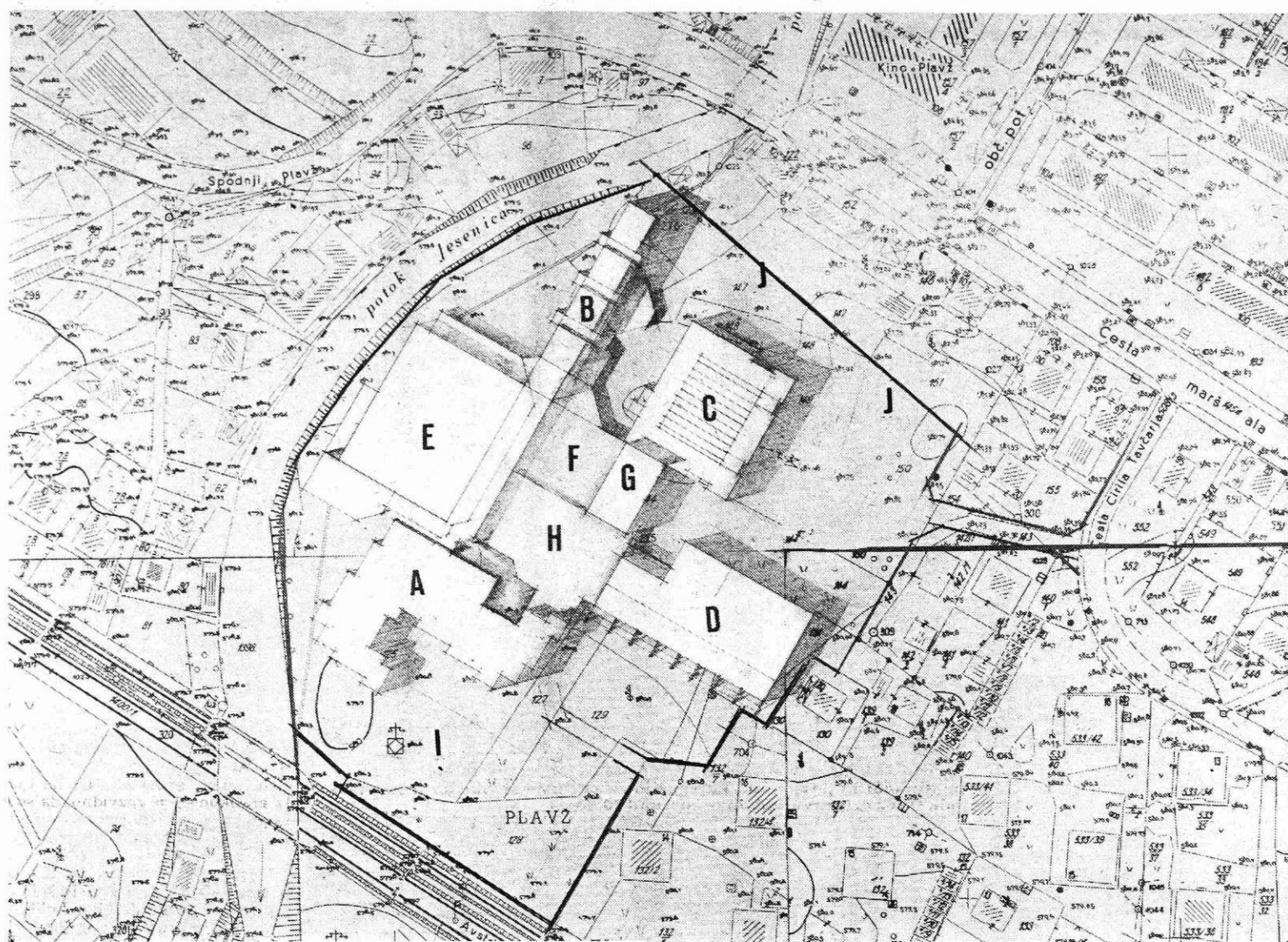
8. Glede na dane materialne možnosti je potrebno najti razmerje, ki še zagotavlja razvoj, ki se v naslednjih desetletjih v šolstvu predvideva in že danes razvija z uvajanjem elementov celodnevnega pouka. Morda se je, kadar govorimo o omejenih materialnih možnostih, modro držati načela: bolje registriran fičko kot stoenka in menjalnik lahko še kdaj kasneje dokupimo, slaba naravna osvetlitev, slabo osenčenje neizkoriščene (spregledane) možnosti pa se za vedno izgubljena investicija.

Center je zasnovan centralno, z močno poudarjeno in izraženo členitvijo na posamezne specifične funkcije, ki so (morajo biti po svoji naravi) relativno samostojne.

Tak pristop omogoča tudi fazno zazidavo, ker so posamezni objekti dovolj sami v sebi zaključeni: celota, čeprav dobijo svojo polno vrednost šele z medsebojno povezavo in prepletenostjo.

Objekt osnovne šole je izrazito členjen na dva dela:

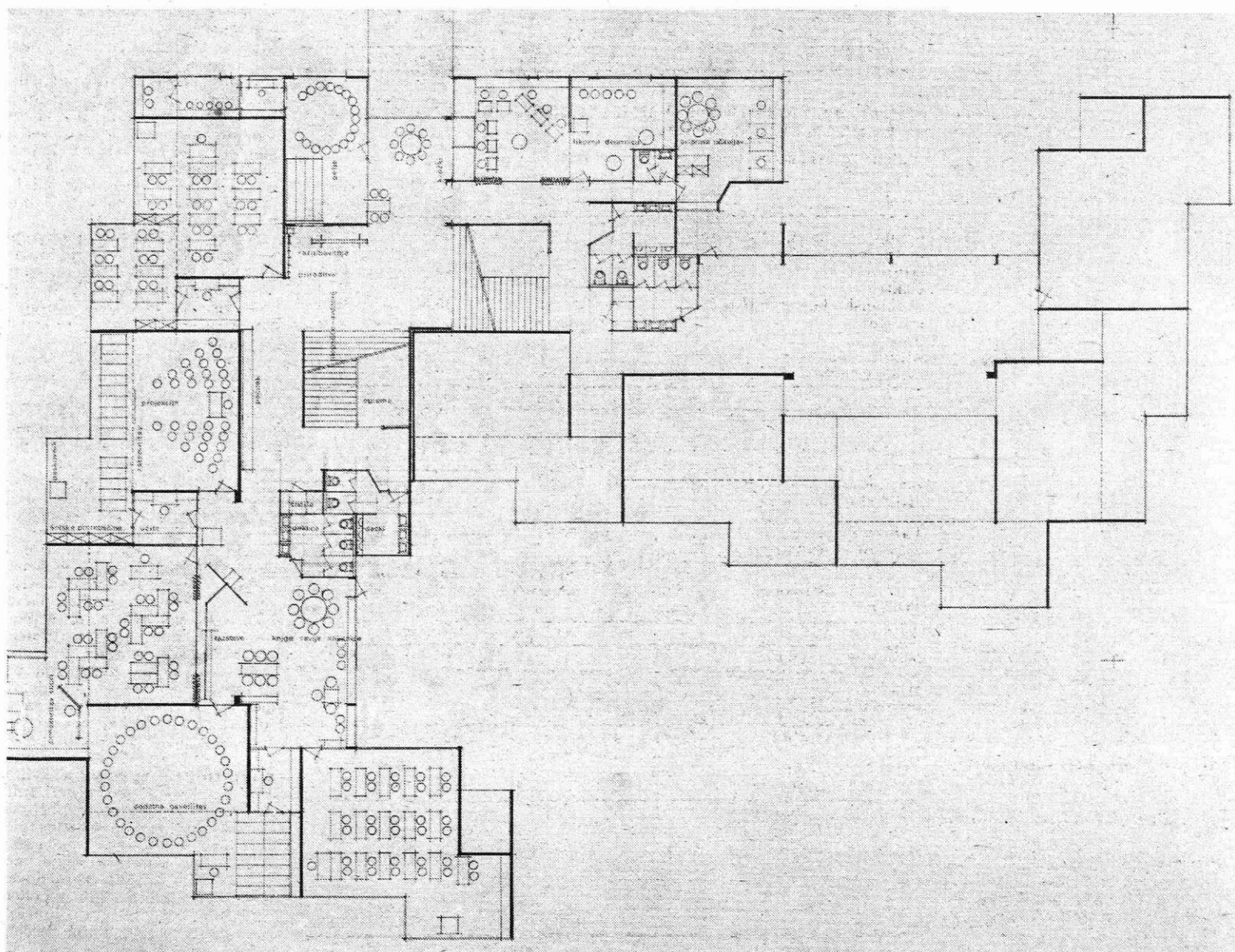
- na objekt za pouk nižjih oddelkov (s poukom v matičnih učilnicah),
- ter na objekt za pouk višjih oddelkov (s poukom v specializiranih učilnicah).



- A - OSNOVNA ŠOLA NIŽJI ODDELKI
- B - OSNOVNA ŠOLA VIŠJI ODDELKI
- C - POSEBNA OSNOVNA ŠOLA
- D - VRTEC
- E - TELOVADNICA

- F - AVLA
- G - UPRAVNI OBJEKT
- H - SAMOPOSTREŽNA RESTAVRACIJA
- I - IGRISČA OSN. ŠOL
- J - IGRISČA POSEBNE OSN. ŠOLE

18019



Objekta sta tudi po zasnovi in orientaciji nesorodna, tako kot je v vsakem od teh dveh objektov različen tudi ritem (življenjski utrip).

Oba objekta povezuje telovadnica, ki pokriva poleg poteb osnovne šole tudi del potreb celotnega centra, in je zaradi tega tudi z drugih objektov (in avtobusne postaje) lahko dostopna. Telovadnico z bazenom dopolnjujejo zunanje športne površine v neposredni bližini – morda se lahko še nadaljujejo proti jugu (preko proge) – ki naj v celoti zadovoljijo potrebe podlrgrega tisoča otrok, ter se smotrno vključujejo tudi v širši program telesnovzgojne dejavnosti občanov.

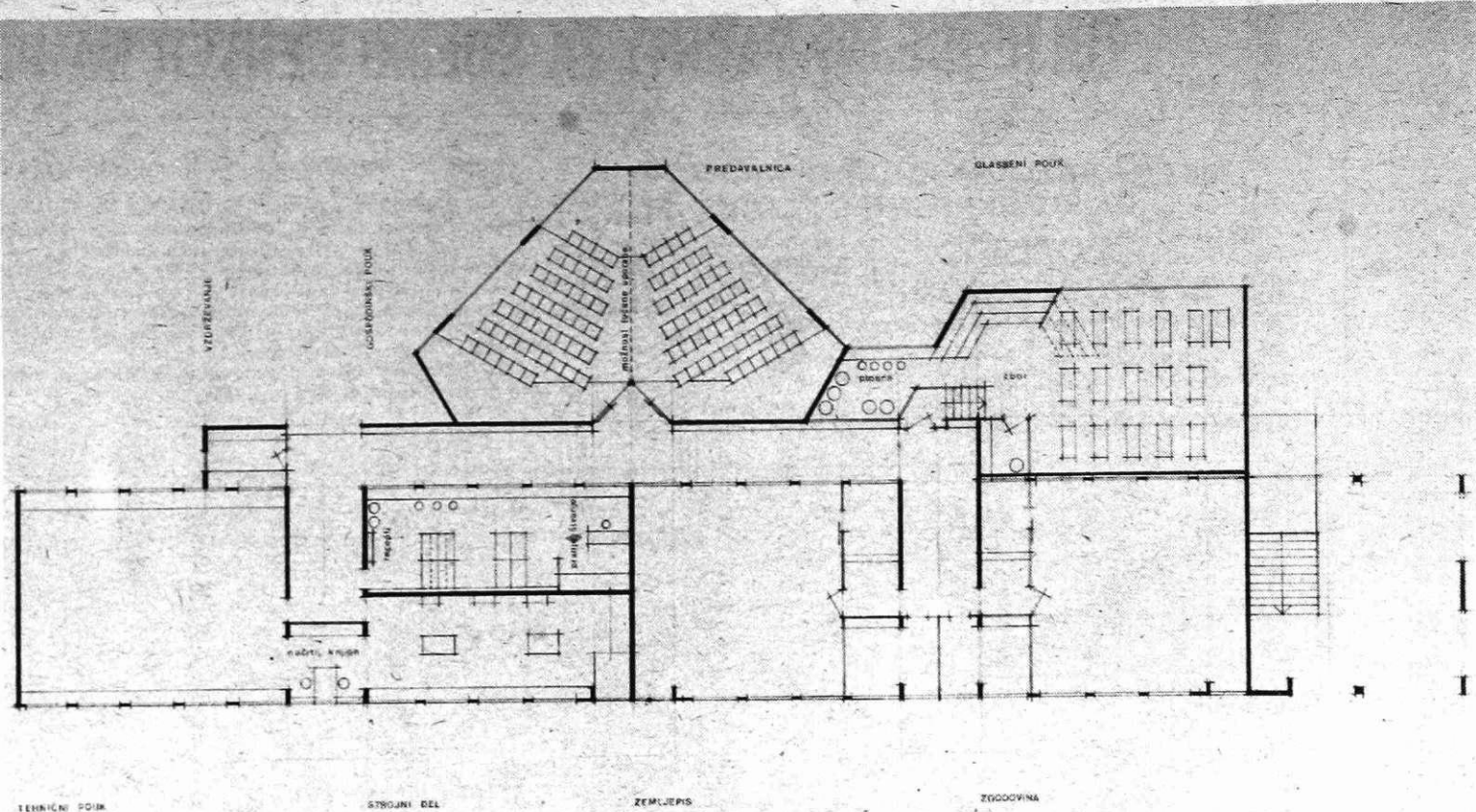
Posebna šola ima svoje prostore nanizane okoli večnamenskega osrednjega dela in je zaradi specifičnosti locirana na lahko pristopnem delu centra. Zaradi posebnih zahtev je vertikalno povezana z rampami in ne s stopniščem.

Otroško varstvena ustanova je manj trdno povezana z ostalimi objekti centra, saj je tako po funkciji kot tudi organizacijsko samostojna ustanova. Po vertikalni je razdeljena na igralnice za dojenčke in najmlajše (v etaži) ter na igralnice za predšolske otroke (v pritličju). Posebna pozornost je posvečena igraliscem na prostem, del zunanjih igrišč pa je pokrit.

Objekti za pripravljanje hrane so centralni, s tem, da ima posebna šola in vrtec razdelilno kuhinjo in dodatne prostore, ki jih zahteva specifična funkcija teh dveh objektov: V sklop teh objektov so zajeta tudi priročna skladišča in prostori za ožimnico.

Zaklonišča so centralna, z omogočenimi dostopi iz posameznih objektov, torej iz prostorov, kjer se otroci zadržujejo. V ta sistem je vključena tudi telovadnica in zunanja igrišča oziroma proste površine, prav tako pa tudi upravni prostori centra.

18019



18019

**KRATKA
OBRAZLOŽITEV
PROJEKTANTA
S ŠIFRO OVP-13**

Prostor je obdelan v dveh situativnih variantah, od katerih je prva prilagojena sprejetemu zazidalnemu načrtu za šolski rezervat, ki pa je očitno premajhen za dobro realizacijo vsega vzgojno-izobraževalnega in varstvenega programa centra.

Druga varianta zajame širši kompleks, ki se premakne do Titove ceste. Urbanizirani šolski kompleks se tako aktivno vključi v mestni prostor, saj zvočno bariero ne more predstavljati obstoječa nekvalitetna zazidava ob Titovi cesti, ampak je to le večja pohodna ploščad, ki je obenem predprostor šolskim zgradbam, pokrito parkirišče, ki ga center nujno potrebuje.

Preostali manjkajoči prostor je angažiran preko železniške proge – za športno rekreacijske in telesno vzgojne namene.

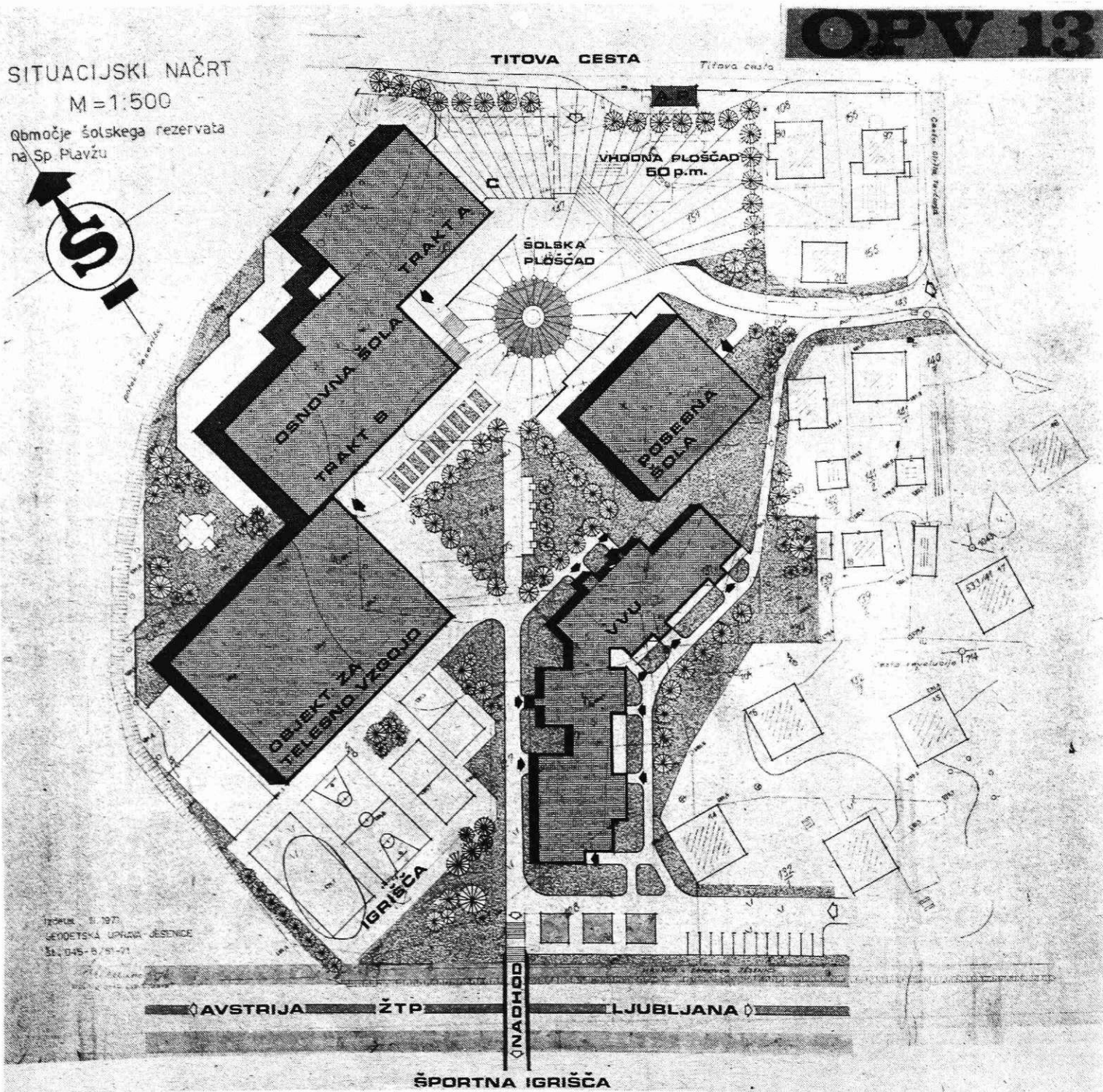
Zaradi velikega števila učencev nove osnovne šole je predviden objekt ločen v trakt za nižje in v trakt za višje razrede s funkcionalno ločitvijo programa. Objekt ima pritličje in dve etaži s tem, da so garderobe učencev v podprtilišču. Ob osnovni šoli je v ločenem traktu šolska kuhinja samopostrežnega tipa za potrebe celotnega centra.

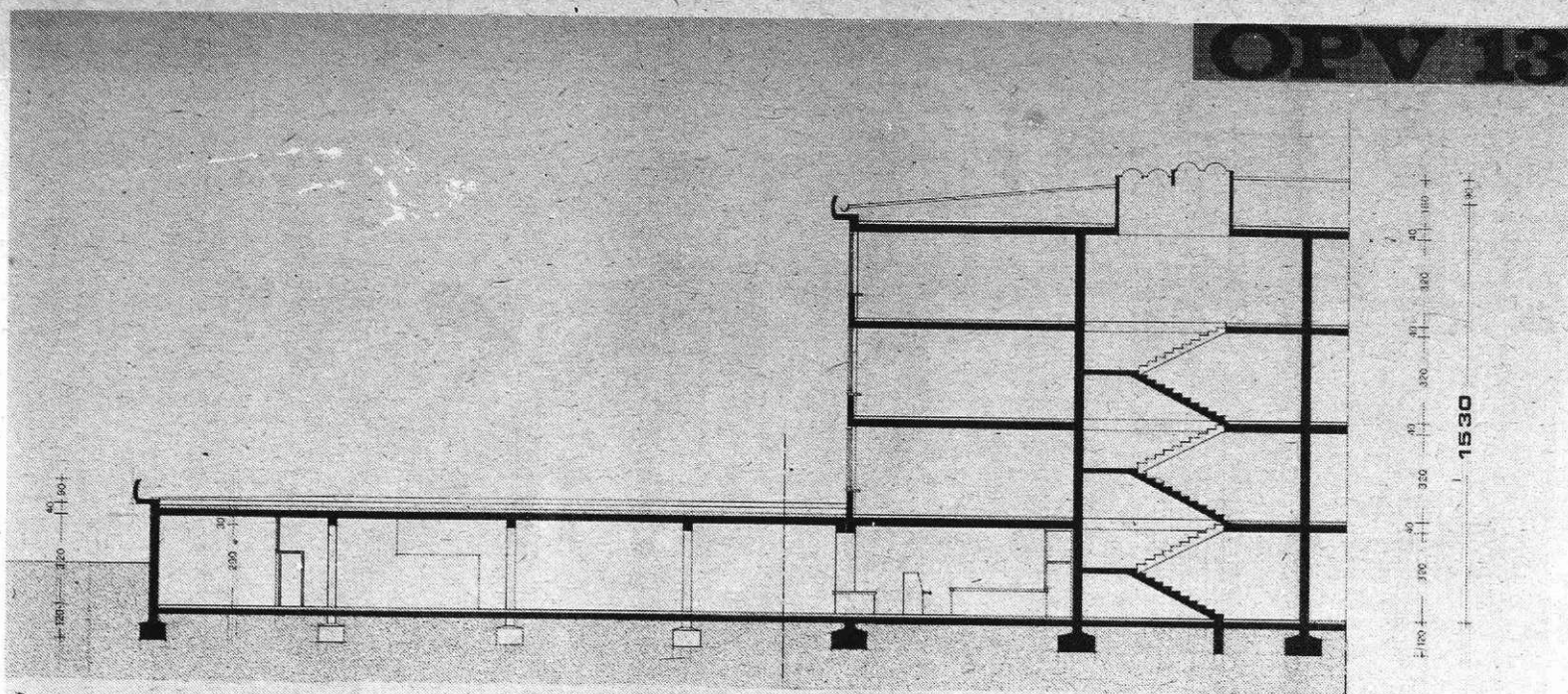
Posebna šola je izvedena kot poseben objekt (možnost fazne izgradnje). Objekt je enonadstropen s podprtljijem v katerem so garderobe in delavnice.

Objekt za telesno vzgojo predstavlja svojo enoto, povezan predvsem z osnovno šolo s fleksibilnim programom, to je dve normalni telovadnici se lahko spreminita v večjo prireditveno dvorano za šolske oziroma kulturne in športne prireditve širšega značaja. V istem traktu je tudi bazen za učenje plavanja.

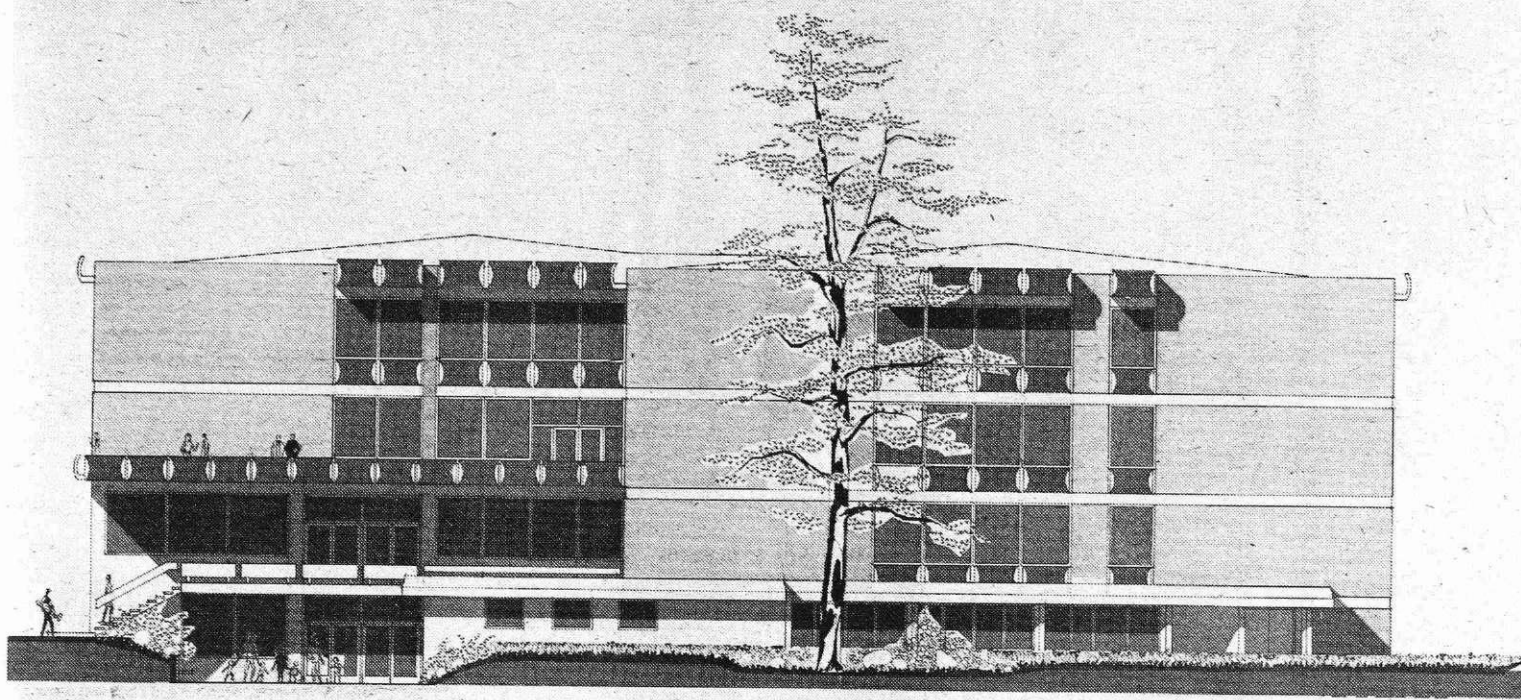
Vzgojno varstvena ustanova je postavljena v najbolj miren del zemljišča kot pritrilčni objekt, saj gre tu za najmlajše člane naših družbe. Vhodi v objekt so prilagojeni potrebam posameznih starostnih skupinam otrok. Od objekta so igrišča (ločena od »centra«) opremljena za rekreacijo na prostem.

OVP-13

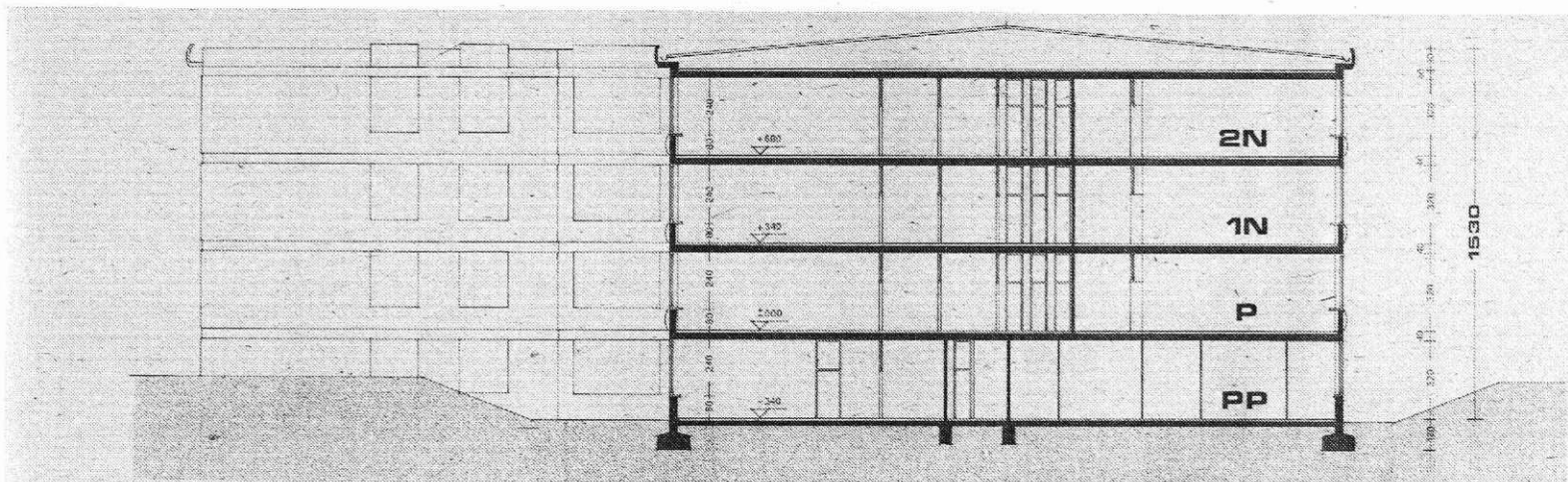




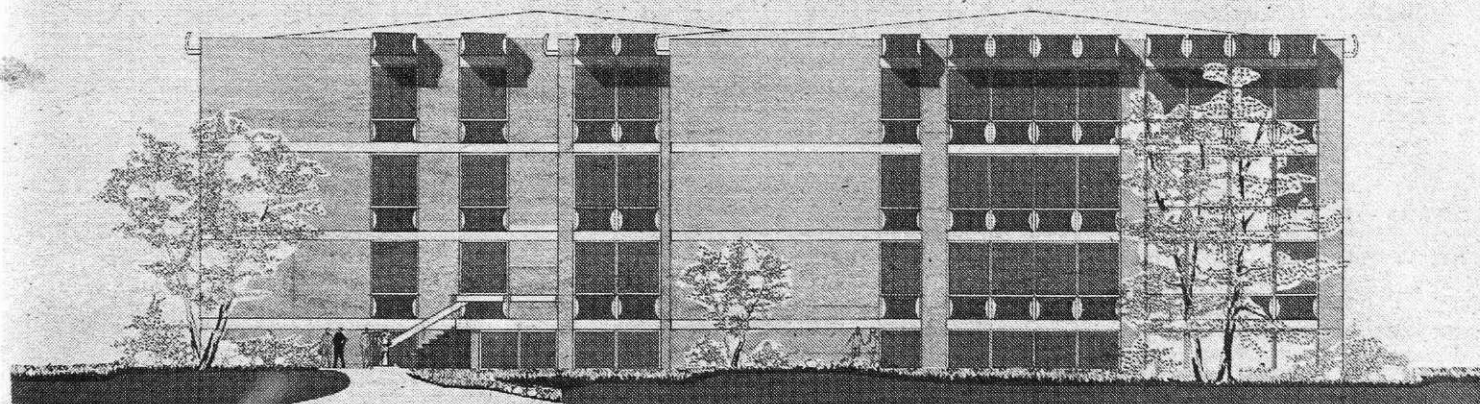
PREREZ B-B



JUGOVZHODNA FASADA



PREREZ A-A



SEVEROZAHODNA FASADA

KRATKA OBRAZLOŽITEV PROJEKTANTA S ŠIFRO ŠCJ 64270

Površina parcele, ki je programirana za izgradnjo šolskega centra je precej premajhna za program investitorja. Zato smo bili projektanti pred nalogo, da iščemo varianto, ki bi zadostila zahtevam programa investitorja, zahtevam normativov, obenem pa bi morali zagotoviti zadosti zunanjih površin. Ta problem smo rešili z nadstropno zadržavo in primerno tlorisno kompozicijo zgradb, vendar s posluhom, da je etažnost še vedno v mejah ugodnih notranjih transportov in zadostnega stika z naravo.

Neposredno za propileji na prostor centra, se odpira prostori trg okrog katerega so nanizani: neposredno ob vhodu na levi strani Posebna osnovna šola (s končno fasado), na desni strani pa objekt vzgojno varstvenega zavoda. Na severozahodni strani je trg zaprt z zgradbo osnovne šole (nižji razredi), na jugozahodu pa ga spremlja razgiban gabarit steklenih površin z večnamenskimi prostori, jedilnico in upravo centra.

Trg s svojo tlakovano površino povezuje objekte šolskega centra v kompozicijsko celoto z vso potrebno dinamičnostjo in primerno porazdeljeno kompozicijo mas. zgradb.

Sportna igrišča za katera se odpira zadovoljiva površina na jugozahodu parcele poleg svojega osnovnega namena predstavljajo tudi razdaljo, ki objekte primerno odmakne od železniške proge, ki teče jugozahodno od centra.

S primernimi nasadi drevja in orientacijo športnih objektov, ter višjih oddelkov (polne stene zgradb so obrnjene proti progi) smo dosegli zadostno zvočno izolacijo šole proti progi.

Objekta posebne osnovne šole in vzgojno varstvenega zavoda sta locirana neposredno ob vstopu v center, ker tja v večini primerov prihajajo otroci v spremstvu staršev. Tako smo uspeli pot staršev izločiti iz ožjega območja šol in locirati ob rob trga.

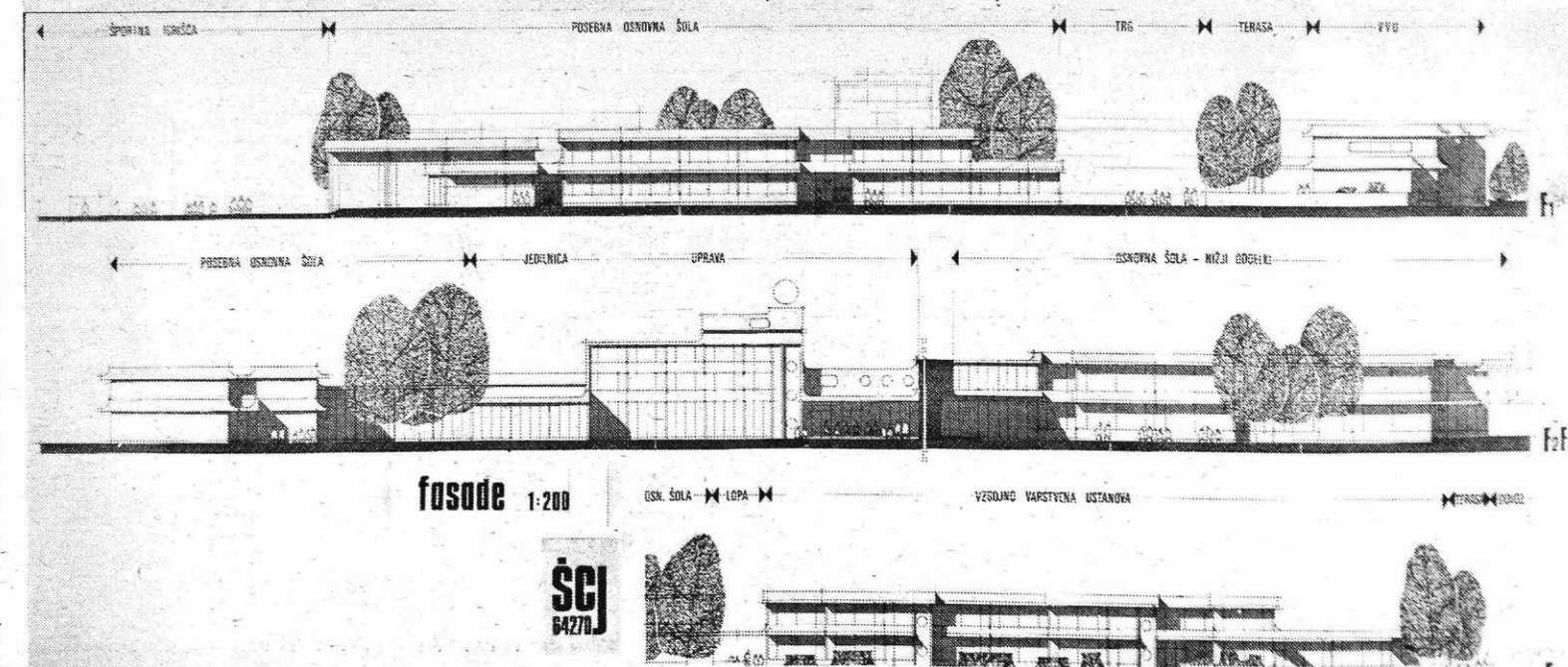
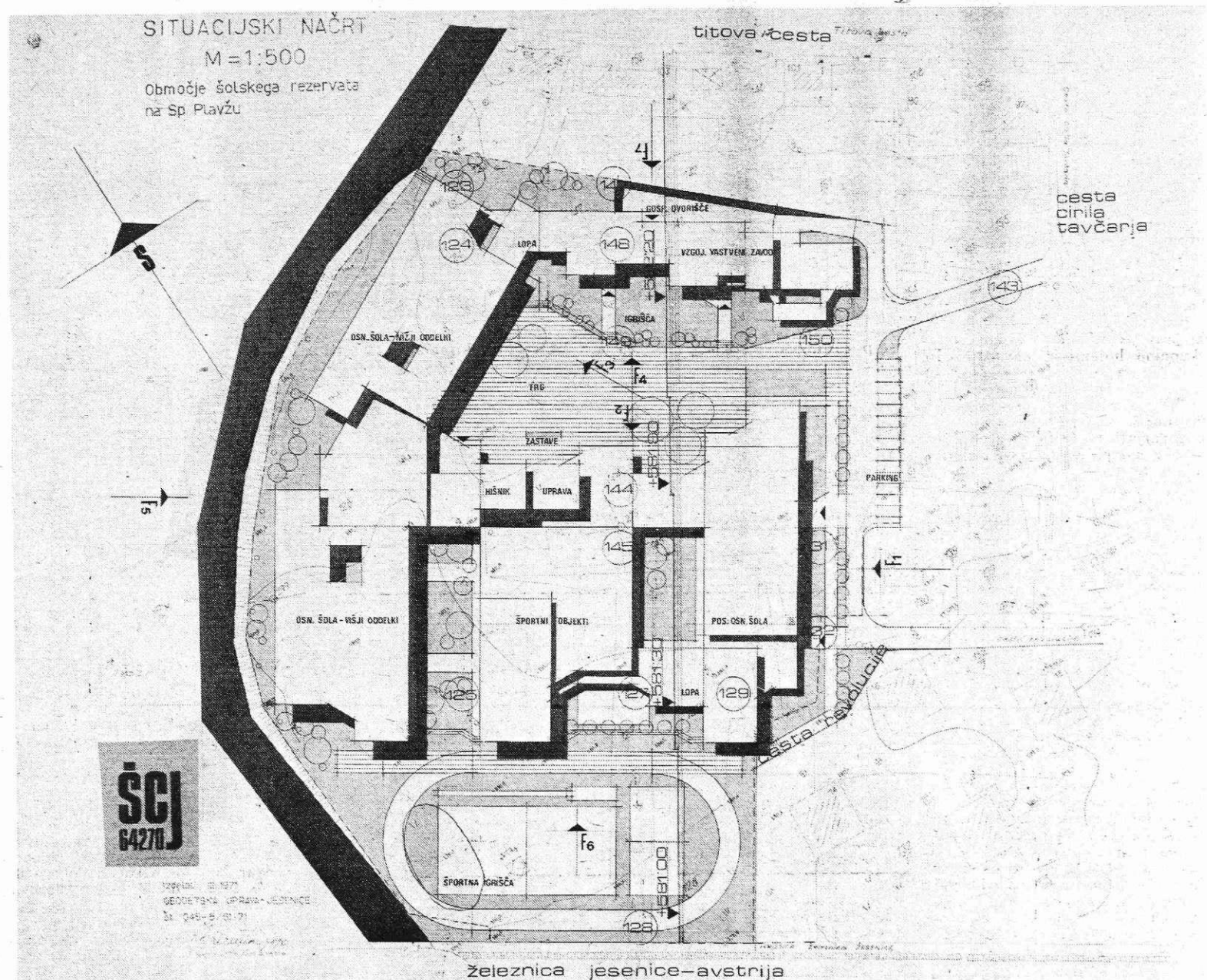
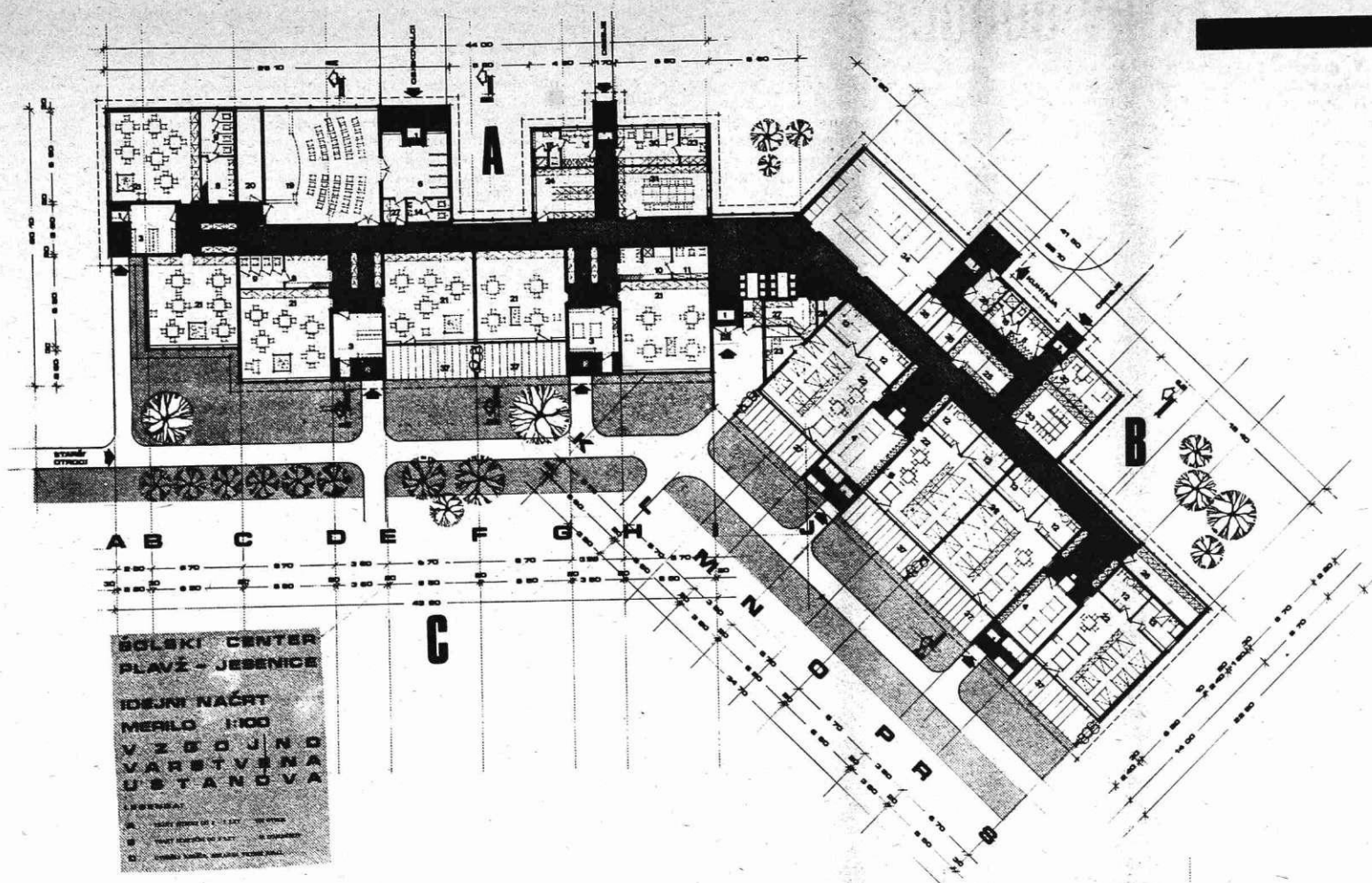
Objekti centra sprejmejo približno 1450 otrok; od tega:

Posebna osnovna šola:	160 otrok
osnovna šola	
— a) višji oddelki	512 otrok
— b) nižji oddelki	512 otrok
Vzgojno varstveni zavod:	
a) vrtec	192 otrok
b) jasli	48 dojen.
Skupaj:	1424 otrok

Številu otrok so zagotovljene tudi površine zaklonišč v kleti objektov in seveda tudi jedilnica in kapacitete kuhinje. Jedilnica je locirana med posebno osnovno šolo in osnovno šolo in oba objekta povezuje v celoto.

Sportni objekti — telovadnice, bazen, lopa za rekreacijo itd., ležijo neposredno ob športnih igriščih in imajo čist dostop z obeh šol, medtem, ko ima vzgojno varstveni zavod primerne zunanje površine severovzhodno od trga, ki jih od trga loči zelen pas grmičja in za 60 cm dvignjeni plato.

Solska kuhinja s kapaciteto za celotno število oseb centra leži v kleti vrta ob samem severovzhodnem robu kompleksa centra. Tako je kuhinja pritisnjena ob rob parcele in z vonjem po hrani ne moti normalnega dela v centru. Do nje je predviden kratek in hiter dostop preko rampe na gosp. dvorišče. Za transport hrane v jedilnico je predviden hodnik v kleti, ki obenem služi tudi kot instalacijski hodnik.



KAKO V BODOČE?

V glasilu ravnstevskih železarjev Fužinar št. 12 sem zasledil zanimiv članek o počitnicah in dopustih pod naslovom »Kako v bodoče«.

V njem so kritična razmišljanja člana tega kolektiva, ki bodo nedvomno spodbudila člane – delegate v komisijah za oddih in rekreacijo pa tudi ostale koristnike naših domov o dosedanjem načinu dopustov naših sodelavcev. Torej koristimo pobude in ideje drugih, saj mi premalo razmišljamo o tem, ko postavljamo zahteve v porabi dopustov preko vsega leta.

Zakaj ne bi organizirali možnost celoletnih dopustov enako kakor celodnevne šole. Saj smo sposobni pa tudi znamo z dobro voljo in primerno organiziranostjo izvesti vse, kar želimo.

Tako nam je pisal naš bralac, na uredništvo pa smo se odločili, da sestavek v celoti ponatisnemo.

POČITNIŠKA RAZMIŠLJANJA

Čas počitnic, tistih poletnih »ta pravih«, ko gremo na morje, je za večino mimo. Najdejo se seveda tudi taki, ki dopust izkoristijo jeseni ali pozimi v gorah. Ti so bele vrane in bodo tudi ostali. Živimo med hribi, med gorami, radi hodimo nanje, vendar ne za dlje časa. Petek, sobota in nedelja, če nisi zapravljen planinec, pa je dovolj.

Dopust torej prebijemo – razen tistih, ki ostanejo lepo doma seveda, in teh je še zmeraj kar precej – v glavnem na morju v poletnih mesecih. To je dejstvo in navada večine, ki bi jo o nasprotnem, kakršnekoli argumente bi že uporabljali, težko prepričali. Ob tem sem tudi sam prepričan, da živimo v hladni deželi, ki je na žalost ne moremo spremeniti, in da bo toplota in vročina tisto, kar bomo na dopustih slejkoprej iskali in mir seveda.

Kdo bo mogoče ugovarjal in našel malo morje želja in hotenj, vsega tistega, kar si želimo, kaj vse posamezniki od dopusta hočemo. Tega je res precej, vendar lahko takoj ugotovimo, da se da večina teh želja uresničiti tudi doma. Ljudje pa smo taki, da se znamo v morju še zadnje minute pred odhodom kopati, četudi dežuje, na Ravnah pa nato zimskega bazena leto dni še pogledamo ne.

Kakorkoli že: ljudje smo različni, in prav je, da smo z določenimi skupnimi hotenji in navadami. In kot je navada večina poleti oditi na morje, je prav tako navada po vrnitvi na delo o preživljenih dopustih in dopustnikovanju nasploh, se pogovarjati in kritično ocenjevati seveda, kar pa je delno tudi namen tega sestavka.

V železarni se praviloma vsako leto ob tem času, deloma tudi spomladi, pričnejo žolčne debate o tem, kdo, kako, kje in kdaj organizirati letovanje. Vprašanja spadajo zlasti v domeno sindikata, vendar bi ob tem poudaril, da smo člani te najbolj množične organizacije dejansko vsi zaposleni. Zadevo je treba torej gledati v tej luči, ne, da je nekje neki odtujen sindikat, ki bo vse uredil, temveč, kot že rečeno, da smo to mi vsi, ki moramo nekaj narediti, in to nekaj boljsega kot doslej.

Najbrž vsakdo na reševanje problematike res nima in ne more imeti enakega vpliva, lahko pa pomaga vsaj z idejami. Ugotovljeno je namreč, da se na splošno najdejo v delovni skupnosti dobri organizatorji, da znamo stvari tehnično dobro izpeljati, manjka pa izvršnih, kolikor toliko realno ustvarljivih idej. Navajeni smo sedeti in čemati na starem in pri starem: iz konvencionalnih okvirov ne moremo, vsaka sprememba pa je boleča, četudi na bolje.

Dolga leta smo imeli – pardon, še imamo – počitniški dom v Portorožu, kar pa je tudi že alfa in omega naših prizadevanj in rešitev na tem področju, ker drugih možnosti za minimalnih kapacitet (na primer Rab ali Biograd) skoraj ni vredno upoštevati.

Verjetno so bila leta, ko nam je tako dom kot koncept letovanja ustrezal, vendar so tisti časi minili. Bil sem v domu, vendar ga ne mislim posebej kritizirati, še manj hvaliti, čeprav bi lahko tudi kaj pohvalil. Na primer družinsko serviranje, ki je včasih že kar potratno. Sicer pa, če se vrnemo k začetku sestavka, spada hrana med ne najbolj bistvene elemente; kdor hoče izključno, odlično ter poceni samo jesti in piti, mora obvezno ostati doma.

Ne da bi torej analizirali trenutno stanje, lahko pavšalno in brez zamere ugotovimo, da je dom in ta oblika letovanja zgodovina, nekaj, kar je bilo, pa ni več, za čimer ne smemo žalovati. Bilo pa bi seveda hudo krivično, če bi tistemu, ki mu je usojeno ob času umreti, podaljševali trpljenje.

Časi se spreminjajo in ljudje z njimi. Želje, hotenja, potrebe in možnosti ljudi se izredno hitro spreminjajo. Kljub temu pa so, kot je to

v našem primeru in kot je bilo že na začetku ugotovljeno, v glavnem vse orientirane proti jugu. Ograjena večina naših delavcev torej želi prebiti dopust na morju. Naloga sindikata, torej vseh, zlasti še odgovornih delavcev na splošno organizacijskem področju pa je, da bo ta velika večina zaposlenih, s svojim družinami seveda, svoje želje lahko primerno tudi realizirala.

Gre za to, da se zagotovijo možnosti ugodnega, mirnega, sproščenega ter obenem po želji rekreativno delovnega oziroma aktivnega dopusta, in to za vse zaposlene. Z vsemim mislim seveda tiste, ki to želijo, želje pa se pojavljajo obenem s ponujenimi možnostmi. Pri vsem tem moramo priznati in dati brez sramu roko na srce, da se je gmotni položaj večine zaposlenih zadnja leta na splošno občutno izboljšal, kar se odraža tudi v zahtevah po drugačnih dopustih, kot smo jih bili vajeni pred leti. Tu je še najmanj mišljena zahteva po nekem izrazitem komfortu v hlajenem hotelu ali podobno, čeprav so tudi take zahteve, temveč želja po bolj živahnem, malce atraktivnem, bolj doživljem dopustu; po tem, da nam dopust ponudi nekaj novega, nekaj spremenjenega: mogoče samo čudovit mir, ki te od začetka sicer razžira, od sonca razžarjen zrak, s škržatom v borovcu in mogoče še kaj.

Nesorno je, da si fizično ali psihično zamorjeni ljudje na dopustu ne želijo gneče in pretravanja na plaži, nervoznega čakanja na prosto mizo v jedilnici, neke vsiljive domačnosti, katere odraz je nered, ob tem pa še zunanega hrupa, ki ne preneha niti za hip, tako da vse skupaj še najbolj spominja na fabriko. Odgovor bi se najbrž glasil: za malo »gnarja« malo muzike. V našem primeru pa bi vsekakor bolj ustrezalo: za precej denarja slaba muzika.

Letovanje našega delavca v Portorožu, upoštevajoč vse to, kar se

mu nudi, je namreč zelo zelo drago, ali bolje rečeno, nas vse skupaj zelo veliko stane. Prepričan sem, če bi sešteli vsoto, ki jo prispeva posameznik z ustreznim delom sredstev, ki grejo za regresiranje oziroma vzdrževanje, skratka, če bi sešteli ves denar, ki ga kot posamezniki in celotna delovna skupnost v kakršnikoli obliki prispevamo, da potem imamo to, kar pač imamo, bi dobili vsoto, ki bi najbrž bila daleč nad tisto, kar bi skupaj znesle tako imenovane ekonomske cene.

Ob tem bi kot primer lahko navedli in vzporedili cene letalskih paketov z bivanjem v hotelih visoke B kategorije, ki se zadnje čase vse bolj uveljavljajo ali pa na primer dejstvo, da lahko letujete v Grčiji v solidnem hotelu že za 120 do 140 dinarjev dnevno, kjer je vino, najmanj tako kvalitetno kot Refošk v našem domu, po največ 25 dinarjev, pri nas pa po sindikalni liniji po 30, v Bernardinu pa po 75 – dopoldne seveda.

Nekatere naše renomirane turistične agencije nudijo zelo ugodne pakete, s prevozom ali brez njega, v hotelih in krajih, ki se po okolju, organizaciji, udobju in mogoče še marsičem, s tem kar imamo mi

sedaj, sploh ne dajo primerjati. Prepričan sem, da bi ob bolj številnem aranžmanu nudile posebne popuste, lahko pa bi sklepali tudi direktne pogodbe s hotelskimi organizacijami, ker posrednik navsezadnje tudi stane. Prepričan sem, da bi na ta način uspeli zagotoviti večini interesentov mnogo bolj ustrezne počitnice kot sedaj. Možnosti so zelo široke, potreben pa je bolj gibčen pristop.

V prvi vrsti bi morali našim delavcem (po predhodnem dogovoru s pooblaščenikom na podlagi informativne ponudbe) že februarja ali marca predložiti možnosti, ki se nudijo, ter se na podlagi informativnih prijav že aprila dogovoriti za podrobnosti aranžmaja, ki bi moral biti okrog 1. maja že sklenjen. Neki določeni rizik bi pri tem vsekakor pri vseh treh prizadetih straneh, zlasti v začetku, obstojal. Verjetno pa bi bilo potrebno, in to bi bil najbrž tudi glavni problem, pri tem najti obliko sofinanciranja oziroma dodatnega mogoče dvostranskega regresiranja z uporabo sredstev ali vsaj dela sredstev, ki jih danes uporabimo za vzdrževanje doma. Ta sredstva prispevamo vsi, koristi od tega pa ima le majhen del zaposlenih.

To je le eden od možnih predlogov. Najbrž bi jih našli še mnogo, mislim pa, da je edini, ki lahko zagotovi določeno kvaliteto, zlasti pa še množičnost, kar je osnovni cilj organiziranega dopustništva, sploh pa še delavskega turizma.

Sanjati o novem domu, kjerkoli bi že bil in ki bi stal gotovo dobrih 15 starih milijard, je utopija. Časi, ko so se dobili krediti za takšno gradnjo, so mimo. Sicer pa najbrž ne bi bilo smotno graditi hotela, ki bo štiri mesece na leto zaseden. To, da bi pa hodili tudi pozimi na morje, pa, kakor že na začetku ugotavljamo, se še najbrž ne bo tako kmalu zgodilo.

V perspektivi obstaja seveda še ena možnost, ki se kaže v samoupravnih interesnih počitniških skupnostih, v občinskem ali v drugih regionalnih okvirih. Zamisel je sicer zelo dobra, vendar je vprašanje, kaj bo prinesla, kako se bo v praksi obnesla. Kljub temu je ta ideja še tako oddaljena, da zaenkrat ni aktualna. Pred nami pa je nekaj mesecev jeseni in zime ter pomlad, ki bi jo morali pričakati z jasno zasnovano počitniško usmeritvijo.

J. Dežman

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

FINANČNO RAČUNSKI SEKTOR

V torek, 14. septembra, je bila peta redna seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Precej pozornosti so posvetili izpolnjevanju akcijskega programa. Skrbeli bodo predvsem za normalen potek dela in upoštevanje rokov.

Izvršnemu odboru osnovne organizacije sindikata je bil posredovan pregled uspešnosti pri vpisu posojila za modernizacijo cest. Iz analize je

razvidno, da je posojilo za ceste vpisalo 107 članov kolektiva ali 98 odstotkov in so vpisali 92 odstotkov posojila.

Člani izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata so bili informirani še o proslavi 40-letnice stavk tekstilnih in stavbinskih delavcev v Kranju. Razpravljali so še o dodatku za ozimnico in ga po ugotovljenem dohodku zaposlenih dodelili Emilu Kristanu ter Primožu Petermanu. Vsoto 2.000 dinarjev, namenjenih za izlet, so dodelili prizadetim prebivalcem Posočja ob potresu. Strinjali so se tudi s predlogom za poravnavo stroškov piknika, ki so ga organizirali 27. avgusta na Pristavi.

VALJARNA PROFILOV

Na seji izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata, ki je bila 15. septembra, so bili informirani o organizaciji izleta v Malinsko. Predvidoma bo izlet 25. septembra. Udeleženci izleta bodo prispevali po 200 dinarjev, iz sredstev sindikalne organizacije pa 165 dinarjev na posameznega člana. Svojci, ki se bodo udeležili izleta, naj bi prispevali po 250 dinarjev.

Letošnji obdaritev upokojenih sodelavcev bodo izvedli ob obnem zboru.

Milan Rijavec, dosednji referent za športno dejavnost je bil premeščen v valjarno ob dela, za športnega referenta pa so namesto njega imenovali Mujaga Haskiča.

Izvršnemu odboru sindikata TOZD Valjarne bodo naročili, da namesto Dušana Udrija v svet TOZD osnovne šole Koroška Bela imenuje drugega delegata.

TOZD VALJARNE

V sredo, 15. septembra, je bila seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata v TOZD Valjarne. Poleg članov izvršnega odbora se je seje udeležil tudi predsednik izvršnega odbora sindikata Železarne Stefan Ščerbic.

V prvi točki dnevnega reda so obravnavali pomoč socialno šibkim delavcem. Doslej so socialno šibkim delavcem že dodeljevali pomoč, vendar so jo nekateri izkoristili kljub temu, da so imeli ugoden življenjski standard. Predsednik Stefan Ščerbic meni, da naj dobiva pomoč tisti, ki jo resnično potrebuje in sicer od 800 do 1500 dinarjev. Komisija, ki je zadolžena za ugotavljanje socialne šibkosti delavcev bo predloge posredovala Antonu Jakšiču v valjarno žice do 24. septembra.

Beseda je tekla tudi o nabavi ozimnice ETA Kamnik.

V nadaljevanju seje so omenjali tudi proslavo 40-letnice stavk v Kranju, nato pa je predsednik osnovne organizacije sindikata TOZD Valjarne Miha Hostnik prebral sklepe, sprejete na drugi seji tovarniške konference ZK Železarne. V razpravi so obravnavali tisti del gradiva, ki omenja izpolnjevanje planskih nalog, disciplino, odnos vodstvenega kadra do dela in s tem v zvezi tudi odgovornost.

V drugem delu seje je bila obravnavana vloga in odločba komisije za ugotavljanje kršitev delovne dolžnosti v TOZD Valjarne o prenehanju lastnosti delavca Andreju Sveglju. Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata se je z odločbo komisije za ugotavljanje kršitev delovne dolžnosti strinjal.

Spregovorili so še o evidentiranju možnih kandidatov za nove samoupravne organe v TOZD. V valjarni 2400 imajo doslej evidentiranih 50 možnih kandidatov in v valjarni Be-

la 70 kandidatov. Manj kandidatov imajo evidentiranih v valjarni žice in v valjarni profilov, zato so naročili izvršnim odborom obeh osnovnih organizacij sindikata, da nadaljujejo z evidentiranjem možnih kandidataov.

Ob sklepu seje so namesto Petra Obida, ki je bil upokojen, v skupščino delegatov krajevne skupnosti Javornik-Koroška Bela predlagali Anico Filipaj, v svet osnovne šole Koroška Bela pa namesto Dušana Udrija predlagali Miha Blagneta.

Ker bo tajnica osnovne organizacije sindikata TOZD Valjarne Pavla Vtič na bolniškem dopustu, bo tajniške posle opravila sodelavka Ana Marija Pagon iz valjarne profilov.

KADROVSKI SEKTOR

V sredo, 15. septembra, je bila 17. redna seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Najprej so ugotovili, da je na kadrovskem sektorju nekaj članov kolektiva, ki še niso vpisali posojila za modernizacijo cest. Sodelavce, ki posojila še niso vpisali, bodo ponovno opozorili. Da bi imeli boljši pregled o izpolnjevanju akcijskega programa predlagajo, naj bi se sestankov osnovne organizacije sindikata udeležili tudi vodje oddelkov in poročali o izvajanju programa.

Spregovorili so še o udeležbi na proslavi 40-letnice stavke v Kranju, nato pa so sprejeli sklep o izbiri kandidatov, katerim naj bi dodelili pomoč pri nabavi ozimnice, od 800 do 1500 dinarjev. Kriterij za pomoč pri nabavi ozimnice ni več odtroški dodatek, ampak naj bo dejansko stanje v gospodinjstvu. Pomoč pri nabavi ozimnice naj bi prejeli: Božena Roner, Jože Mesojedec in Jože Rozman.

Ker se gasilci Železarne udeležujejo raznih tekmovanj v občinskem merilu so se strinjali s predlogom, da jim dodelijo sredstva, za udeležbo na tekmovanjih v Železarni.

Ob sklepu seje so bili informirani, da bo ustanovna konferenca ZSMS na kadrovskem sektorju še v tem mesecu. Največ mladincev je pri gasilcih in v socialnozdravstveni službi.

STRUGARNA VALJEV

V četrtek, 16. septembra je bila 11. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Beseda je tekla o težkih razmerah, ki so nastale na potresnem območju v tolimski in novogoriški občini. Sprejet je bil sklep o nakazilu 2000 dinarjev prizadetim ob potresu.

PLAVŽ

V sredo, 22. septembra, je bila seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Sredstva, ki so jih namenili za izvedbo izleta, bodo v višini 10.000 dinarjev namenili prizadetim ob potresu v Posočju. Sodelavcem Vlastimiru Petkovčiču in Dragotu Tubinu so namenili pomoč pri nabavi ozimnice. Izvršni odbor sindikalne organizacije tudi ugotavlja, da 21 sodelavcev v obratu plavž še ni vpisalo posojila za modernizacijo cest. Posojilo je odslej vpisalo 91,6 % članov kolektiva.

DOPISUJTE V ŽELEZARJO

VI.

S košarami v rokah, kot bi šli nabirat gobe, sta hiteli po kolovozu, do opuščene kapelice, kakor je naročilo dekle, ki ji je prišla povedat, da jo kliče novi sekretar na razgovor. Sprva je pomislila, da bi lahko bila tudi past, a je to misel zavrgla. Mirana so ustrelili, seveda so postavili novega. Upor se širi, vse manj ljudi verjame v nemško zmago. Običajni so na ruskem, trdijo, da prodirajo na jug, proti Kavkazu, a temu ne verjamejo. Kaj boste na Kavkazu? Moskva je vaš cilj, kapitulacija, od tam pa so vas pogнали. In to razpoloženje morajo usmeriti v oborožen upor.

»Pa res, misliš, da ne bova videli Dančija in Adija?« je nestrpna upraševala Anica in stekla nekaj korakov, da je bila z njo ustric.

»Ne verjamem. Najbrž pa bova zvedeli, kako je z njima.« je zdražena odvrnila Sabina.

Adi ne more biti okrajni sekretar, v to je bila prepričana. Nikoli ni kazal sposobnosti ne posebnega veselja, do političnega delovanja. Bil je le zaven, ker so bili v Skopju prijatelji in je verjel, da bodo ustvarili boljšo družbo, kjer bodo ljudje srečno živeli. Pa tudi nekoliko neroden je bil. Zasanjan, hudo zaljubljen muzikant. Ne, Adija že niso postavili. Lahko pa bi Dančija. Bolj zaradi organizacije, poguma. Tudi Danči ni kazal takšne zagretosti za politično delo kot Miran, ki je izgovarjal v želji, da bi hitro preobrnili stari svet in zgradili novega. Ampak Danči ni bil neumen. Imel je neverjetno dober spomin, hitro je sklepal, odlikovala ga je tudi treznost, celo nekaj zvitosti, kar bi potreboval okrajni sekretar v tako težkih pogojih.

Kaj je bilo treba Miranu zahajati k Lašanovim? Kaj je iskal pri teh ženskah? Vletel je v past. Dobili so ga, Stanko so ustrelili. Ljubo, ki jo je tako ošabno peljala na sestanek in mam, so odpeljali v koncentracijsko taborišče. Se sreča, da je zmozel Miran toliko moči in ni izdal. Ljudje so ostali. Ne pa organizacija. To bo treba znova oživiti, razširiti in pripraviti fante, da bodo šli k partizanom. Ne bosta le Danči, Adi, edina iz Mirjave, bila težki boj s policisti, verjame, ki jih je vse več.

Zagledala je mladega fanta, kmečko oblečenega, ki jo je z neprikrito radovednostjo opazoval. Tale, okrajni sekretar, jo je spreletelo. Ne, tega ni poslal niti gestapo. Ta obraz, res truden, močan, a ne more skriti, kako je preprost in počasne pameti. Anica jo je zdaj prehitela, ker je začela vse bolj obotavljivo stopati proti kapelici. Naj se obrne, kaj bo s tem. Ampak prijateljica jo je prehitela.

»Vas pošilja Adi?« je srečna vtrepetala Anica. Kimala je fantu. »Naju boste peljali k njemu?«

»Nobenega Adija ne poznam.« je nekam mrko, skoraj sovražno zamrmral fant in povijal vrat. »Naročeno je, da pride ena. Suzana, zdaj pa kar dve!«

Pogнала je naprej. Nekakšno zvezo z Dančijem in Adijem že mora imeti, da ve za njeno ime. Kako bi drugače zvedel? Jaz sem, Suzana, to je moja prijateljica. Lažje greva

dve. Sumljivo je, če ena sama hodi v gozd. Si ti okrajni sekretar?«

»Nič nisem. Če si Suzana, potem te moram nekam peljati.« je odvrnil fant, kot da so ga določili za nalogo, ki ga prav nič ne mika. »Ampak samo ti greš z mano. Ta naj počaka.«

Suzana je ostro pomignila Anici in nejevoljna stopila za fantom, ki se ni ozrl, ampak se je poglavl pol stezi v gozd. Hodila sta dobre pol ure, ko se je gozd končal. Zagledala je samotni pašnik, po katerem se je gozd nadaljeval. Ubrala sta jo poprek, proti gozdu. Ko je bila že skoraj na robu gozda, je zagledala moškega. Kot je lahko na hitro presodila, ni več mlad, precej suh in prav neupadljivo oblečen. Ni ji stekel nasproti, čakal je, da je prišla do njega. Segel ji je v roko, ne da bi za hip prenehal gledati v njen obraz. »Si ti Suzana?« je uprašal.

»Suzana.« je odvrnila in se trudila, da bi prikrija veliko razočaranje. Kakšne pa pošilja, jo je spreletelo. Kaj bo pa ta napravil. Govoril z ljudmi. Upam, da je pametnejši, kot kaže njegov obraz.

»Planina je moje partizansko ime. Postavljen sem za okrajnega sekretarja. Imam nalogo, da obnovim in razpišim organizacijo Osvobodilne fronte. Zvedel sem, da si sodelovala z Miranom, tudi že prej, pa sem te povabil na razgovor, če si pripravljena še naprej sodelovati.«

»Kdo ti je to povedal? Je zapisano ali si zvedel od ljudi.« jo je zanimalo.

»Od ljudi.« se je posmehnil Planina in veselo nakremžil. Nek Danči, če ga poznaš, pa Adi sta mi povedala.«

»Je Danči še živ?« je nestrpna planila. Radi bi slišala slap besed, pripoved, ki bi ji v nekaj trenutkih povedal vse, kar je želela slišati.

»Oba sta živa. Dobra borca v štajerskem bataljonu. Danči je bil ob napadu na mirjavsko četo ranjen. Prišel je do kmetov, naših ljudi, ki so ga skrili, pozdravili, hranili preko zime in pred kratkim je prišel v bataljon. Lepo te pozdravlja.«

Nekam lepo je govoril, gladko, kot bi ji zdrdrnal zgodbo. Temu obrazu, ki ni poznal razposajenega smeha ni prav zaupala. Lahko je tudi past. Nič takega ni slišala, kar ne bi lahko domnevali tudi na gestapu. Morala je prej ugotoviti, če je možki res to, za kar se izdaja.

»Nobenih posebnih naročil zame.« je razočarana rekla. »Misliš, da mi bo poslal vsaj eno samo vrstico, v pozdrav.«

»Tovarišica, pri nas to ni v navadi. Partizani v bataljonu morajo oddati vse izkaznice, slike, karkoli bi jih lahko izdalo. Pisem ne pišarimo, pozdrave le naročimo. Dogaja se, da je kdo samo dve uri oddaljen od doma pa ne sme domov. Morebiti je bila to zadnja priložnost, da vidi starše. Ampak takšni so trenutni pogoji. Če pa dvomiš vame, ti povem le to, kar sem zvedel. Da si sekretarka Skopja, da imaš svojo skupino, si zelo prizadevna, imaš uspehe, da si zanesljivo sodelovala z Miranom, prej celo razmnoževala poročila.«

Tega na gestapu ne morejo vedeti, je pomislila. Stokrat bi jo že zaprli, če bi to samo slutili. Bilo ji je

nerodno, da je Planina uganil, kako mu ne zaupa, pa se je izvila z opravičilom.

»Z Dančijem se imava zelo rada, pa ne razumem, zakaj mi ni napisal vsaj drobnega pozdrava. Jaz bi mu napisala, kljub vsem potrebnim varnostnim ukrepom. Morda zato, ker sem dekle. Dobro, če nič drugega, pozdrave. Saj se morda oglasi. Pa takrat več.« je zavzdihnila.

Dančiju je površnost ali čudno močnatost, ki se jo je nalezal od nekaterih grobih delavcev, češ, ženski ne kaže nežnosti, hudo zamerila. Ampak to mu bo povedala ob srečanju. Zdaj se je treba pogovoriti o nalogah.

Poslušala je Planino, ki je imel trezne predstave, kakšna naj bo organizacija Osvobodilne fronte. Začudilo jo je, ker Planina ni gradil svoje organizacije na Mirjavi, kot Miran, ampak na vsem okraju. Zazdelo se ji je, da je nespametno, da tako povdarja vsake odbore osvobodilne fronte, pritegnitev kmetov v organizacijo. Kmetje bodo hrano že raje dajali, borili pa se ne bodo, je menila. To bodo le mladi iz mest, trgov, delavci, ki niso navezani na zemljo. Vasi naj bodo oporišča, a trdnjave naj predstavljajo mesta, trgi, tovarne. Ampak v to se ne bo upletala. Če ne bo uprašana. Planina je zanimalo, koga bi se lahko pritegnilo v organizacijo iz Mirjave. Predlagala mu je svoje sodelavce in svetovale, naj jih kliče na razgovore, jih precepi in jim določi, da zberejo nove skupine. Zapisal si je imena, kar ji bi bilo prav, a ni mogla zahtevati, da si bo tujec imena zapomnil. Čakala je na glavnem, da ji bo povedal, s kom vse sodeluje, da bo zvedela za celotno organizacijo. Planina pa, kot da je na to pozabil ali ji ni hotel povedati. Nezaupanje, ki ga je v tem zasutlila, jo je zbolelo.

»Lažje bi delovala, če bi vedela vsaj za nekatere, ki so že povezani s tabo.« je rekla. Skušala je biti čim bolj prepričljiva. »Morebiti se vsi pehamo okrog istih ljudi, namesto, da bi se razdeljeno polotili drugih, ki jih je treba pridobiti in vključiti v organizacijo.«

Planina ji je nekaj skrilal. To je uganila po njegovem premišljanju. Ampak obraz je imel trd, skrivnost.

»Saj sem te uprašal za imena možnih sodelavcev, povedala si jih in kot si videla, sem si imena zapisal.«

»Pa drugi.« je užaljena prasnila. Napela se je ogorčenju. »Ne boš trdil, da so to vsi, da je moja organizacija edina v Mirjavi. Slabo za naše gibanje, če nas ni več.«

Prikleščila ga je, pritisnila ob zid. Zdaj bo moral povedati, je premišljala. Za njegovo zadrego ni čutila razumevanja.

»Miran ni pustil nobenega poročila, nobenih imen. Nisem iz teh krajev, ne poznam ljudi, zato uprašujem. Zate sem izvedel in sem se najprej obrnil nate.« je nejevoljno odvrnil.

Vse je povedal preveč mirno, da bi bila resnica. Nekaj ji je prikrijal. Pa saj je vseeno. Njegova stvar. Bo pač delovala v omenjenem obsegu, čeprav bi lahko delovala širše. Vendar ne s sodelavci, ki jih je že imela. Bili so sami mladi. Fantje, bodo odšli v partizane in ostala bo z dekleti. Z njimi ne bo veliko napravila. Zbrala nekaj denarja, prav malo hrane, tudi obleke, ker so s tem vse bolj na tesnem. Trošile bodo listke. Ta papir pa ne bo nikogar ubil. Trošil enkrat ali stokrat. Po vojni bo vsak, ki bo le en večer raztrosil deset lepakov trdil: »Trosil sem lepake.«

Nadaljevanje

— Kakšne posebne nevarnosti ne bo. Vodil nas bo domač človek, ki tod pozna vsako stopinjo.

Tobakova akcija je dozevala. Tudi za Filipa, ki se je že bal, kako se bo spet zblizal s partizani.

Prejšnji dan se je odpeljal z vlakom po opravih. Za kosilo je bil spet doma.

O mraku se je izza grmovja odtrgalo pet temnih senc. Filip jih je čakal nad križpotjem. Pozdravili so se toplo, kajti že dolgo niso srečali človeka iz doline. Posebno Medved, ki je bil Filipov star znanec, se je razveselil srečanja. Vmes so bila dolga leta, zato je bilo presenečenje toliko večje. Med čakanjem jim je Medved povedal, vse nadrobnosti, kakor mu je naročil komandant. Zato niso bili presenečeni, ko jim je Filip sporočil:

— Vse je pripravljeno. Dobili boste tobaka, da bo kaj nositi. Trafika je v gostilni. Potiho boste prišli k zadnjim vratom. Ni nevarno, vendar bodite pazljivi!

Vsakemu je dal še kos kruha in mesa. Potem je počakal, da so leže za potjo tiho pojedli.

Po kratkem posvetu so se neslišno vzdignili in se spustili proti vasi. Večer je bil tih. Ko so se stisnili k zadnji steni gostilne, so slišali le slabotno govorjenje redkih gostov, ki so bili prišli na kozarec in pogovor.

Na Filipovo rahlo trkanje so se zadnje duri odprle, partizani so videli, da je vse urejeno, kakor pri kakšni dobri igri. V mraku so opazili Filipovo roko, ki jim je zdaj namignila, da je vstop prost. Vseh pet je utočilo v hišo na levo, kamor jim je pokazal že gospodar. Tam je bila trafika. Filip je ostal zunaj na straži.

Gostilničar in trafikant je bil veselo vznemirjen, ko se je potiho pozdravil z mladimi, zagorelimi fanti, ki so dišali po dimu in smoli. Pokazal jim je visoke skladownice cigaretnih škatlic in tobaka ter tiho rekel:

— Zjutraj je prišlo. Nekaj tisoč cigaret in božje trave. Po hitite, čeprav nihče niti ne sluti, da ste tu! Lahko pa se le oglasi žandar!

Potem je bilo slišati samo dihanje in šumenje zavrtkov, ki so izginjali v nahrbtnikih.

Fantje so vedeli, da morajo hiteti, zato so bili nahrbtniki hitro polni, omara pa prazna.

Nato so se s stiskanjem rok toplo zahvaljevali možu, ki se jim je zdel izredno pogumen. Žandarmerija je bila vendar le nekaj hiš stran. Na dogovorjeno znamenje pa so začeli razmetavati opravo, polomili so nekaj stolov, strgali sliko s Hitlerjem, zlomili še nekaj druge lesnine. Hrup so slišali tudi gostje v pivnici.

Zdaj so naglo pobrali nahrbtnike in se že gnetli pri vratih. Medved je v veži še trdo rekel:

— Drugič bomo pobrali še vas. V opomin smo vam danes le malo razbili. Četrto ure ne sme nihče iz hiše! Obkoljena je in komur je za življenje, naj tega nikar ne pozabi!

IVAN JAN

MRTVI NE LAŽEJO

68

Gostilničar je razbijanje, ki je v drugi sobi dvignilo glave rado vednim pivcem, gledal z dvojnimi občutki. Vendar pa je že poprej vedel, kaj se bo zgodilo in je še sam pomagal prestaviti to in ono. Temne, z velikimi, toda ne pretežkimi nahrbtniki obložene postave so se spet znašle zunaj ob zidu. Pred odhodom je vsakdo dobil od gospodarja še nekaj prigrizka. Potem so izginili v temo, kjer naj bi jih čakal in varoval Filip.

Gostilničar se je zdaj ves vznemirjen in jezen naglo vrnil h gostom in zadihano, napol obupano vzdihoval:

— Kaj takega. Ko sem šel ven, so me zgrabili gošarji, da nisem mogel niti zavpiti. Kaj vem, koliko jih je bilo. Veliko, to sem videl. Potem so mi pobrali vse do zadnje cigarete. Za zahvalo pa vse skupaj še razbili. Saj ste slišali. Zdaj pa pojdite pogledat, samega me je preveč groza!

Gostje so trdi od strahu poslušali gostilničarja, saj je žandarmerija le nekaj skokov stran.

— To je pa predrznost, kaj! so občudujoče vzklikali in potem šli pogledat razdejanje. Ven pa ni stopil nihče.

— Kaj bomo pa mi kadili? je zanergalo nekaj glasov. Zunaj pa je vodnik Medved šepetaje vprašal:

— Je vse v redu? Misliš na na Filipa, čigar imena ni hotel izgovoriti.

— Je! se je takoj oglasilo iz teme.

Medved se je že prestopil za glasom, ko sta temo pretrgali dve raketi. Blisnili sta navzgor tako naglo, da so fantje komaj še skočili izza hiše. Presenečenje jih je zmedlo.

— Hudiča, Nemci! Za menoj! je zavpil vodnik, ki je z glavo odgovarjal za ves potek.

Medtem pa sta raketi, ki sta se lepo zapeljali čez vrt za hišo in so se jima potem pridružile še nove, razsvetlili okolico, da je bilo kakor podnevi. Videti je bilo vsak kamen, vsako drevo, še bolj pa bežeče ljudi, optane z nahrbtniki. Pokalo pa še ni, kakor da so tisti, ki so spuščali rakete, uživali v njihovem begu.

Potem je usekal oster glas:

— Hal!

Optane postavbe se niso ustavile. To jih je še podžgalo, kajti poziv brez streljanja je pomenil, da jih kanijo dobiti žive ali pa se jih boje. Že je okolico napolnilo streljanje, ki je zaradi tihe noči odmevalo nad hribi huje kakor ponavadi. Preden so prve rakete zatonile, so krogle že spodlesle tri fante. Obležal je Ris, blizu njega Miki in po nekaj korakih še Perun. Iz cevi, ki so bile le nekaj metrov stran, so švigali dolgi, svetli zublji.

OKTOBER V TUNIZIJI

V nizki stavi je veliko kuhinja in shramba. Vsakemu gostu strožno osebe odpre veliki hladilnik, da si lahko samo izbere ribo, ki jo želi naročiti. Posebna poslastica, ki jo nudijo slehernemu tujcu je pečen morski volk s paprikovo omako. Ob tem se odlično podajo še nekatere omake in domača tunizijska črnina. Za dva dinarja, kajpak tunizijska, se lahko vsak do sita najde in napije. Zaradi dobre in ljubezne postrežbe ima restavracija vselej velik promet, čeprav jo zelo težko izslediti. Nekateri so to uspeli šele po treh dneh, ker so vselej zatavali v drugi lokal, ali pa celo na pokopališče, kar je vselej vzbudilo salve smeha, zlasti med banjaluški sindikalisti.

POKOPALIŠČE

Pokopališče se močno razlikuje od naših pokopališč. Pravzaprav niti ne veš, da si zašel med grobove, če ti kdo tega ne bi povedal. Prej bi dejal, da si se znašel na opuščnem smetišču. Hammamet ima baje dve pokopališči. Razen tega, poleg ribje restavracije ima še enega za kristjane v drugem koncu mesta. Tam pokopujejo Francoze in druge evropske pokojnike, ki so živeli v tem kraju.

Ogledali smo si kako imajo urejeno pokopališče za mesto, ki šteje nad 5.000 ljudi. Očitno ne komplicirajo preveč. Na neravnem peščenem prostoru z nizkimi grmičevjem, ki nemoteno raste, je nekaj svežih gomil. Izgledajo kot bi se otroci igrali v mivki in gradili poldrugi meter dolge in za peden visoke gomile. Na vsakem koncu gomile sta postavljena dva stebrička, na katerih so v arabski pisavi imena in krajši odlomki iz korana. Ponekod že ni več gomil, pač pa samo še stebrički, ki štilijo iz

peska kot opuščeni cestni kamni ali mejniki. Ko pokojnika spravijo v pesek, je konec vseh stikov z njim. Nihče več se ne briga za njegov grob. Svojci so trdno prepričani, da se ima veliko bolj pri Allahu, kot oni na zemlji.

Za pokopališče se ne zmeni pravzaprav nihče dosti. Otroci s psi in kozami se veselo podijo po njem, za grmovjem posedajo trudni popotniki, ki so prišli po opravih v mesto in zvečijo nekakšen sir kot bi bili na pikniku. Skratka vse je zelo enostavno in racionalno.

ŽIVJAV NA TRGU

Že krepko utrujeni od pripeke smo posedli v senčno lopo osrednje restavracije na trgu s podobnim občutkom, kot bi sedeli pred kavarno Evropa na Ajdovščini v Ljubljani. Od tod smo lahko opazovali vse kar se je dogajalo v središču mesta. Naročili smo si mrzlo pijačo in z zanimanjem ogledovali pisani svet ljudi, živali in taksijev, ki se je pomikal pred nami. To je bila prava majhna revija oblačil, nošenj in vozil, seveda z ustrezno akustično spremljavo človeškega vpitja, piskanja, trobentanja, mukanja in lajanja. Menda zaradi socialnega stanja, plemske pripadnosti in krajev odkoder so doma, so njihova oblačila izredno raznovrstna in pestra. Med beloogrnjenimi skrivnostnimi, celo precej prikupnimi arabkami, so dostojanstveno, počasi koračali prav tako belo ogrnjeni možje z rdečimi fesi. Nekateri so med prsti preštevati kroglice na molkih in najbrž molili k Allahu. Če so se srečali z znanci enakega stanja, so se v nedogled rokovali in si s prsti dotikali čela in srca kot bi se križali.

Možje v sivih in rjavih haljah, očitno revnejšega stanja, ki so na hrbtu prenašali razne tovore, ali pa so se nerodno poginjali s starimi kolesi med množico, se z belimi skoraj niso mešali. V pisanih raznobarnih volnenih ogrinjalih so temnopolti beduini in njihove žene vodili kamele, mule in mršave konjčke z bremeni drv in velikimi bisagami. Povsod okoli so se podili v

skupinah majhni, drobčkani in prisrčni otročiči. Večji in starejši so pazili na svoje manjše bratce in sestrice pred drvečimi avtomobili, ki niso kdove koliko obzirni do pešcev. Ozadje z zibavajočimi barkami na rahlo valujočem morju in vrvež ribičev, ki pretovarjajo bogati ulov in se na vse pretega pričakajo s kupci, izpolnjuje podobo, kakršno vidiš le na filmu. In spet smo imeli nekoliko motivov za foto in kino kamere, ki bodo dragoceni spominski posnetki. Medtem ko se odrasli, predvsem ženske, nikakor ne puste slikati, so se otroci kar sami postavljali pred naše aparate. Za to so si skoraj vedno prislužili kakšen zavitek bombonov ali čokolade.

Pred našo restavracijo so posedali večinoma le turisti in mladi, evropsko oblečeni domači gizdalini. Drugi domačini, jasno samo možki, so si poiskali prostor za okroglimi plastičnimi mizicami v manj uglednih kavarnah in gostiščih ob trgu. Leni so zrl predse in sreballi čaj. Nobenega nisem videl, da bi pil kakšno drugo pijačo. Za večjimi mizami so v skupinah po deset složno podajali cevko in kadili žareči tobak, skozi nekakšno steklenico z vodo, skozi katero se hladi dim. Te skupne pipe s steklenico ima skoraj vsaka arabska kavarna. Kajenje je svojevrsten obred, ki so si ga privoščili tudi nekateri od naših bosanskih sindikalistov. Zadeva ni niti preveč poceni, saj je za dva tri dime treba odšteti kar 100 milimov. Če je verjeti kadilec, ki se jim ne upira vdihavati nikotin s skupno cevko, je to prava poslastica. S higieno sicer nima nobene zveze, posebno ko vidiš kdo vse vtika v usta cevke.

Opazovalcu pade v oči tudi izredno spoštljiv odnos domačinov do policajev. Ne bi mogel trditi, da je vzrok v bojznosti, da bi možje postavili grobo postopali z ljudmi, pač pa bi to pripisal resničnemu spoštovanju in najbrž tudi zavesti, da je to njihov mož, ki nekaj pomeni v družbi. Najbrž francoskih policajev niso tako visoko cenili, ko so še pred dvema desetletji ukazovali tej deželi.

(SE NADALJUJE)

DOHODKI PRORAČUNA OBČINE JESENICE

Dohodki proračuna občine Jesenice so bili v prvih osmih mesecih letošnjega leta realizirani 62 odstotkov in pol, načrtovana realizacija pa je nekaj več kot 66 odstotkov in pol. Pod načrtovanim dohodkom so takse, dohodki po posameznih predpisih, dohodki upravnih organov in drugi dohodki ter predvidena sredstva iz solidarnosti.

Če pa pogledamo realizacijo dohodkov od osebnih dohodkov za nekatere samoupravne interesne skupnosti v jeseniški občini v letošnjih osmih mesecih v primerjavi s planom, ima najvišjo realizacijo dohodka raziskovalna skupnost, kar 80 odstotkov, sledijo pa skupnost socialnega skrbstva, izobraževalna skupnost, kulturna skupnost, skupnost otroškega varstva ter telesno kulturna skupnost.

R.

KAKO PLAČUJEMO SAMOPRISPEVEK

Delovni ljudje in občani jeseniške občine plačujejo letos prvi samopriskpevek v občini. Denar, ki ga bodo prispevali, je namenjen izgradnji šolskega centra na Plavžu. Po zadnjih podatkih, je zbranih že skoraj štiri milijone 559 tisoč dinarjev, kar je nekaj več, kot je načrtovani odstotek.

R.

PRIPRAVE ZA USTANOVITEV TURISTIČNE POSLOVNE SKUPNOSTI V GORNJESAVSKI DOLINI

Na stoti seji izvršnega sveta skupščine občine Jesenice, ki je bila 22. septembra, so med drugim razpravljali o osnutku samoupravnega sporazuma o ustanovitvi turistične poslovne skupnosti na področju gornjesavske doline. Zaradi skupnega in usklajenega nastopanja turističnih in drugih organizacij združenega dela v celoviti turistični ponudbi in zaradi nadaljnjega usmerjanja razvoja turističnega gospodarstva na območju gornjesavske doline, naj bi ustanovile temeljne in druge organizacije združenega dela turistično poslovno skupnost na tem območju. V poslovno skupnost pa se lahko glede na osnutek, vključijo poleg temeljnih organizacij združenega dela na tem območju, ki opravljajo turistično dejavnost, tudi druge zainteresirane organizacije združenega dela z drugih območij, katerih dejavnost je neposredno povezana z dejavnostjo turističnega gospodarstva na področju gornjesavske doline, poleg teh pa tudi organizacije blagovnega prometa, kmetijske in živilske industrije ter prometa in obrti. Kot člani pa lahko

sodelujejo tudi delovni ljudje, ki opravljajo dejavnost z osebnim delom in svojimi delovnimi pripravami ter zasebna gospodinjstva, ki oddajajo turistične sobe.

Člani izvršnega sveta so izrekli nekaj pripomb na ta osnutek, ki jih bodo posredovali iniciativnemu odboru. O tem osnutku pa bodo razpravljale tudi delovne organizacije, ki naj bi ga podpisale ter družbenopolitične organizacije. Predvidevajo, da naj bi bila ta turistično poslovna skupnost ustanovljena še letos.

CIVILNI INVALIDI VOJNE V PARTIZANSKI BOLNICI FRANJA

Osnovna organizacija civilnih invalidov vojne Kranj, ki povezuje žrtve fašističnega nasilja in vojnega materiala Gorenjske, vsako leto

priredi izlet za svoje člane v kraje znane iz NOB.

V nedeljo, 26. septembra, so se v ranih jutranjih urah invalidi odpeljali v Cerkno, kjer so si v soteski Pasice ogledali partizansko bolnico Franjo. V bolnici so priredili kulturni program s partizansko pesmijo in recitacijami revolucionarnih poezij.

Po ogledu partizanske bolnice Franje so si ogledali v Cerknem osnovno šolo »Spomenik revolucije«, od koder so generalnemu konzulu republike Avstrije in sekretariatu za zunanje zadeve SFRJ poslali protest proti oživiljanju nacističnih metod na avstrijskem Koroškem in neizpolnjevanju pravic slovenske in hrvaške manjšine po določilih 7. člena državne pogodbe.

Po ogledu Cerknega in kosilu so se civilni invalidi vojne vedrega razporeženja vrnili na svoje domove.

J. Z.

OB OBLETNICI SMRTI ANDREJA PREŠERNA

V nedeljo, 19. septembra, je bila spominska svečanost v Meji dolini na Pokljuki. Tu je natanko pred petintridesetimi leti obležal smrtno zadet od krogel nemške policije predvojni komunist in revolucionar Andrej Prešeren iz Podhoma pri Gorjah, kjer je bil med prvimi revolucionarji in tudi trn v peti takratnim oblastem, bil je večkrat preganjan in je že okušal takratna politična taborišča. V juniju 1941 ga je nameraval gestapo aretirati pri delu v železarni Jesenice, bil pa je o tem pravočasno obveščen in je pobegnil ter se pridružil prvim partizanom na Poljanah nad Jesenicami.

Andrej Prešeren je bil pred vojno vnet planinec in soustanovitelj planinskega društva, občasno se je ukvarjal, kadar mu taktatne oblasti niso dale zaposlitve, tudi s fotografiranjem. Bil je član in odbornik predvojne Vzemnostni in Svobode v Spodnjih Gorjah.

Na tej svečanosti je o življenjski poti padlega revolucionarja in ko-

munisti govoril Janez Mandeljc iz Sp. Gorij, kako pa je prišlo do tega tragičnega dogodka pred petintridesetimi leti, pa je obudil spomine Andrejev soborec Janez Kocjančič-Božo iz Gorij. V kulturnem programu so sodelovali učenci osnovne šole Gorje z recitacijami, oktet upokojencev z Jesenic, godba na pihala Veriga iz Lesc. Prisostvoval pa je tudi vod brigadirjev, ki so imeli spominski pohod iz Gorij skozi Staro Pokljuko do spominskega obeležja.

Svečanost je organizirala DPD Svoboda Gorje in je soupadala v proslavo krajevnega praznika Gorij. Udeležba je bila še kar zadovoljiva, lahko pa bi bila še večja, če bi organizator preskrbel za boljše obveščanje in dal natančne napotke glede prevoza. Grob Andreja Prešerna je le deset minut peš hoje od dobre makadamske ceste v tem predelu mogočne Pokljuke.

Jože Ambrožič

32-LETNICA POŽIGA RADOVNE

Prav te dni je minilo (20. septembra) natanko dvaintrideset let od strašne tragedije in zločina, ko se je okupator znesel nad nedolžnimi vaščani Srednje Radovne. Takrat je v svojih domovih zgorelo 23 domaćinov, požganih pa je bilo 24 gospodarskih in stanovanjskih poslopij z več tonami krme. Živino so Nemci zaplenili in jo odgnali na Bled, kajti takrat je bila za njih živina veliko več vredna kot nedolžni ljudje, ki so ljubili svojo zemljo in domovino.

Srednja Radovna je znano ime tudi iz zgodovine narodnoosvobodilnega boja. Tu so se stikala vsa važnejša partizanska pota, ki so vodila iz vse Gorenjske in dalje na Koroško ali Primorsko. Vsi prebivalci te vasi so bili povezani s partizani vse od začetka vstaje pa do dne, ko je prišlo do pokola in požiga vasi. Po

strmih skalnih in gozdnih obronkih nad vasjo je bilo postavljenih kar 18 brnarič za partizansko dejavnost. Tod je bila ena prvih partizanskih tiskarn, bil je tu sedež gospodarske komisije, oblastnega komiteja za jeseniško-bohinjsko okrožje, sedež VDV, SKOJ, itd. Vse do požiga je bila Srednja Radovna nekakšno svobodno ozemlje. Po 20. septembru 1944 pa je življenje v njej zamrlo in partizanska dejavnost se je preselila na Pokljuko, tiskarstvo pa v zgornjo bohinjsko dolino — pod Voje.

Tudi danes ni v Radovni več tistega življenja, kot je bilo to nekoč. Obnovljeni sta le Pangerčeva in Klemenakova domačija, ostanke ruševin pa prerašča srobot. Prežalostni so spomini preživelih domačinov, da bi se vračali v kraj, kjer bi bil spomin preveč boleč. Ob cesti stoji spomenik v obliki stegnjenih dlani, ki spominja in opozarja mimoidoče na žalostni dogodek.

In danes?! Kako hitro v dobrem in v svobodi pozabljamo na prestano gorje, strah in tiranijo, katere smo bili še priče. Že več let v tem kraju ni bilo nobene žalne komemoracije ali spominskega slavlja ob obletnicah?! Ali ne bi mogla šolska vodstva in osnovne organizacije ZB NOV iz občine Radovljice in Jesenice organizirati vsaj enkrat letno pohod skozi Radovno v spremstvu nekdanjih borcev, ki bi obudili spomine iz narodnoosvobodilne borbe. Šole bi te pohode lahko organizirale tudi v okviru športnega dne ali trim akcije »vsi na kolo, za zdravo telo«. Vožnja s kolesi pa je možna v Radovno tako iz gorjanske kot iz mojstranske strani. Če spominskih pohodov ne bomo negovali, ne bodo krivi za pozabo grozot in revolucionarnih dejanj mladi, temveč tisti, ki smo vse to sami doživljali!?

Pred kratkim je bil pohod tristo železarjev na Triglav in so pri sestopu imeli v Krmu zaključni del pohoda. Skoraj vsi ti udeleženci so se vračali po dolini Radovne in tudi skozi tisto Radovno, ki je pred 32 leti doživela to strašno tragedijo in verjetno se niti eden od njih ni spomnil, da bi se mimogrede poklonil le za minuto tem žrtvam? Sicer bi morala biti to skrb organizatorja tega pohoda.

Jože Ambrožič

Na 61. seji izvršnega sveta OS Radovljica 20. septembra so obravnavali sklepno poročilo začasnega upravitelja komunalno gradbenega podjetja GRAD Bled, potrdili zaključke o ocenah gospodarjenja v občini v I. polletju 1976, obravnavali predloge zaizdatnih načrtov Lesce in Begunje, problematiko kanalizacije v Zaki na Bledu, sprejeli ponudbe izvajalcev za odstranitev objektov, ki so bili zgrajeni na črno, potrdili osnutek družbenega dogovora o ustanovitvi SIS za požarno varnost in poročilo o realizaciji občinskega proračuna za obdobje januar — avgust 1976 ter odobrili finančno pomoč Gasilskima društvoma Bled, Radovljica in KS Lancovo. Na seji so imenovali štab za izvedbo fluorografiranja, komisijo za varstvo okolja in izrekli soglasje za delo sodnega cenilca. Preučili so tudi posledice zadnjega potresa.

V sredo, 22. septembra, je koordinacijski odbor za odpravo posledic potresa pri predsedstvu OK SZDL obravnaval stanje po zadnjem potresu v občini ter v Posočju. Zavzel se je za takojšnje ukrepe za nudenje pomoči prizadetemu prebivalstvu in za najbolj hitro opravljanje postopka občinskih upravnih organov pri odpravi škode v Bohinju. Po podatkih občinskega odbora RK so občani v KS zbrali za pomoč Posočju nad 193.500.— din, vendar z akcijo zbiranja denarja še nadaljujejo.

Na 28. seji komiteja OK ZK 20. septembra so obravnavali poročila o uresničevanju sklepov in stališč problemske konference in 27. seje, ki se nanašajo na problematiko prostorskega načrtovanja, stanovanjske gradnje, črnih gradenj počitniških hišic in na ukrepe za njeno preprečevanje. Ocenili so tudi gospodarska gibanja v občini ter spregovorili o rezultatih analize stanja organiziranosti ZK v občini s posebnim ozirom na sestavo članstva, sprejetjem novih članov in njihovim idejno političnim usposabljanjem.

Ker pred dvema letoma ustanovljen aktiv komunistov športnih delavcev ni zaživel tako kot so pričakovali, so ga ponovno aktivirali na konstituentni seji 23. septembra. Ob tej priložnosti so se zavzeli za učinkovitejšo družbeno akcijo pri množičnem vključevanju mladih v telesnokulturno dejavnost, za boljše uveljavljanje samoupravnih razmerij v okviru telesnokulturne skupnosti, za hitrejšo reševanje kadrovskih vprašanj in za ustreznejša merila v odnosu do vrhunškega športa. Za sekretarja aktiva so izvolili Ferda Bema.

Po podatkih komisije za družbenoekonomsko vprašanja pri OK ZK so bili rezultati gospodarjenja v radovljiški občini ob polletju razmeroma ugodni. Družbeni proizvod se je povečal za 21 %, doseženi dohodek za 19, produktivnost za 18, število zaposlenih pa je naraslo le za 1 %. Življenjski stroški v občini so narasli za 19, neto OD pa za 18 %. Izvoz se je povečal za 51, uvoz pa zmanjšal za 38 %.

Do konca septembra bo po sklepu izvršnega sveta delovna skupina, v kateri bodo predstavniki zavoda za urbanizem, projektanti, oddelek za urbanizem in gradbene zadeve pri OS in investitorja, pripravili osnutek predloga za ocene zemljišča v Lescah, kjer naj bi gradili republiški športni center. Pripravili bodo tudi predračun in finančno konstrukcijo komunalne ureditve tega zemljišča.

Na zadnji seji vseh zborov občinske skupščine 21. in 22. septembra so delegati potrdili imenovanje za ravnatelja osnovne šole v Bohinjski Bistrici Andreja Šilarja, za ravnatelja osnovne šole na Bledu Petra Nuka in za ravnatelja osnovne šole v Lipnici Dušana Poljsaka. Izrekli so tudi soglasje k imenovanju Katarine Bem za novega tajnika izobraževalne skupnosti, namesto Janeza Marinčka, ki je odšel v pokoj.

Izvršni odbor KK SZDL Radovljica je na seji 27. septembra pozitivno ocenil potek akcije za vpis posojila za ceste v KS. Čeprav se vpis še nadaljuje, je do 21. septembra 201 vpisnik vpisal 282.200.— din ali 1.404.— din poprečno na posameznika. Prav tako zadovoljivo poteka zbiranje sredstev iz samopriskpevka za izgradnjo mrliških vežic, kjer so v petih mesecih zbrali po predvideni dinamiki 493.467.— din.

V četrtek, 24. septembra, dopoldne je bila proslava 20-letnice tovarne mehanizmov ISKRA v Lipnici. Ob tej priložnosti so svečano odprli novo 1350 kvadratnih metrov veliko proizvodno halo. Slavnostni govor je imel direktor tovarne Damjan Hafner, razen njega pa so govorili tudi predstavniki ISKRE in občinskih družbenopolitičnih organizacij. Najzaslužnejšim delavcem so izročili priznanja in darila, nakar je sledil kulturni program, ki so ga pripravili pevski zbor Stane Žagar iz Kroke, domači recitatorji in učenci osnovne šole.

Vsi blejski hoteli so že objavili cene za letošnje silvestrske večerje. V hotelih Golf in Toplice bodo gostje odšteli 550.— din, v hotelih Jelovica, Krim in Lovce 450.— din in v Kompasovem gostišču v Ribnem po 300.— din.

Od 20. do 23. septembra je bil v mladinskem domu v Bohinju že peti po vrsti vsakoletni seminar slovenske zamejske mladine, ki se ga je udeležilo 30 mladih iz Goriške pokrajine v Italiji. Mladi zamejci so se seznanili s samoupravnim sistemom in nevrščeno politiko Jugoslavije ter s organizacijskimi in političnimi metodami delovanja v mladinskih organizacijah. Del seminarja so posvetili tudi manjšinskemu vprašanju v Avstriji in najodločnejše obsodili gonjo nacionalističnih sil proti Slovincem in ukrepe avstrijske vlade.

Delavski svet trgovskega podjetja Murka Lesce je na septembrski seji med drugim sprejel sklep, da pristopi k samoupravnemu sporazumu o financiranju krajevnih skupnosti na območju občine Jesenice in za svoje delavce v teh KS določi 19.500.— din iz skupne porabe. Za asfaltiranje prostora ob novi skladiščni hali v Lescah je odobril 230.000.— in za razširitev skladiščnega prostora v poslovalnici SU Jesenice 150.000.— din.

V Kropi je 23. septembra uredništvo TV-15, glasila ZBZ NOV in ZKVS Slovenije, pripravilo ustni časopis z naslovom Lipniška dolina včeraj, danes, jutri. Z več kot 60 predstavnikov vseh KS Lipniške doline, krajevnih in občinskih SPO je tekla beseda o gospodarski politiki in kmetijstvu, o vprašanjih borcev in invalidov NOV, o razvijanju tradicij NOB, o šolstvu, kulturi, športu in mladinski dejavnosti na tem območju. Gradivo bo objavljeno v 39. številki TV-15.

Na 7. seji muzejske galerijskega odbora pri kulturni skupnosti Radovljica, 21. septembra, so ugodno ocenili razstavno dejavnost v občini v letošnjem letu. V Šivčevi hiši je bilo že sedem različnih razstav, ki so pritegnile izredno veliko obiskovalcev. Amaterji so razstavljali po delovnih kolektivih in v graščinskih dvoranih štirikrat, izredno aktivni pa so bili tudi člani foto-kino klubov v Bohinjski Bistrici in Radovljici, ki so pripravili osem razstav. Do konca leta bodo v Šivčevi hiši po programu še štiri razstave.

Samo 14 dni po praznovanju 105. rojstnega dneva je iznenada umrla najstarejša Slovenka Helena Pretnar — Kovačkova mama iz Begunj. Ob veliki udeležbi sorodnikov, prijateljev in predstavnikov krajevnih družbenopolitičnih organizacij so jo v torek, 21. septembra, pokopali na domačem pokopališču.

Po daljši bolezni je 22. septembra preminila 84-letna Milka Jerina z Bleda. Povsod znana, plemenita Jerinova mama, ki sicer ni imela lastnih otrok, je vzredila in postavila na noge kar trinajst otrok. Med vojno in po osvoboditvi je prizadevno delala kot aktivistka OF, SZDL in Rdečega križa. Zato je bila izredno cenjena in priljubljena, kar je pokazala tudi številna udeležba na njenem pogrebu.

V tovarni Elan Begunje so pripravili letošnji program izobraževanja in preverjanja znanja iz varstva pri delu. Program obsega tri področja — za vodilne, vodstvene in ostale delavce. Po zaključkih predpisih morajo vsi delavci, ki delajo ali nadzirajo dela s povečano nevarnostjo, opraviti izpite iz varstva pri delu vsake dve leti, ostali pa vsakihi pet let.

Prejšnji teden so v nasadu Resje pri Podvinu, ki je last KŽK Kranj, obrat Poljce, začeli obirati jabolka. Letošnji pridelek bo znašal okoli 300 ton, kar je več kot polovico manj od lanskega pridełka. Jabolka prodajajo po ceni od 5,20 do 5,50 din po kg.

12. IN 14. OKTOBRA SEJE ZBOROV OBČINSKE SKUPŠČINE

Na zadnji seji predsedstva občinske skupščine Jesenice so se med drugim dogovorili o prihodnjih sejah vseh treh zborov občinske skupščine. Delegati družbenopolitičnega zbora se bodo sestali 12. oktobra, delegati

zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti pa dva dni kasneje. Delegati bodo na seji občinske skupščine obravnavali med drugim gibanje gospodarstva v jeseniški občini v prvem polletju letos ter razpravljali in potrjevali samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne komunalne skupnosti za območje občine Jesenice.

R.



ZBOROVANJE SLOVENSkih ZGODOVINARJEV V KRANJSKI GORI IN NA JESENICAH

V času od 29. septembra do 2. oktobra poteka v Kranjski gori in en dan na Jesenicah, XVIII. zborovanje slovenskih zgodovinarjev. Zborovanja, ki ga organizira zgodovinsko društvo SR Slovenije v sodelovanju s tehničnim muzejem železarne Jesenice, se udeležuje več kot dvesto zgodovinarjev iz vse Slovenije.

Že iz programa je razvidno, da — kot običajno — mesto zborovanja tudi tokrat ni naključno izbrano; odločitev za Jesenice oziroma Kranjsko goro je na eni strani pogojeno s spoznanjem, da slovenski zgodovinarji na svojih dosedanjih strokovnih srečanjih preteklosti Gornjesavske doline iz zlasti delavskega središča Jesenice še niso podrobneje obravnavali, na drugi pa jo je spodbudila bližina sosednje Koroške in želja, da v sedanjem trenutku ob praznovanju njene «tisočletnice» in enostranskih narionalnonemsko obravnavanih predstavitev njene preteklosti tudi sami osvetlijo nekatera poglavja njene zgodovine.

Tako so le predavanja prvi dan (29. septembra) obravnavala obče — slovenske politično-zgodovinske teme. Ta dan so predavatelj (dr. J. Pleterški, dr. V. Melik, V. Vrtnjak, dr. A. Malle, B. Marušič in B. Gombáč) govorili o slovenski politiki ob prelomu stoletja (1893—1904) in s svojimi predavanji in razpravo nadaljevali sistematično preverjanje in raziskovanje našega dosedanjega znanja o slovenski politični zgodovini 19. stoletja, ki teče na zborovanjih zgodovinarjev že vse od leta 1968 dalje in je zajelo celotno razdobje od revolucionarnega leta 1848 do propada monarhije 1918.

Danes (30. septembra) je na sporedu krajevna oziroma širša gorenjska zgodovinska problematika. Udeleženci so se iz Kranjske gore preselili na Jesenice oziroma v delavski dom na Javorniku in najprej poslušali dve predavanji o preteklem razvoju slovenskega oziroma gorenjskega železarstva (predavatelj dr. J. Sorn in M. Magolič). Po popoldanskem ogledu Železarne popoldan sledijo še trije referenti, ki bodo predavali o delavskem gibanju in narodnoosvobodilnem boju na Gorenjskem (mag. J. Prunk, I. Križnar in dr. T. Ferenc). Organizatorji upajo, da se bo predavanj tega dne udeležilo tudi večje število jeseniških poslušalcev.

Prvega oktobra bo zborovanje nadaljevalo s delom v Kranjski gori, kjer združuje zgodovinsko društvo v pretežni meri prosvetne delavce, učitelje in profesorje zgodovine in pedagoške svetovalce, je del programa običajno posvečen tudi tematici pouka zgodovine. Tako bosta dve predavanji tega dne (predavatelj:

dr. M. Zgonik, V. Wedamova) obravnavali ta vprašanja, medtem ko bo v popoldanskem in sklepem delu srečanja stekla beseda o koroški preteklosti. Prvi bo predaval dr. B. Grafenauer, ki bo s svojim predavanjem segel v zgodnji srednji vek, problematiziral in kritično osvetlil stališča nekaterih koroških nemških zgodovinarjev o predzgodovini koroške vojvodine in pokazal na njene karantanske oziroma slovanske temelje. Doktor M. Mikuš bo nato orisal koroško vprašanje v mednarodnih odnosih po drugi svetovni vojni, medtem ko bo zadnji referent dr. A. Malle iz Celovca govoril še o poizkusih obnove slovenskega šolstva na Koroškem v dvajsetih letih našega stoletja. Drugaga oktobra bodo odšli udeleženci zborovanja na strokovno ekskurzijo na Koroško in si ogledali nekatere kraje v Ziljski in Rožni dolini ter Krnski grad na Gosposvetskem polju.

Zgodovinsko društvo za Slovenijo organizira svoja zborovanja vsaki dve leti, vsakič v drugem kraju oziroma območju naše republike. Poleg tega, da zborovanja praviloma obravnavajo tudi zgodovinsko problematiko in pokrajine ali kraje, v katerem se vrše, omogoča redno strokovno srečanje vsaki dve leti pregled novjših in najnovejših raziskovalnih dosežkov slovenskega zgodovinarstva in je tako nepogrešljiva oblika dopolnilnega izobraževanja zlasti učiteljev in profesorjev zgodovine.

Letošnje zborovanje pa je za slovenske zgodovinarje še posebej slovesen dogodek, saj praznuje s njim zgodovinsko društvo svojo tridesetletnico. V tridesetih letih — torej od leta 1946, ko je bilo ustanovljeno kot naslednik muzejskega društva za Slovenijo — je zgodovinsko društvo za Slovenijo kot strokovno združenje učiteljev, profesorjev in raziskovalcev zgodovine, nenehno skrbelo za razvoj zgodovinske in nje sorodnih strok, opozarjalo na nove, še ne načete naloge, sodelovalo pri oblikovanju učnih programov zgodovine v osnovnih in srednjih šolah in se na različne načine aktivno vključevalo v vsa povojna prizadevanja po reformiranju in posodobljanju našega izobraževalnega sistema, sodelovalo v zgodovinarji ostalih jugoslovanskih republik in skrbelo za uveljavljanje slovenskega zgodovinarstva v širšem jugoslovanskem in svetovnem merilu, ne nazadnje pa je bila ena njegovih poglavitnih nalog, kar najhitreje posredovati nova spoznanja o slovenski in jugoslovanski preteklosti širši javnosti.

Vseh teh nalog društvo seveda ne bi moglo uresničiti le z organizacijo zborovanj in tematsko usmerjenimi strokovnimi srečanji. Tako že od leta 1947 izdaja tudi svoje znanstveno glasilo Zgodovinski časopis, vprašanjem krajevne zgodovine pa je namenjena revija Kronika, ki izhaja v okviru društvene sekcije za krajevno zgodovino. Zgodovinsko društvo v Mariboru izdaja poleg teh dveh revij še Časopis za zgodovino in narodopisje, ki pa se usmerja predvsem v obravnavanje vprašanj zgodovine severo-vzhodnega slovenskega prostora. V zadnjem času si društvo prizadeva povziti tudi delo podružnic in je pred nedavnim ustanovilo podružnico za Gorenjsko s sedežem v Kranju.

O svojem tridesetletnem delu, uspehih in neuspehih so člani društva spregovorili na občnem zboru 29. septembra zvečer v Kranjski gori.

P. Vodopivec

TEKMOVANJE HARMONIKARJEV V NEDELJO

Zaradi objektivnih razlogov bo letošnje tekmovanje harmonikarjev na Pokljuki pod naslovom POZDRAV S PLANIN 3. oktobra ob 11. uri.

Cetudi bo v dolini megla, upamo, da se bo Pokljuka kopala v soncu in bodo obiskovalci doživeli dvojni užitek, lepe melodije in pozno jesensko sonce, ki zna biti čudovito v tem času. Preneka- teri bo poskočil v hosto z upanjem na srečanje z zapoznelim jurčkom, ki ga bo toplo sonce izvabilo iz zemlje.

Izkupiček od vstopnine in prodaje značk bo turistično društvo Pokljuka porabilo za čiščenje Pokljuke, ki že postaja smetišče.

V slučaju slabega vremena letošnjega tekmovanja harmonikarjev ne bo.

TD Pokljuka

OCENA IZVAJANJA IN URESNIČEVANJA DRUŽBENEGA DOGOVORA

Poleg obravnavanja gradiva in dnevnega reda za redno sejo obeh zborov skupščine kulturne skupnosti Jesenice so na 17. seji izvršnega odbora, ki je bila 23. septembra, obravnavali tudi polletno poročilo o izvajanju programa kulturne skupnosti oz. posameznih izvajalcev. Na osnovi zakona o kulturnih skupnostih in družbenega dogovora o skupni porabi v občini Jesenice za leto 1976, morajo organi skupnosti in združeno delo oceniti izvajanje in uresničevanje družbenega dogovora ter uskladiti sredstva z dovoljenimi in zbranimi sredstvi ter oceniti uresničevanje programov izvajalcev in njihovih storitev.

Medtem ko so polletno finančno poročilo na izvršnem odboru že obravnavali, so na tej seji predvsem govorili in ocenili uresničevanje programov izvajalcev v prvem polletju letos. Za ilustracijo pa naj navedemo, da je bilo v prvem polletju zbranih le 43,7% planiranih sredstev, torej precej pod mejo dovoljenega, ker polletna dovoljena poraba, ki jo kontrolira služba družbenega knjigovodstva in zavod SRS za planiranje, sme znašati 50% z letnim planom določenih sredstev.

Že v začetku je potrebno naglasiti, da so bili vsi programi izvajalcev večkrat popravljani in izenačevani z materialnimi možnostmi, ker so programi izvajalcev precej presegali resnične materialne možnosti. Kljub pomembnim finančnim korekturam navzdol pa še obstojajo razlike, ker odobrena sredstva posameznim izvajalcem ne pokrivajo programov v celoti.

OBČINSKA KNJIŽNICA JESENICE je v prvem polletju za vse oddelke kupila 364 novih knjig, ali kar 421 zvezkov manj kakor v istem obdobju lani. Povečanje sredstev za nakup novih knjig ne sledi niti po dražitvah knjig, kaj šele, da bi nadoknadili oziroma povečali knjižni fond. Čeprav se je v tem času število bralcev rahlo povečalo, pa je bilo v vseh oddelkih izposojeno le 29.030 knjig ali 2.393 manj kot v istem obdobju preteklega leta oziroma 4.670 izvodov manj kakor so načrtovali. Izposoja knjig je v upadanju predvsem v pionirskem oddelku, ker otroci — šolarji raje obiskujejo šolske knjižnice, ki razpolagajo s skoraj vso mladinsko literaturo in ne samo z obveznim čitvom. V šolskih knjižnicah tudi ni izposojevalnine in ne kratkih rokov za vračanje knjig.

Knjižnica je bila ob polletju v težki finančni situaciji. V nekaterih podružnicah so sicer uspeli s kroženjem knjižnega fonda, kar pa zaradi starostnosti nekaterih podružnic, češ da knjižnica, ki nima lastnega fonda, ni knjižnica, še ne poteka tako kot bi morala. Podružnica v Ratečah pa je zaprta, ker preuževajo prostore. Delavci knjižnice redno objavljajo novosti na svojih polih v Železaru in v lokalnem radiu Triglav. Zaradi pomanjkanja denarja pa so prenehali z urami pravljic za otroke in literarnimi večeri.

AMATERSKO GLEDALIŠČE TONE ČUFAR je v prvem polletju od petih načrtovanih premier izvedlo dve in eno ponovitev iz lanskega leta. Skupno so izvedli 26 predstav (lani 35), tri recitale (lani enega) in eno gostovanje poklicnega gledališča za srbihrvatsko govoreče občane. Tehnične usluge so nudili za 52 ostalih prireditev (lani 55). Vseh 26 predstav si je ogledalo 3.900 gledalcev, ali povprečno 150 gledalcev na eno predstav. V celotnem dohodku v prvem polletju, lasten dohodek predstavlja 30 odstotkov. Od 1. julija dalje je gledališče brez upravnika in pogodbeno vezanega režiserja.

ZAVOD ZA SPOMENIŠKO VARSTVO KRANJ sicer še ni poslal polletnega poročila, vendar pa je v tem času tekla akcija za odkup Liznekove hiše v Kranjski gori, za katero je že pripravljen ves material za obnovo v prvi fazi. Knjižnica — Vodnik po Prešernovi in Finžgarjevi hiši je v zaključni fazi. Zavod pa je pripravil vse elaborate akcij, za katere je kulturna skupnost kandidirala za sredstva pri kulturni skupnosti Slovenije.

ZGODOVINSKI ARHIV LJUBLJANA je v tem času dobil ustrezne skladiščne prostore na Plavžu, Titova 64, manjka mu le sredstva za najemnino in vzdrževanje tega prostora, ki ni bil vključen v letošnji plan. V izdelavi je oprema skladišča, za katero bo prispevala KS Jesenice 120.000 in KS Slovenije 60.000 dinarjev. Ostale tekoče zadeve arhiv opravlja sproti kot na primer: vodenje evidence nad ustvarjalci gradiva, odbiranje in izločanje gradiva, tekoče zbiranje odbranih vrst gradiva in podobno. Strokovno in tehnično je bilo obdelano gradivo nekdanjih krajevnih ljudskih odborov Zabeznica in Smokuč za obdobje 1945 do 1946, začeta pa so dela na gradivu nekdanjega KLO Žirovnica.

TEHNIČNI MUZEJ ŽELEZARNE JESENICE: Obsežen program dela muzeja kulturna skupnost Jesenice le delno financira. Klasifikacija in inventarizacija lani odkupljene paleontološke zbirke poteka v redu. Nadaljuje se notranja adaptacija muzejskih prostorov.

ODDELEK ZA DELAVSKO GIBANJE 1918—1941 je v prvem polletju skupaj z Gorenjskim muzejem v Kranju pripravil in postavil razstavo Slovenski tekstilci v stavki 1936 in Stavka slovenskih gradbenikov 1936. Nudena je bila pomoč sodelavcem pri popisu zgodovine delavskega gibanja 1918—1941 na območju Gorenjske in dopolnjevana kronologija zgodovine delavskega gibanja z novimi podatki.

GORENJSKI MUZEJ KRANJ: Kulturna skupnost Jesenice sofinancira dogovorjene akcije za katere se dogovorijo vse gorenjske občine. Po programu je predvideno sofinanciranje vodnika Po kulturno zgodovinskih spomenikih Gorenjske in razstavo Kurirske poti med NOB na Gorenjskem, vendar še ni dosegeno soglasje vseh gorenjskih kulturnih skupnosti. V kolikor soglasje ne bo doseženo, se bo kulturna skupnost Jesenice morala odločiti za druge akcije.

RADIO TRIGLAV JESENICE: Radio Triglav je zadržal tedensko deset od enajst ur programa, v katerem kulturi odmerja 45 do 50 minut, poleg tega pa sproti in dovolj široko obvešča občane o kulturnih dejavnostih in akcijah v jeseniški in radovljiški občini. Radio Triglav sofinancirajo tudi druge samoupravne interesne skupnosti in delovne organizacije. V programu predviden nakup UKV oddajnika še ni realiziran zaradi izdelave opreme.

GLAS KRANJ: Glasilo SZDL za Gorenjsko financirajo vse gorenjske občine preko občinskih konferenc SZDL ali občinskega proračuna. Jeseniški delež 60.000 dinarjev je bil po dogovoru razdeljen na vse samoupravne interesne skupnosti v občini, ki svojega deleža še niso poravnale, zato je celoten delež jeseniške občine založila kulturna skupnost Jesenice. V prvem polletju je izšlo 50 števil Glasu in tri številke Snovanj — kulturno umetniške priloge.

DOPOLNILNI PROGRAM IN AKCIJE: Odbor za ustanovitev muzeja za delavsko gibanje na Gorenjskem nadaljuje z zbiranjem denarja za adaptacijo Kosove graščine. Ostale gorenjske občine še niso dale soglasja, da muzej dobi pokrajinski značaj. Medobčinski in pokrajinski odbor aktivistov Osvobodilne fronte sta začela z zbiranjem gradiva na področju radovljiške in jeseniške občine in na področju Gorenjske.

SKUPNA RAZSTAVA DVEH DOLIKOVCEV

V soboto, 2. oktobra bodo ob 18. uri v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah odprli razstavo likovnih del dveh članov likovnega kluba DOLIK Janka Korošca in Janeza Ambrožiča. Razstavo organizira likovni klub DOLIK ob njunem življenjskem jubileju — 50-letnici.

Oba razstavljavca sta ljubiteljem likovne umetnosti znana, ne le na Jesenicah in okolici, temveč tudi v številnih drugih krajih Slovenije in Jugoslavije, pa celo v nekaterih krajih v zamejstvu, saj redno sodelujeta na vseh kolektivnih razstavah članov DOLIK, Korošec pa se je nekajkrat predstavil tudi s samostojnimi razstavami svojih olj in gvašev. Janko Korošec je bil tudi med ustanovitelji likovnega kluba DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar.

Jesenice, nekoliko kasneje pa se je klubu pridružil Janez Ambrožič, ki je že v drugič tudi predsednik kluba. Ob sta bila že udeležena številnih slikarskih kolonij.

Razstava njunih likovnih del bo odprta vsak dan, razen nedelje, od 9. do 12. ure in od 16. do 19.30, do vključno 13. oktobra.

Akcije financirajo po dogovoru vse kulturne skupnosti Gorenjske.

Na področju varstva in obnove spomenikov in obeležij narodnoosvobodilne borbe je zaključena obnova in postavitve spomenika talcem v Mostah pri Žirovnici. V izdelavi je sedem spominskih plošč, tekoče pa se obnavljajo črke na spomenikih. Nadaljujejo se dela na topografijo narodnoosvobodilne borbe.

Prešernova rojstna hiša v Vrbi je imela v prvem polletju 21.810 obiskovalcev, med njimi 15.085 otrok, kar je 400 obiskovalcev manj kot jih je bilo lani v istem času, ko je bil dosežen rekordni obisk.

Obisk Finžgarjeve rojstne hiše v Doslovčah je upadel kar za četrtino. V prvem polletju je hišo obiskalo 3.848 obiskovalcev, od tega 2.957 šolske mladine.

Akcija za vzpostavitev drugega TV programa v jeseniški občini, ki je bila poverjena kulturni skupnosti, je bila zaradi premalo zbrane denarja prekinjena. Od vseh samoupravnih interesnih skupnosti je svojo finačno udeležbo zagotovila le kulturna skupnost, od enajstih krajevnih skupnosti le sedem, med delovnimi organizacijami pa je finančno udeležbo zagotovilo le enajst. Akcija se bo nadaljevala v zadnjem tromesečju.

V letošnjem letu kulturna skupnost Slovenije sodeluje v različnih akcijah kulturne skupnosti Jesenice s 480.000 dinarji in sicer pri odkupu in prvi fazi obnove Liznekove domačije v Kranjski gori s 175.000 din, pri ureditvi spomenika talcem v Mostah s 30.000 din, pri ureditvi arhivskega skladišča na Jesenicah s 60.000 din in pri obnovi fasade Titovega doma z 210.000 dinarji.

ZVEZA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ OBČINE JESENICE:

Zveza je v prvem polletju organizirala devet koncertov oziroma glasbenih prireditev, na katerih je nastopalo osem profesionalnih glasbenih ansambllov, poleg že tradicionalnega srečanja z našimi zbori. Koncerte je poslušalo 1.515 oseb, med njimi največ šolske mladine, ali povprečno 168 poslušalcev na eno prireditev.

V tem času je v organizaciji zveze in glasbene šole potekal tudi zborovski tečaj za zborovodje mladinskih zborov.

ZKPO občine Jesenice združuje in povezuje naslednje člane: DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, DPD Svoboda France Mencinger Javornik-Kor. Bela, DPD Svoboda France Prešeren Žirovnica — Breznica, DPD Svoboda A. Krivc Hrušica, DPD Svoboda Slavko Černe Kranjska gora, KUD Jaka Rabič Dovje-Mojstrana, KUD Podkoren, KUD Planina pod Golico, pihalni orkester Jeseniških železarjev, pevsko društvo Jesenice z ženskim in moškim zborom, mladinski pevski zbor Blaž Arnič, pevsko društvo Vintgar — Blejska Dobrava, pevski zbor društva upokojencev Javornik-Kor. Bela, fotoklub Andrej Prešeren Jesenice in filatelistično društvo Jesenice. V prvem polletju so člani zveze izvedli naslednje prireditve:

	letni plan	1. pol- le-tje
1. likovne, foto in filatelistične razstave	25	9
2. založniška dejavnost LISTI	6	3
3. dramske prireditve	91	26
4. koncerti in druge glasbene prireditve	60	90
5. akademije, proslave	38	45
6. sodelovanje na ostalih prireditvah	61	29
7. organizacije drugih prireditev	12	9
8. folklornih nastopov	11	3
9. klubski večeri	24	11
10. krožki	28	14
11. literarni večer	6	5
12. medobčinsko, medrepubliško in sodelovanje z zamejstvom	7	2
13. ostale prireditve	18	10
skupno	386	253

Zveza in člani so imeli torej 253 prireditev, ki si jih je ogledalo preko 50.000 gledalcev, brez radijskih in TV poslušalcev. Kvanitativno je plan močno presežen, vmes pa je tudi več kvalitativnih dosežkov kot lani, predvsem na glasbenem, likovnem in literarnem področju. To se izraža tudi v povečanem številu obiskovalcev in gledalcev ter poslušalcev, uporabnikov kulturnih storitev amaterjev.

ŽIVAHNA JESEN

Črnogorski Kotor je bil v soboto in nedeljo, 25. in 26. septembra gostitelj najboljših mlajših in starejših mladincev — judoistov Jugoslavije. Zbralo se je 55 judoistov iz vseh naših republik in pokrajin, manjkali sta le ekipi Makedonije in Kosova. Edini predstavnik Jeseničanov je bil v reprezentanci Slovenije med mlajšimi mladinci v polteški kategoriji (do 75 kg) Sašo Vrdoljak, ki je v hudi konkurenci zasedel 5.-6. mesto. V borbi za tretje mesto je izgubil s predstavnikom Hrvatske. Prvi je bil v tej kategoriji reprezentant Vojvodine Kostić.

Vrdoljak je naletel na hudo konkurenco v svoji kategoriji. Po dveh zmagah mu v tretje ni šlo in je v borbi za tretje mesto izgubil po točkah. Trener Dvoršak ki je svojega varovanca spremljal v daljni Kotor je dejal, da je bilo prvenstvo zelo kvalitetno in da so vsi mladi prikazali veliko zanimanja in borbenosti.

Največ uspeha na državnem prvenstvu sta imeli ekipi Srbije in Slovenije z 17 točkami tretja je Hrvatska z 16 točkami. V Kotoru je bila tudi seja jugoslovanske zveze za judo, na kateri je bilo edino odprto vprašanje, kdo bo organizator državnega prvenstva za članice. Za sedaj

je edini potencialni kandidat judo sekcija pri jeseniškem Partizanu. Na prvenstvu, ki naj bi bilo v prvi polovici novembra, se bodo zbrale najboljše jugoslovanske judoistke. Sveda pa je za pripravo takega prvenstva, če bo na Jesenicah, veliko dela, predvsem po organizacijski plati, saj manjka ljudi, ki bi pri tem sodelovali le eden ali dva bi to težko speljali. Tudi glede finančne pomoči je še nekaj odprtih vprašanj upamo le, da se bo našel kdo, ki bo finančno podprl tako kvalitetno tekmovanje in tako pripomogel k večji populaciji tega športa.

V soboto, 2. oktobra se prične ekipni turnir SRS za člane. V treh skupinah bo nastopilo deset ekip. Prvih šest ekip iz štirih turnirjev se bo borilo za ekipnega prvaka Slovenije. Jeseničani v soboto sodelujejo na turnirju v Ljubljani, kjer bodo nastopile še ekipe Šiške, Nagaške iz Ljubljane in Ljubljana. Jeseniški judoisti imajo veliko možnost za uspeh saj imajo dokaj dobro in izenačeno ekipo, ki je povprečno tudi ena najmlajših med desetimi, čeprav je v ekipi med najmlajšimi in najstarejšimi 18 let razlike. Jeseničani bodo stopili na domače blazine 23. oktobra, ko bosta prišli v goste Olimpija in Triglav.

Šah

PORAZ V KOSJERIČU

Šahovski klub Crnokosa iz Kosjerića je ob praznovanju občinskega praznika, 23. septembra, povabil ekipo šahovskega društva Jesenice na gostovanje v Kosjerić. Močno oslABLJENA ekipa Jesenic se je povabilu odzvala in je bila v Kosjeriću zelo prisrčno sprejeta.

Prvi dan so odigrali prijateljski dvoboj na šestih deskah, v katerem so bili Jeseničani visoko poraženi z rezultatom 5,5:0,5. Remizirali je uspelo le Železniku, vsi ostali pa so dvoboje izgubili. Tak rezultat ni bil pričakovani, toda nekaj športne smole in utrujenost od naporne poti in visok poraz je bil neizbežen. Izgubili so: Majtan, Jan, Smrke, Svetlin in Jovanović. Po dvoboju so šahisti iz Kosjerića priredili gostom z Jesenic prijateljski večer in jih seznanili z delom športnega društva Crnokosa.

SD Crnokosa je bilo ustanovljeno leta 1970 in združuje nogometni, odbojarski, košarkarski, namiznoteniški in šahovski klub. Šahovski klub nastopa v srbski regionalni ligi in združuje 132 članov, predsednik kluba pa je bivši predsednik SD Jesenice Radovan Anđelić. Na prvi deski nastopa za SK Crnokosa mojster Milan Jovčić, ki je v dopisnem

šahu celo mednarodni mojster, ima pa tudi že prvi velemojstrski bal. Je tudi šestkratni državni prvak v dopisnem šahu, po poklicu pa je profesor matematike.

Mojster Jovčić je bil tudi zmagovalac nagradnega hitropoteznega turnirja, ki so ga šahisti odigrali naslednji dan. Sledijo pa Ostojić, Jan, Majtan, Petrović, Železnik, itd. Ob tej priliki so se dogovorili, da šahisti iz Kosjerića vrnejo obisk Jeseničanom ob njihovem občinskem prazniku, 1. avgusta 1977.

PRVENSTVO GORENJSKIH KRAJEV

V Žireh je bilo tretje tradicionalno prvenstvo gorenjskih krajev in mest. Udeležilo se ga je devet ekip s po šest igralci. Jeseničani so nastopili okrnjeni, saj so manjkali kar štirje prvokategorijci, vendar so vseeno zasedli tretje mesto s 33,5 točkami, le pol točke več pa je osvojila ekipa Lesc.

Zmagala je ekipa Kranja z 38 točkami. Za Jesenice so nastopili: Zorko, Krajnc, Krničar, Železnik, Poljanšek in Jan. JM.

Namizni tenis

ZAČETEK SEZONE

V soboto, 25. septembra, je bil v Kranju, v organizaciji namiznoteniškega kluba Triglav, prvi pozivni turnir najboljših namiznoteniških igralcev Gorenjske. Turnirja so se z Jesenic udeležili štirje igralci Jesenic in sicer Buh, Vidmar, Legat in Korbar ter dva igralca z Murove in to Filipovič ter Ravnikar.

Jesenški igralci so na tem turnirju prikazali spremenljivo kvaliteto pripravljenosti pred novo sezono, edina ki sta prikazala dokaj dobro formo sta mlada igralca Korbarin Legat, katerima se pozna, da sta pred sezono dosti trenirala. Za ostale štiri igralce tega ne moremo trditi, kajti pozna se jim, da so šele pričeli z resnimi pripravami za novo sezono. Posebno to velja za oba igralca z Murove, ki sta prika-

zala precej blede igro in bosta morala vložiti dosti napora in volje, da bosta dosegla lansko formo. Do pričetka tekmovanja v gorenjski namiznoteniški ligi je še skoraj mesec dni in zato lahko upamo, da nas bodo namiznoteniški igralci z Jesenic v novi sezoni večkrat razveselili z dobrimi rezultati.

V letošnji sezoni je prišlo do novega načina dela v klubu in zato lahko z optimizmom pričakujemo novo tekmovalno sezono.

Na turnirju v Kranju je zmagal igralec Triglava Novak, naši igralci pa so dosegli naslednje uvrstitve: Buh je bil peti, Vidmar šesti, deveto mesto je zasedel Legat, Korbar je bil deseti, igralca z Murove pa sta dosegla Ravnikar dvanaajsto in Filipovič trinajsto mesto. r. f.

IŠČEMO UČITELJA BIOLOGIJE — KEMIJE

TOZD osnovna šola Tone Čufar Jesenice in TOZD osnovna šola 16. december Mojstrana, objavljata prosto delovno mesto učitelja biologije-kemije za nedoločen čas s polno zaposlitvijo.

Pogoj: P ali PRU

Interesenti vložijo pismene ponudbe na tajništvo osnovne šole Tone Čufar Jesenice.

Izbrani kandidat bi poučeval biologijo-kemijo na obeh šolah. Stanovanja ni na voljo. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

VPIS V TEČAJE

DELAVSKA UNIVERZA JESENICE vpisuje v:

- začetni in nadaljevalni strojeopisni tečaj
- začetni in nadaljevalni tečaj šivanja in krojenja
- začetni tečaj nemškega jezika po avdiovizualni metodi v modernem fonolaboratoriju.

Vpišete se lahko na delavsko univerzo Jesenice. Čufarjev trg 1 vsak dan, tudi popoldne od 17. do 19. ure ali po telefonu 81-072.

IZLET V VOLČJI POTOK

Turistično društvo Jesenice bo za ljubitelje rož in lepega okolja pripravilo 9. oktobra ob 8. uri izlet v Volčji potok. Udeleženci si bodo ogledali nasade rož in drugega lepotečnega rastja. Povratek je predviden okrog 13. ure. Prevozni stroški znašajo 30 din. Prijave sprejemajo do 7. oktobra v pisarni turističnega društva vsak dan razen nedelje od 9. do 11. ure.

Upravni odbor TD Jesenice

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 2. oktobra, bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA ROŽCA NA PLAVŽU, Titova 79

ZAPRTE PLANINSKE POSTOJANKE

Vsem obiskovalcem gora sporočamo, da bosta Prešernova koča na Stolu in Kovinarska koča v spodnji Krmi oskrbovani do vključno 3. oktobra. Po tem datumu bosta obe postojanki zaprti.

PD Javornik-Kor. Bela

ZAHVALA

Vsem organizatorjem memoracije in pohoda, izvajalcem programa in ostalim udeležencem ob 35-letnici smrti prvoborca Andreja Prešerna se najlepše zahvaljujemo

žena Neža in brat Lojze Prešeren.

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi moža, očeta in starega očeta

RUDIJA TOMAŽEVIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti, izrekli sožalje in darovali cvetje.

Se prav posebno pa smo dolžni zahvalo sosedom Prevč, Čerčič in Triplat, predstavniku Železarne za poslovalne besede, kolektivu Ljubljanskih mlekar TOZD Klavnica Jesenice in za denarno pomoč ustanovalcem.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob tragični izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

FRANCA ZORMANA

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom in prijateljem, ki so takoj nesebično priskočili na pomoč. Enako se zahvaljujemo zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka splošne bolnice Jesenice za zdravljenje in vsem, ki so z nami sočustvovali in nam izrekli sožalje. Lepo se zahvaljujemo sorodnikom in vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti in podarili vence ter cvetje, kakor tudi pevcem za žalostinke.

ZALUJOČI: žena Ančka, hčerki Anka in Mimica ter sin Vinko z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, deda in pradede

MIHAELA NOČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sočustvovali z nami.

Posebno se zahvaljujemo sosedom, ki so nam ob težkih trenutkih stali ob strani, gasilcem s Koroške Bele za častno stražo, kakor tudi ostalim gasilskim društvom za številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Lepa hvala tov. Vidcu za poslovalne besede ob odprtem grobu.

Zahvaljujemo se tudi zdravnikom in osebju internega oddelka jeseniške bolnice za skrbno nego v času njegove kratkotrajne bolezni.

ZALUJOČI: žena, otroci in ostala sorodstva

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

2. oktobra švedski barvni film DOGODIVŠČINE MALEGA MIHCA, režija Olle Hellborn, v gl. vlogi Jan Ohlsson, ob 15. uri.

2. in 3. oktobra amer. CS barvni film KALIBER 20 ZA SPECIALISTA, režija Mike Cimena, v gl. vlogi Cimi Eastwood, ob 17. in 19. uri.

4. in 5. oktobra amer. barvni film HOLLYWOODSKI FRIZER, režija Hal Ashby, v gl. vlogi Warren Beatty, ob 17. in 19. uri.

6. oktobra švedski barvni film DOGODIVŠČINE MALEGA MIHCA, ob 17. in 19. uri.

7. oktobra zaprto!

8. oktobra amer. barvni film PRISEL BO MOJ DAN, režija Claude Whatham, v gl. vlogi David Essen, ob 17. in 19. uri.

9. in 10. oktobra amer. barvni film REKA BREZ POVRATKA, režija Otto Preminger, v gl. vlogi Marilyn Monroe, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

2. in 3. oktobra amer. barvni film HOLLYWOODSKI FRIZER, ob 18. in 20. uri.

3. oktobra švedski barvni film DOGODIVŠČINE MALEGA MIHCA, ob 10. uri.

4. in 5. oktobra amer. CS barvni film KALIBER 20 ZA SPECIALISTA, ob 18. in 20. uri.

6. oktobra zaprto!

7. oktobra amer. barvni film PRISEL BO MOJ DAN, ob 18. in 20. uri.

8. oktobra švedski barvni film DOGODIVŠČINE MALEGA MIHCA, ob 18. in 20. uri.

9. in 10. oktobra amer. barvni film KAZEN NA GORI EIGER, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

2. oktobra amer. film MLADI FRANKENSTEIN, ob 19.30.

3. oktobra amer. barvni film MISIJA BATANGAS, ob 19.30.

9. oktobra amer. barvni film HOLLYWOODSKI FRIZER, ob 19.30.

Kino KRANJSKA GORA

2. oktobra amer. barvni film MISIJA BATANGAS, ob 20. uri.

3. oktobra amer. barvni film MOCNEJSI OD MAFIJE, ob 20. uri.

6. oktobra amer. barvni film HOLLYWOODSKI FRIZER, ob 20. uri.

9. oktobra amer. CS barvni film KALIBER 20 ZA SPECIALISTA, ob 20. uri.

PROGRAM DRSANJA IN DRŠALNIH PRIREDITEV

V športnem parku v Podmežaklju od 1. do 7. oktobra:

REKREACIJSKO DRSANJE:

- za železarno Jesenice: petek, 1. oktobra, od 20. do 22. ure
- za javnost: sobota, 2. oktobra, od 14. do 16. ure
- nedelja, 3. oktobra, od 14. do 16. ure
- sreda, 6. oktobra, od 20. do 22. ure

DRŠALNI KLUB:

- petek, 1. oktobra, od 15. do 16.45
- sobota, 2. oktobra, od 7. do 8.30
- torek, 5. oktobra, od 11. do 12.30 in od 16.15 do 17.45
- sreda, 6. oktobra, od 11. do 12.30 in od 16. do 17. ure

HOKEJ NA LEDU:

- sobota, 2. oktobra, 18.30 tekma za državno prvenstvo HK Kr. Gora: HK Partizan Beograd, vstopnina 10 din
- nedelja, 3. oktobra, 18.30 tekma za Jugo-pokal HK Jesenice: HK Partizan Beograd, vstopnina 20 din
- torek, 5. oktobra, 18.30 prijateljska tekma HK Kr. gora: HK Partizan Beograd, vstopnina 20 din
- četrek, 7. oktobra, 18.30 tekma za Jugo-pokal HK Partizan Beograd: HK Jesenice, vstopnina 20 din

KEGLJANJE NA LEDU:

ponedeljek, 4. oktobra, od 18.30 do 22. ure

REZERVIRANI TERMINI ZA DIVJO LIGO:

- petek, 1. oktobra, od 22. do 23.30
- sobota, 2. oktobra, od 21. do 22.30
- nedelja, 3. oktobra, od 21. do 22.30
- ponedeljek, 4. oktobra, od 22. do 23.30
- torek, 5. oktobra, od 22.30 do 24. ure
- sreda, 6. oktobra, od 22.30 do 24. ure
- četrek, 7. oktobra, od 21. do 22.30.

Iz pisarne SD Jesenice

RAZPIS

Vzgojnoizobraževalni zavod Jesenice — skupne službe razpisujejo delovno mesto LOGOPEDA za nedoločen čas s polno zaposlitvijo.

Pogoj: Logoped

Rok za prijavo: 15 dni po objavi razpisa.

VPISOVANJE ŠOLSKIH MLADINCEV ZA ŠOLSKO LETO 1977/78

Osnovna šola Koroška Bela bo vpisovala šolske novince v 1. razred osnovne šole za šolsko leto 1977/78 v torek, dne 5. oktobra, dopoldan od 8. do 12. ure in popoldan od 14. do 16. ure ter v sredo, dne 6. oktobra, prav tako dopoldan od 8. do 12. in popoldan od 14. do 16. ure v pisarni socialne delavke v osnovni šoli Koroška Bela (pritličje — levo).

Vpisovanje v 1. razred podružnice šole na Blejski Dobravi bo v četrtek, dne 7. oktobra, od 10. do 16. ure v osnovni šoli Blejska Dobrava.

Vpisovali bomo otroke, rojene v letu 1970 in pogojno otroke, rojene od januarja do vključno junija 1971. leta. Za pogojno vpisane otroke (rojene do vključno junija 1971) vpis v šolo ni obvezen. Starše prosimo, da ob vpisu prinesejo s seboj izpisek iz rojstne matične knjige in otrokovo zdravstveno izkaznico.

ZAHVALA

Sodelavcem in sodelavkam iz valjarne 2400 se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč ob smrti mojega očeta.

Anica Pegam

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikata železarne Jesenice se zahvaljujem za denarno pomoč, katero sem prejela ob smrti svojega moža CVETKA PRAPTONIKA.

Ivica Praprotnik

ZAHVALA

Podpisani Pavel Poličar se zahvaljujem kolektivu Železarne, da mi je omogočil brezplačno letovanje v Biogradu na morju.

Pavel Poličar

ZAHVALA

Sindikalni organizaciji in kolektivu RTA se najlepše zahvaljujemo za povabilo in prijetno počutje na lepem izletu v Benetke in Sanmarino.

Franc Andolšek
Franc Kreuzer

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru žičarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Andrej Gasperšič

MALO USPEHA V POKALU KARAVANK

JESENICE : KAC
6:7 (3:2, 1:2, 2:3)

Se en poraz jeseniških hokejistov v letošnji sezoni in neuspeh v tekmovanju za pokal Karavank je dokaz več, da Jeseničani niso dobro pripravljeni za letošnje državno prvenstvo. Res je, da so igrali jeseniški hokejisti proti Celovčanom precej bolje kot proti Olimpiji (3:6), vendar pa so ob koncu zasluženo izgubili. Domači so celo vodili z 2:0 in po tem vodstvu so imeli nekaj izredno ugodnih priložnosti, ki pa so ostale neizkoriščene. Nato so vodili še s 3:2 in 4:3, nakar so gostje povedli s 6:4.

Proti koncu srečanja se je vnel hud boj, v katerem so Jeseničani poskusili vse, da bi poraz spremenili v zmago. To jim je delno uspelo, saj so tri minute pred koncem izenačili na 6:6. In ko je kazalo, da se bo srečanje končalo s tem rezultatom, so avstrijski sodniki nekaj več kot dve minuti pred koncem izključili Piriha, gostje pa so 23 sekund pred zaključkom srečanja prek sovjetskega igralca Dimitrijeva dosegli zmagoviti zadetek. Res je, da so gostje zasluženo zmagali, res pa je tudi, da so avstrijski sodniki precej oškodovali domače igralce. Večkrat so dosegali »zmišljene« pobege jeseniških igralcev prek modre črte, pa tudi pri izključitvah ni bilo prav vse tako kot so Avstrijci dosegali.

Tako ostaja še ena grenka tableta več, ki so jo morali pogoltniti jeseniški ljubitelji hokeja. Jeseničani so tokrat igrali nekoliko bolj zbrano in organizirano kot proti Ljubljancem, vendar pa smo zopet videli veliko napak v jeseniški obrambi. Slabe podaje, kompliciranje pred vrati M. Zbontarja, slabi streli branilcev so se vrstili na tekočem traku, da ne govorimo o pogosti zbranosti jeseniških obrambnih igralcev, ki so bili večkrat v napoto drug drugemu, tam pa kjer je bilo najbolj »vroče« jih ni bilo od nikoder. Nedvomno je, da bo jeseniška obramba delala trenerju Bubniku in tudi jeseniškim navijačem še »sive lase« v letošnji sezoni, nedvomno pa je, da tudi napadalci premalo pomagajo in sodelujejo z obrambo. Ravno zaradi tega bi v HK Jesenice morali najti možnost, da bi morda treninge, ali pa težje tekme še posebej z Olimpijo snemali na »video-rekorder« in bi si igralci na magnetoskopi lahko ogledali kakšne napake delajo. Poleg tega pa bodo s posnetki spoznavali slabe točke nasprotnika. To vsekakor ne bi povzročilo večjih stroškov kajti SD Jesenice ima »video« rekorder, ki pa ni edini na Jesenicah. To je vsekakor potrebno, kajti v jeseniških vrstah marsikaj »škriplje«, kot kaže pa se igralci ne zavedajo tega, kajti iste napake se vrstijo iz srečanja v srečanje.

Gole proti KAC so za Jesenice dosegli: Poljanšek 2, Klemenc, T. Košir, Pristov in Pavlič.

Jeseniški hokejisti so v preteklem tednu v dvorani v Podmežaklju odigrali tudi prijateljsko tekmo s članom prve avstrijske lige Kapfenbergom in zmagali z 8:5, (2:1, 2:1, 4:3).

Gole za Jesenice so dosegli: Jan 2 ter Hafner, Šcap, Pavlič, Poljanšek, Klemenc in T. Košir.

Jeseničani so se s istim nasprotnikom pomerili tudi v Kapfenbergu, kjer so odprli novo pokrito drsališče. Zopet so zmagali naši z rezultatom 7:6 (3:1, 1:3, 3:2). Tekma je bila odlična.

Rokomet

V PRIJATELJSKI TEKMI Z JELOVICO
— DOBRO

V sredo, 22. septembra, so rokometarji Jesenic v Škofji Loki odigrali prijateljsko tekmo s članom druge zvezne rokometne lige, Jelovico.

Domači rokometarji so imeli pred tekmo še enourni trening, nakar so odigrali še prijateljsko tekmo z Jesenicami.

Povedli so domačini s 4:2, Jeseničani so izenačili na 4:4. S hitro igro v napadu, z dobrimi streli in z obrambo, ki je uspešno onemogočala domače igralce, ki so naredili nekaj zaporednih napak, predvsem v protinapadu, so gostje prvi polčas zasluženo dobili z rezultatom 15:12.

Tudi začetek drugega polčasa je napovedal dobro igro. Predvsem Škofjelovčani so zaigrali trše v obrambi, pa tudi napad je dokazal, da ekipa ne igra kar tako v drugi zvezni ligi. Domači so izenačili pri 19:19, 20:20 in 21:21. V drugem delu zadnjega polčasa so domačini zaigrali še hitreje in počasi večali razliko, saj je očitno Jeseničanom zaradi hitre igre pošla sapa. Igralci Jelovice so zmagali s 34:25.

Za Jesenice so igrali: Brejc, Pogačnik 2, Adžić 3, Šporar 4, Radinovič 2, Močnik 4, Prešeren 8, Varl 2 in Mahmutović.

grana pred nabito polno dvorano, Jeseničani pa so igrali zares dobro, borbeno in učinkovito, gole pa so dosegli: Jan 3, F. Zbontar 2 ter Pavlič in T. Košir.

KRANJSKOGORCI VELIKO
OBETAJO

Tudi hokejisti Kranjske gore so pred začetkom letošnjega državnega prvenstva odigrali dve prijateljski srečanja. Prejšnji torko so se na Jesenicah pomerili s Kapfenbergom in srečanje po dokaj dobri igri izgubili s 5:8 (2:2, 3:2, 0:4). V prvih dveh tretjinah so igrali Kranjskogorci precej dobro in so po štiridesetih minutah vodili s 5:4. V zadnjem delu pa so povsem popustili in so gostje dosegli štiri zadetke ter zasluženo zmagali.

Gole za Kranjsko goro so dosegli: D. Horvat 3, Golja in Mavčec po 1.

V soboto so Kranjskogorci gostovali v Zagrebu in odigrali prvo prijateljsko tekmo v letošnji sezoni z moštvom Medveščaka, ki pa je nastopil brez nekaterih najboljših igralcev. Domačini so sicer povedli z 2:0, vendar so mladi hokejisti Kranjske gore v nadaljevanju zaigrali precej bolje, predvsem pa borbeno in dosegli pomembno zmago 5:3 (1:2, 2:1, 2:0).

Streli za Kranjsko goro so bili: Z. Šuvak 3, Lah in Horvat po 1.

V soboto, 2. oktobra, se bo začelo letošnje državno prvenstvo. V najkvalitetnejšem razredu bodo tekmovali ekipe Olimpije, Medveščaka, Partizana ter Jesenic in Kranjske gore. V prvem kolu bosta igrala Medveščak in Olimpija v Zagrebu ter Kranjska gora in Partizan na Jesenicah. Jesenice pa bodo proste. Srečanje na Jesenicah se bo začelo ob 18. uri in 30 minut.

D.

HOKEJSKA
ŠOLA

Hokej klub Jesenice organizira hokejsko šolo za pionirje stare sedem do osem let (letnik 1968-1969).

Prijava naj izvršijo starši v pisarni HK Jesenice. Pogoj je delno znanje drsanja in lastne drsalke.

Nogomet

JESENICE : BLEĐ (člani) 3:1

V četrtek, 23. septembra so Jeseničani odigrali pokalno tekmo z moštvom Bleda in zmagali z rezultatom 3:1.

Jeseničani so potrebovali 120 minut, da so strli odpor Blejcev in zmagali ter se uvrstili v nadaljnje tekmovanje.

Gole za moštvo Jesenic dosegli: Mlakar 2 in Pavlič.

JESENICE : ŠENČUR (člani)
1:1 (0:1)

V četrtem kolu prvenstva TNZ Gorenjske so imeli Jeseničani v soboto, 25. septembra v gosteh moštvo Šenčurja, s katerim so odigrali prvenstveno tekmo, ki se je končala z neodločenim rezultatom 1:1 (0:1).

V lepi in razburljivi tekmi so gostje prvi povedli v 28. minuti

prvega polčasa. Do odmora sta obe moštvi napravili še nekaj lepih priložnosti za zadetek.

V drugem polčasu so Jeseničani potisnili goste na njihovo polovico igrišča in akcije pred nasprotnikovimi vrati so se vrstile ena za drugo, toda gola niso mogli doseči. Ko je že vse kazalo, da bodo gostje odnesli z Jesenic obe točki, je Mlakarju le uspelo premagati sicer zanesljivega vratarja gostov in s tem priborili zasluženo točko svojemu moštvo.

JESENICE : ŠENČUR
(mladinci) 10:2 (5:2)

V nedeljo, 26. oktobra dopoldan so jeseniški mladinci imeli v gosteh mladinsko moštvo Šenčurja, s katerim so odigrali prvenstveno tekmo in zmagali z visokim rezultatom 10:2 (5:2).

Gostje so bili samo v prvih desetih minutah igre boljše moštvo, ko so tudi povedli z 2:0. Vodstvo gostov domače igralce ni zmedlo, nasprotno prebudilo, da so potem zaigrali kakor znajo in po dobri igri pripravili pravo katastrofo gostov.

Golke za moštvo Jesenic so dosegli: Urek 3, Majcenovič 2, Đamastagić 2, Zec 2 in Milošić.

JESENICE : BOHINJ (pionirji)
4:2 (2:0)

V soboto, 25. septembra so jeseniški najmlajši nogometaši odigrali prvenstveno tekmo s pionirskim moštvom Bohinja in zmagali z rezultatom 4:2 (2:0).

Jeseničani so bili boljše moštvo predvsem v prvem polčasu katerega so tudi odločili v svojo korist. V drugem polčasu so fizično močnejši gostje uspeli vzpostaviti na igrišču ravnotežje in v tem delu igre dosegli neodločen rezultat. Zmaga mladih Jeseničanov je zaslužena in bi lahko bila še višja, če bi izrazili nekaj lepih priložnosti, ki so jih pripravili zaradi neizkušenosti.

Gole za Jesenice so dosegli: Bakonič 2, Radič in Iskra.

v soboto, 2. oktobra gostuje člansko moštvo v Trzinu, kjer bo odigralo prvenstveno tekmo. Mladinci gostujejo v Trzinu v nedeljo, kjer bodo odigrali prvenstveno tekmo s sovratniki iz Trzinja. Pionirji pa gostujejo v Kranju, kjer bodo odigrali prvenstveno tekmo z moštvom Triglava B.

ČEZ 500 UDELEŽENCEV NA POHODU
JESENIŠKIH DELAVCEV PO OBRONKIH
KARAVANK

Komisija za šport in rekreacijo pri občinskem svetu Zveze sindikatov Jesenice je skupaj s samoupravo interesno skupnostjo za telesno kulturo in sindikatom Železarne v soboto, 25. septembra organizirala izredno uspel pohod jeseniških delavcev po kurirskih in partizanskih poteh v Karavankah.

Zjutraj so se udeleženci pohoda najprej z avtobusi priprljali do Planine pod Golico, od koder so začeli pohod v smeri Možišča do koč na Rožci, od tam pa naprej preko Hruščanske planine na Ravne. Zatem pa so se spustili do vznožja Mlinca, na Bajerju ob nekdanji graničarski karavli nad vasjo Dovje pa so s tovariškim srečanjem sklenili pohod. Skupno se ga je udeležilo več kot 500 delavcev iz raznih jeseniških kolektivov, med njimi največ iz žezarne Jesenice poleg tega pa še predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij, vojski vojne pošte Radovljica, mladi planinci in drugi občani.

Pred nekdanjo graničarsko karavlo so pohodnike nekaj po dvanajsti uri pričakali vojaki z okusno pripravljanim vojaškim pasuljem, ki je vsakemu po več kot štirinurnem pohodu zelo teknil. Ko so se oddahnili in okreptali je pihalni orkester Jeseniških železarjev izvedel krajši program, zbranim udeležencem pohoda pa je spregovoril predsednik občinskega sindikalnega sveta Jesenice Franc Kobentar, ki je med drugim dejal:

»Današnji uspel pohod jeseniških delavcev je odlična skupna telesno-kulturna manifestacija z graničarji in vojski, ki so danes tudi z nami. Zavedati se moramo, da vsi čujemo meje domovine, naše samoupravne socialistične družbe. Ko smo se odločili, da organiziramo ta pohod, ki naj postane tradicionalen, smo že mislili, na to, da ga bo treba razširiti na širše področje Gorenjske. Držati se moramo gesla »zdrav duh v zdravem telesu« in v ta namen pridobivati nove ljubitelje takšnih rekreativnih pohodov. Seveda pa bomo morali v pogledu same organizacije pohoda še marsikaj izpopolniti.

Poznamo številne rekreativne oblike, vendar mislim, in sem prepričan, da je hoja v planine brez dvoma najbolj priporočljiva za naše

CIRIL RESMAN:

»Pohod je vsekakor v vseh pogledih uspel. Predlagam, da bi bilo v prihodnje takšnih oblik rekreacije še več. Organizator bo moral poskrbeti za še boljše obveščenost, tako da se bo pohodov lahko udeležilo čimveč delavcev. Na območju naše občine je dovolj planinskih poti, kjer naj bi potekali pohodi. Komisija za športno rekreacijo bi morala narediti program pohodov v planine za daljše obdobje, tako da bi se delavci lahko pravočasno pri-

pravili in razporedili delovne termine. Rečem naj le še, da je zamisel o takšnih pohodih samo za pozdraviti, kajti delavec mora v prostem času iz jeseniškega dima!«

BLAŽ VODNOV:

»Tudi za nas upokojence je takšna rekreacija zelo zdrava. Naberemo si novih moči, zraven pa tudi pokramljamo s še aktivnimi delavci, kajti drugače kar nikakor ne pridemo skupaj. Trasa pohoda se mi je zdela ravno pravnja zraven pa je seveda veliko prispevalo lepo sončno vreme. Pozdravljam pobudo občinskega sindikalnega sveta Jesenice ter želim, da bi ta pohod v K vanke resnično postal tradicionalen.«

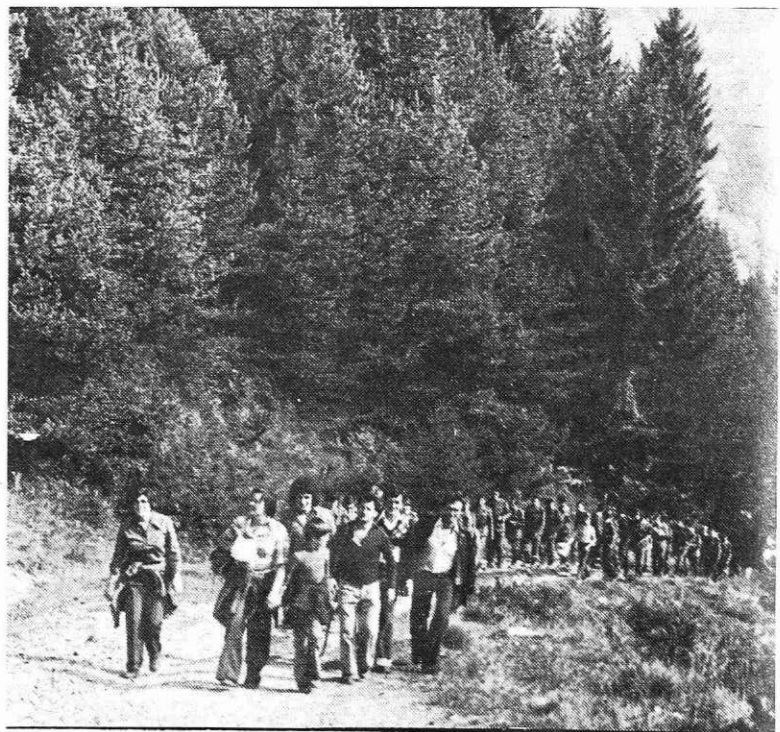
MILENKO NIKOLIČ:

»Pohod je lepo uspel, pogrešal pa sem več mladincev, kajti to je najbolj primerna priložnost, da se spomnimo padlih borcev, ki so padli v Karavankah. Negovati moramo tradicije NOB in čimbolj pogosto obiskovati spominska obeležja. Takšen pohod pa je idealna priložnost, da za nekaj trenutkov ubežimo iz prahu, se razvedrmo, zraven pa še kot mladi ljudje spoznavamo poti in steze borcev in kurirjev, ki so v teh krajih opravljali težke naloge.«

STOJAN VALODI:

»Pobudo občinskega sindikalnega sveta je treba pozdraviti in se zavzeti, da bo v prihodnje takšnih pohodov še več. Delovni ljudje moramo hoditi v hribe. Čeprav so nam Karavanke tako blizu jih prav gotovo še premalo poznamo. Tukaj ni alpinističnih vzponov, so pa zelo lepe planinske ture, vzemimo Stol, Rožco ali Golico. Takšni pohodi so pomembni tudi v okviru priprav splošnega ljudskega odpora. Našo mejo, ki poteka čez Karavanke, moramo vedno čuvati in bolj, ko bomo hodili po teh vrhovih, bolj varna bo meja. Zraven pa se moramo ob takšnih priložnostih spomniti naših rojakov na Koroškem, ki pred nameranim pretežanjem v teh trenutkih doživljajo težke dneve.

J. Rabič



Med pohodom

Košarka

JESENICE :
KLADIVAR (ČLANICE)
70 : 61

Košarkarice Jesenic so v finalnem srečanju za jugoslovanski pokal za področje Gorenjske, osvojile naslov gorenjskega članskega prvaka. Na domačem igrišču so gostile ekipo Kladivarja iz Žirov, ki nastopa v prvi slovenski košarkarski ligi. Jeseniško moštvo je tokrat nastopilo okrepljeno z igralkami bivše kranjskogorske ekipe Barbaro in Mojco Cuznar.

Že v prvih minutah igre se je videlo, da tekma ne bo lahka kajti obe ekipi sta se zavedali, da bo borba huda in, da bo zmaga terjala mnogo truda, znanja in volje. Prve so povedle domačinke, nakar je igralkam Kladivarja uspelo prevzeti pobudo v svoje roke in si do osme minute ustvariti prednost osmih košev. Borbene domačinke pa so že v naslednjih nekaj minutah rezultat izenačile in celo povedle, tako so ob koncu polčasa vodile s tremi pikami razlike.

Drugi del srečanja se je pričel v še ostrejšem tempu, vendar so tokrat Jeseničanke dokazale svojo premoč. Ob podpori številnih gledalcev so osvojile naslov gorenjskih prvakinja in se tako uvrstile med štiri najboljše ekipe v Sloveniji: Branik, Olimpija, Ježica in Jesenice.

To je nedvomno velik uspeh jeseniške ženske košarke oziroma generacije, ki je po dveh letih skupnega igranja ponovno prišla v sam vrh slovenske ženske košarke v članski konkurenci.

Igrale so: Kastelic, Cuznar M. 26, Malacko 17, Srpak 3, Vrdoljak 15, Potočnik, Leskovar 6, Cuznar B. 3, Korbar in Crnovič.

Zaradi poškodbe tokrat nista nastopili Vavpotičeva in Muličeva, iz istega razloga pa že dalj časa ne trenira tudi Kupljenikova.

Jeseničanke se bodo v okviru finala za jugoslovanski pokal na področju Slovenije v torko, 5. oktobra na igrišču v Podmežaklju pomerile z ljubljansko Olimpijo — moštvom, ki prav tako nastopa v prvi republiški ligi.

W